

Analitički pristup u sportskom novinarstvu

Novaković, Matteo

Master's thesis / Diplomski rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University North / Sveučilište Sjever**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:122:720784>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

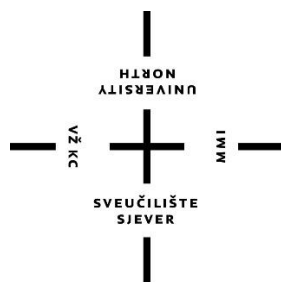
Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-12**

Repository / Repozitorij:

[University North Digital Repository](#)

Sveučilište Sjever

Diplomski rad br. 57_KOMD_2022

Analitički pristup u sportskom novinarstvu

Matteo Novaković, 1430/336D

Koprivnica, rujan 2022. godine

Sveučilište Sjever

Odjel za komunikologiju, medije i novinarstvo

Diplomski rad br. 57_KOMD_2022

Analitički pristup u sportskom novinarstvu

Student

Matteo Novaković, 1430/336D

Mentor

doc. dr. sc. Krešimir Lacković

Koprivnica, rujan 2022. godine

Prijava diplomskog rada

Definiranje teme diplomskog rada i povjerenstva

ODJEL Odjel za komunikologiju, medije i novinarstvo

STUDIJ diplomski sveučilišni studij Novinarstvo

PRISTUPNIK Matteo Novaković

MATIČNI BROJ 0336012759

DATA 7.9.2022

KOLEGIJ Komunikacija u sportu

NASLOV RADA Analički pristup u sportskom novinarstvu

NASLOV RADA NA ENGL. JEZIKU Analytical approach in sports journalism

MENTOR Krešimir Lacković

ZVANJE docent

ČLANOVI POVJERENSTVA

1. doc.dr.sc. Darijo Čerepinko
2. doc.dr.sc. Dilda Pečarić
3. doc.dr.sc. Krešimir Lacković
4. izv. prof. dr. sc. Gordana Tkalec
5. _____

Zadatak diplomskog rada

BROJ 57_KOMD_2022

OPIS

Pristupnik je obradio temu analitičkog pristupa u sportskom novinarstvu. U radu se željelo pokazati koje novinarske uratke možemo smatrati analitičkim i koji se izvori, elementi i alati koriste u sportskom novinarstvu. Željelo se usporedno prikazati koliko hrvatski i engleski sportski mediji i sportski novinari koriste analitiku u izvještavanju i pisanju raznih oblika novinarskih rodova.

U radu je potrebno:

1. Postaviti teorijski okvir, prikupiti dostupnu literaturu i izvore.
2. Definirati metodologiju istraživanja i postaviti hipoteze.
3. Prikazati izvore informacija za analitički pristup sportskom novinarstvu
4. Analizirati medijski sadržaj.
5. Prikazati rezultate analize.
6. Izvesti zaključke na temelju provedene analize.

ZADATAK IZVJEŠTAJ

POTPIS MENTORA

Lackovic

Predgovor

Sportskim novinar želio sam postati još od adolescentske dobi. Sportom sam se bavio i još se bavim rekreativno. Sport je moja svakodnevnica i raditi kao sportski novinar naprosto je privilegija. Sportsko novinarstvo se u posljednjih nekoliko godina promijenilo te je postalo analitičnije, a upravo to me privuklo da pišem diplomski rad na tu temu. U budućnosti se vidim u smjeru analitike jer me interesiraju detalji unutar samih utakmica, ali i izvan njih kao što su analize transfera, financija klubova i sl.

Ovom prilikom bih se želio zahvaliti svima koji su me podržavali tijekom studiranja na Sveučilištu sjever. Kolegama studentima, prijateljima, obitelji i na kraju curi Jani. Oni su mi puno pomogli kako bih stigao do samog kraja studiranja. Također, zahvalio bih se svim profesorima i djelatnicima Sveučilišta sjever te mentoru doc. dr. sc. Krešimiru Lackoviću na pomoći prilikom pisanja diplomskog rada i brzini odgovaranja na mailove.

Sažetak

Diplomski rad prikazuje analitički pristup u sportskom novinarstvu u *online* medijima. Čitajući brojne sportske portale, specijalizirane i one *mainstream*, stvara se dojam kako se posljednjih nekoliko godina na portalima može pronaći sve više analitičkih tekstova. Statistika, odnosno čitava analitika, u posljednjih nekoliko godina postale su dio *mainstreama*. Sve je više analitičkih članaka i to nije samo slučaj na specijaliziranim portalima. Društvene mreže poput Facebooka i Twittera olakšale su posao sportskim novinarima koji objavljuju ili prikupljaju statističke podatke na profilima navedenih mreža što pomaže u pisanju analiza. U ovom diplomskom radu prikazano je putem kojih izvora sportski novinari dolaze do statističkih podataka u pisanju svojih analiza i koji su noviji analitički parametri koji se u posljednje vrijeme primjenjuju na primjeru nogometa.

Kako bismo potvrdili postavljene hipoteze, analizirani su portali od kojih su četiri inozemna (*BBC, Sky Sport, The Guardian, ESPN*), te četiri Hrvatska (*Sportske.Jutarnji.hr, Telesport, Večernji.hr, Index.hr*). Cilj ovog rada je pokazati prisustvo sportskih analitičkih članaka na portalima sportskih rubrika te prikazati jesu li na specijaliziranim sportskim portalima uistinu više prisutni nego li na *mainstream* portalima te jesu li analitički članci više prisutni na inozemnim portalima od domaćih.

Summary

This thesis presents an analytical approach in sports journalism in online media. In numerous sports portals, both specialized and mainstream, it appears that in the last few years, more and more analytical texts can be found. Statistics, or entire analytics, have become part of the mainstream in the last few years. There are more and more analytical articles and this is not only the case on specialized portals. Social networks such as Facebook and Twitter have made it easier for sports journalists who publish or collect statistical data on the profiles of said networks, which helps in writing analyses. In this diploma thesis, it is shown through which sources sports journalists obtain statistical data in writing their analyzes and which are the newer analytical parameters that have been applied recently on the example of football.

In order to confirm the hypotheses, portals were analyzed, four of which are foreign (BBC, Sky Sport, The Guardian, ESPN), and four Croatian (Sportske.Jutarnji.hr, Telesport, Večernji.hr, Index.hr). The aim of this paper is to show the presence of sports analytical articles on sports section portals and to show whether they are really more present on specialized sports portals than on mainstream portals and whether analytical articles are more present on foreign portals than domestic ones.

Keywords: Analytics, sports journalism, online sports journalism, analytical journalism

Popis korištenih kratica

BBC - British Broadcasting Corporation

NBC - National Broadcasting Company

ESPN - Entertainment and Sports Programming Network

HRT – Hrvatska radiotelevizija

RTL – Rdio Televizija Luxemburg

xG – Očekivani pogodci

xA – Očekivane asistencije

PPDA (passes per defensive action) – Dodavanja po obrambenoj akciji

NBA – National Basketball League

NHL – National Hockey League

Sadržaj

1. Uvod	1
2. Hipoteze i metodologija	3
3. Sportsko novinarstvo	4
4. Zanimanje sportski novinar	7
5. Početci sportskog novinarstva u svijetu	12
5.1. Razvoj sportskog novinarstva u hrvatskoj	13
6. Sportsko novinarstvo u tisku	16
7. Sportsko novinarstvo na radiju	17
8. Sportsko novinarstvo na televiziji	18
9. <i>Online</i> novinarstvo	21
9.1. Sportsko <i>online</i> novinarstvo.....	22
9.2. Blog novinarstvo i <i>livebloging</i>	26
9.3. Građansko <i>online</i> novinarstvo	27
9.4. Društvene mreže.....	29
9.4.1. Twitter i Facebook	30
10. Oblici izražavanja u sportskom novinarstvu.....	36
10.1. Sportski komentar	36
10.2. Sportska analiza	37
10.3. Statistika	40
11. Primjena statistike u sportskom novinarstvu.....	42
12. Statističke i taktičke analize na televiziji	44
13. Analitika u sportu	46
13.1. Sportsko novinarstvo i baze podataka	48
13.2. Izvori podataka sportskih novinara	50
13.3. Analitički parametri na primjeru nogometa	54
14. Analiza istraživanja	58
14.1. Prisutnost analitičkih članaka u sportskom novinarstvu na portalima	58
14.2. Usporedna analiza analitičkih članaka na specijaliziranim i mainstream portalima.....	64
14.3. Usporedna analiza analitičkih članaka na inozemnim i hrvatskim portalima	68
15. Zaključak.....	70
.....	72
16. Literatura:	73
18. Prilozi	114
18.1. Popis tablica.....	114
18.2. Popis slika	114

1. Uvod

U medijima je u svim rubrikama prisutna analitika gdje se postavljene teze pokušavaju argumentirati raznim statističkim i drugim relevantnim podacima. Iznimka tome pravilu nije ni sportsko novinarstvo. Kada govorimo o sportskom online novinarstvu ono se razlikuje od tradicionalnog novinarstva najviše zbog brzine objavljivanja vijesti. Također, živimo u vremenima kada je sporta na televiziji, zbog raznih specijaliziranih programa, više nego ikad prije. Utjecalo je to i na pisane medije koji su, zbog privlačenja nove publike, morali postati analitičniji, informativniji i zabavniji.

Danas prepoznajemo kako su sportske rubrike već neko vrijeme čitanije čak i od političkih rubrika, osobito u vrijeme odvijanja velikih sportskih priredbi odnosno ostvarivanja velikih sportskih uspjeha na najvećim natjecanjima poput osvajanja olimpijskih medalja ili svjetskih/europskih prvenstava. Jedan od zadataka sportskih novinara je konzumentima medija pojednostavili odnosno ukazali na probleme u nekoj momčadi ili tijekom utakmice i tako ih educirati. Sportsko novinarstvo i sportski novinari nisu ranije bili dovoljno cijenjeni kako od same novinarske struke, tako i od strane šire publike no, s vremenom se to promijenilo. Sportsko novinarstvo postalo je zanimljivo kako studentima i studenticama novinarstva koji sanjaju karijere sportskih novinara, tako i brojnoj publici koja čini sportski auditorij.

Kako se sport mijenjao pod utjecajem tehnologija, tako se mijenjalo i sportsko novinarstvo, ponajviše u smjeru analitičkog pristupa izradi novinarskih priloga ili članaka. Razvojem interneta i internet servisa došlo je do porasta analitike u medijima. Danas su sportski novinari sve stručniji i detaljniji u pisanju analiza što im je omogućeno putem brojnih analitičkih kuća koje posjeduju razne lako dostupne statističke podatke uz pomoć kojih je lakše pisati analize utakmica ili nastup nekog igrača ili sportaša.

Ovaj diplomski rad prikazuje analitički pristup u sportskom novinarstvu na portalima. Cilj ovog je bio utvrditi prisutnost analitičkih članaka u sportskom novinarstvu na primjerima specijaliziranih i mainstream portalima. Diplomski rad započinje predstavljanjem sportskog novinarstva, kako se kroz povijest razvijalo te kakvu je ulogu i popularnost imalo prije pojave elektroničkih medija i kakvu ima danas. Nakon toga slijedi poglavlje o online novinarstvu. Objasniti ćemo pojam blogova i građanskog novinarstva koje je imalo utjecaj na danas prisutnu analitiku na portalima. Mnogi današnji sportski novinari prvo su pisali vlastite blogove, a danas rade profesionalno za određene medije. Potom ćemo u radu objasniti o samoj analitici i statistici

i analitičkim kućama koje olakšavaju posao sportskim novinarima. Na samom kraju ovog rada nalazi se istraživački rad kojim želimo pokazati jesu li analitički sportski članci prisutni na specijaliziranim i *mainstream* medijskim portalima i u kojem broju. To ćemo nastojati potvrditi ili opovrgnuti kroz tri postavljene hipoteze.

2. Hipoteze i metodologija

U diplomskom radu analizirat ćemo osam portala kako bi se uvidjelo koliko je analitičkih članaka na njima prisutno. Analizom želimo potvrditi sljedeće tri postavljene hipoteze:

Hipoteza 1 - U sportskom novinarstvu na portalima prisutno je analitičko novinarstvo.

Hipoteza 2 - Analitičkih članaka ima više na specijaliziranim sportskim portalima, nego na mainstream portalima.

Hipoteza 3 - Inozemni portali više koriste analitički pristup od hrvatskih portala.

Kako bismo potvrdili postavljene hipoteze, analizirali smo sadržaj četiriju inozemnih portala (*BBC, The Guardian, Sky sports i ESPN*), te četiriju hrvatskih portala (*Večernji.hr, Sportske.jutarnji.hr, Telesport i Index.hr*).

Za postavljene hipoteze provodilo se istraživanje od deset dana u periodu od 26. svibnja do 4. lipnja 2022. godine. Metodologija kojom se nastojalo potvrditi hipoteze bila je analiza sadržaja na inozemnim i hrvatskim portalima. Za istraživački dio provedena je kvantitativna analiza čime smo željeli brojevno prikazati koliko je analitičkih članaka objavljeno. Svaki portal od prethodno spomenutih medija proučavalo se na identičan način. Svakoga dana zbrajao se broj ukupno objavljenih članaka na početnoj stranici tog medija te se svaki od njih pregledavao kako bismo među njima pronašli one koji su bili analitički. Cilj je, dakle, bio pronaći tekstove koji u sebi imaju određene statističke podatke pomoću kojih sportski novinar dodatno pojašnjava određenu situaciju nastalu tijekom samog sportskog natjecanja ili u radu same klupske ili sportske organizacije.

3. Sportsko novinarstvo

„Sportsko novinarstvo je posebna vrsta novinarstva koja sportske događaje i s njima povezane teme najavljuje, izravno prenosi, komentira, te ih analizira nakon što završe, a neizostavni dio tog procesa su: sportski događaji i njihovi sudionici, predmet informacije, mediji i sportski novinari te recipijenti“ (Vasilj 2014:22).

Sport je oduvijek bio popularan, no zahvaljujući medijima on je dosegao i bilježi sve veću popularnost u društvu. Stjepan Malović u svojoj knjizi „Osnove novinarstva“ sportsko novinarstvo opisuje kako je ono “specifično u mnogočemu i od svih vrsta područnog novinarstva najbolje je definirano i jasno ograničeno“ (Malović 2005: 305).

Koliko je sport i prije pojave interneta bio bitan i privlačan publici, dokaz tome su, kako i sam Malović spominje, masovni mediji koji su svoj fokus često usmjeravali pisanju o sportu. „Gotovo nijedno područje nema toliko specijaliziranih izdanja, od dnevnih novina, radijskih i televizijskih postaja, do posebnih kanala, emisija, revija, časopisa, a o broju rubrika i novinara da i ne govorimo“ (Malović 2005: 305).

Sportsko novinarstvo danas je sve popularnija i cjenjenija grana novinarstva, no nije oduvijek bilo tako. Sportska rubrika se u nekim novinama podrugljivo zvala „odjelom igračaka“¹ a razlog je bio taj što su se za razliku od desk novinara bavili manje ozbiljnijim temama“².

Kako se sve više sport globalno razvijao time je izvještavanje o sportskim temama imalo sve veću težinu. Danas je sportsko novinarstvo bitan element svake medijske organizacije. Na web stranici *New World Encyclopedia* piše kako je sportsko novinarstvo „oblik novinarstva koji izvještava o sportskim temama i događajima“³. Profesor za komunikacije Bryan Peter Moritz ističe kako je sportsko novinarstvo oblik novinarskog pisanja koji izvještava o pitanjima koja se odnose na sportske teme i njihova natjecanja⁴.

Phil Andrews u svojoj knjizi *Sportsko novinarstvo* ima drukčiji pogled na sportsko novinarstvo i sportske novinare. U poglavlju pod nazivom „*najbolji posao na svijetu*“ ističe neke od pozitivnih strana ovog posla. Time navodi kako sportski novinari često imaju određene

¹ https://www.newworldencyclopedia.org/entry/Sports_journalism

² https://www.newworldencyclopedia.org/entry/Sports_journalism

³ https://www.newworldencyclopedia.org/entry/Sports_journalism

⁴ <https://surface.syr.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1171&context=etd>

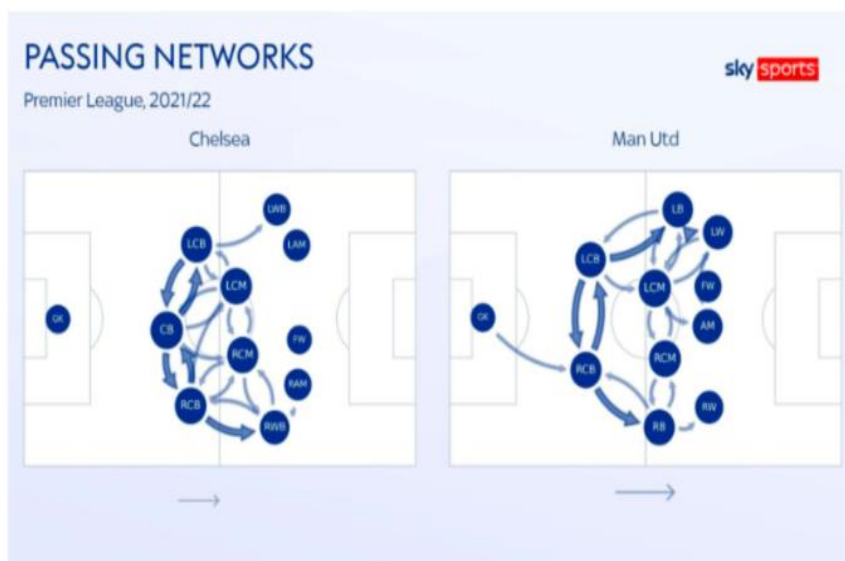
pogodnosti poput najboljih pozicija na stadionima te mogućnost druženja s najpoznatijim sportašima i trenerima. Također, često su blizu nekog kluba, zbog čega znaju dobiti najsvježije informacije. Uz to pišu tekstove ili prenose utakmice pred milijunskom publikom za što su još na kraju plaćeni. Andrews nastoji upozoriti kako to nije samo privilegija kakvim je ljudi zamišljaju. Posao sportskog novinara je puno kompleksniji. Andrews ističe kako je to je težak i zahtjevan posao, gdje ljudi često ne vide koliko je potrebno pripreme pred neki sportski događaj kako bi na kraju mogli obaviti taj posao. (P. Andrews 2005: 1). Sportski novinar, baš kao i svaki drugi novinar, nema stalno radno vrijeme, jer se uvijek nešto negdje događa, a zbog brzine koja danas diktira tempo života, za novinara je važno konstantno se informirati.

Sportsko novinarstvo je postalo više od osnovnog izvještavanja tko je koga pobijedio i s koliko razlike, koji je igrač ili sportaš ozlijeđen ili prenošenja vijesti iz nekog sportskog kluba. Kao primjere zanimljivih vijesti iz klubova navodimo promjene trenera, dolaske i odlaske igrača, potpisivanje ugovora... Sport danas ulazi sve više u domene politike, financija, prava, informatike, matematike. Sport je zainteresirao čitav svijet, a samim time privukao i novu publiku koju sve više zanimaju priče iznutra. Tako danas prepoznajemo kako su tekstovi i priloge u sportskim rubrikama već neko vrijeme čitaniji, gledaniji i slušaniji i od političkih rubrika i tema, osobito u vrijeme odvijanja velikih sportskih priredbi odnosno velikih sportskih uspjeha poput osvajanja olimpijskih medalja ili svjetskih/europskih prvenstava.

Sportsko novinarstvo je u posljednjih nekoliko godina doživjelo promjene u odnosu na onakvo kakvo smo poznavali ranije. Iako se većina tradicionalnog novinarstva zadržala, vremena su se promijenila pod utjecajem interneta i razvojem novih tehnologija. Novine i dalje sadrže grafičke prikaze, no danas se na portalima mogu vidjeti grafike koje još preciznije približe ono o čemu sportski novinar piše u svojim analizama. Danas postoje analitičke kuće koje imaju grafičke stručnjake koji prikupljene statističke podatke vizualno prikazuju kako bi čitatelji još bolje mogli sve razumjeti. Kao što je to prikazano na slici 1. i 2. web portali više podržavaju ovakve vizualne prikaze od onih u tiskovinama.

Slika 1. ESPN-ov grafički prikaz svih postignutih koševa u karijeri Lebrona Jamesa do 2018.⁵

Slika 2. Prikaz linija dodavanja u organizaciji napada momčadi na primjeru poertala Sky sports⁶.

Slične grafike postoje i u tiskanim medijima. Ipak, novine rijetko posežu za tim alatima ponajviše zbog tog jer su ograničene prostorom, S druge strane, portali nemaju takav problem.

⁵ https://www.espn.com/nba/story/_/id/24999715/lebron-james-atlas-kirk-goldsberry-king-evolving-offensive-game

⁶ <https://www.skysports.com/football/news/11667/12478078/chelsea-vs-man-utd-what-tactics-will-michael-carrick-deploy-to-counter-thomas-tuchels-in-form-side>

Novine najčešće grafiku baziraju na prikazu statistike, stanju na ljestvici ili formacija momčadi, kao što to prikazuje slika 3.

9 pobjeda ima Varaždin ove sezone kod kuće

VARAŽDIN 18.00 **OSIJEK II**

VARAŽDIN
 Senčić
 Kolarčić Senić Karabatić Mekić
 Lusavec Teklić Posavec
 Herrera Šego Brodić

Trener **Mario Kovačević**
 Klupa: Zelenika, Črnič, Jazić, Tonić, Belcar

OSIJEK II
 Kolčić
 Unešić Alexander Karamatić T. Kuprešak
 Pudić Hanuljak Stranput
 M. Kuprešak Ivandić Bak

Trener **Tomislav Radotić**
 Klupa: Krijan, Banić, Bukvić, Stanušić, La

TABLICA

1. VARAŽDIN	24	14	6	4	40:20	48
2. RUDEŠ	24	14	4	6	45:20	46
3. INTER	25	10	8	7	25:24	38
4. DUBRAVA TK	24	10	6	8	32:27	36
5. JARUN	24	8	10	6	35:29	34
6. ORIJEK 1919	24	10	4	10	33:38	34
7. OSIJEK II	24	9	6	9	22:24	33
8. DINAMO II	24	8	8	8	24:31	32
9. DUGOPOLJE	24	8	7	9	29:33	31
10. CROATIA (Z)	24	9	4	11	25:32	31
11. BSK BUELO BRDO	24	9	4	11	22:32	31
12. CIBALIA	25	8	6	11	32:36	30
13. SESVETE	24	8	5	11	29:26	29
14. KUSTOŠIJA	24	7	7	10	28:28	28

Slika 3. Primjer Sportske novosti printano izdanje - vlastita fotografija ⁷.

Sportske stranice oduvijek su sadržavale vijesti, izvješća, intervjuje, komentare, analize. Njih i danas pronalazimo, ali u nešto drukčijim novinarskim rodovima i načinima izražavanja. Novinar se prije mogao specijalizirati za određeni sport, što danas nije toliko uobičajeno iz razloga jer je većina sportskih redakcija manja, pa je u tako često neizbježno za sportskog novinara da prati i piše i po nekoliko sportova. No, pojavom specijaliziranih medija, dojam je da se specijalizacija novinara za pojedini sport ponovno oživljava i da bi u bliskoj budućnosti to mogao biti sve češći slučaj.

4. Zanimanje sportski novinar

Sportsko novinarstvo zahtjeva konstantno praćenje utakmica i sportskih natjecanja, uzimanja izjava, intervjuiranja, pisanja tekstova, pretraživanja informacija, vođenje statistike, odlazaka na terene. To je posao kojeg treba voljeti i biti istinski zaljubljenik u sport i sportsko novinarstvo. Sportski novinar koji analitički pristupa svome poslu mora uložiti puno truda i znanja. Primjerice kada sportski novinar piše analizu utakmice. Da bi napisao što kvalitetniju analizu, sportski novinar mora pogledati snimku utakmice po nekoliko puta te primijeniti znanje kako bi uopće prepoznao neki detalj zbog kojeg je možda momčad izgubila.

Sportske novinare je najbolje opisao Stjepan Malović u svojoj knjizi Osnove novinarstva istaknuvši kako je možda upravo „opijenost sportom tajna sportskog novinarstva

⁷ Slika 3. Sportske novosti: 23. travnja 2022. – broj: 20907

jer novinar koji prati školstvo ne provodi dane u učionicama sudjelujući na nastavi, a onaj koji prati zdravstvo ne prati neurokirurga iz operacije u operaciju, dok sportski novinari čine upravo to. Žive životom sporta ili kluba koji prate“ (Malović 2005: 305).

Zato sportski novinar koji analitički pristupa svome poslu mora puno više uložiti truda i znanja. On po završetku utakmice kasnije i po nekoliko puta gleda snimke kako bi pripremio tekst koji će čitatelji pročitati. Iza onog krajnjeg rezultata vidljiv čitateljima, slušateljima ili gledateljima, stoje sati i sati pripreme, provedenih u analizama koje se kasnije pretaču u pisanu formu, komentiranju sportskog događaja na radiju ili televiziji, vođenju emisija, a u najnovije vrijeme i podcasta.

Uz obrazovanje, sportski novinar kao i svaki drugi mora zadovoljiti određene potrebne vještine i znanje kako bi bio kompetentan u svom poslu. „Sportski novinari su vrlo dobro organizirani i vode računa o profesionalnim pitanjima, kao što su stručno osposobljavanje, razvijanje specifičnosti sportskog novinarstva i etika sportskog novinarstva“ (Malović 2005: 305).

Vodeći se time, Miroslav Vasilj je izdvojio nekoliko bitnih vještina sportskog novinara:

- **„Poznavanje sporta** – sportski novinar se nikako ne bi trebao dovesti u situaciju da ne poznaje dovoljno sport o kojemu piše. Dapače, on mora dobro poznavati sport, a uvelike je poželjno da se s tim sportom bavio na amaterskoj ili (polu)profesionalnoj razini. Nevezano o sportu za koji se specijalizirao, potrebno je znati sve detalje o samom sportu od teorijskog pristupa, pravila igre, poznavanje sportaša, trenera, povijesti tog sporta, rezultata, klubova, sustavu natjecanja i sl. Također, često je na treninzima te odlazi na razna natjecanja od niže razine do one najviše poput svjetskih ili europskih prvenstava. Samim time ima bolji uvid u taj sport gdje kasnije prilikom pisanja teksta ima legitimitet kritički propitkivati neke događaje iz područja sporta za koji je specijaliziran“ (Vasilj 2014:24).

- **Razumijevanje potreba recipijenata** – sportski novinar treba znati prepoznati što to javnost u tom trenutku interesira te na temelju toga treba istražiti temu i postaviti si pitanje kako taj tekst na što jednostavniji način prenijeti publici te gdje su potencijalni problemi. Kao što i sam Vasilj kaže: „Treba osjećati bilo javnosti, ali nikako joj ne podilaziti“ (Vasilj 2014:25). Koliko je autor bio uspješan u svojoj procjeni prosudit će publika koja će kupiti novine ili koja neće prebaciti kanal na televiziji te koja će na portalu kliknuti baš na autorov članak. (Vasilj 2014:25).

• **Poznavanje retoričkih pravila** – sportski novinari trebaju biti dobri govornici jer često znaju obavljati dva posla odjednom pa su njihove retoričke sposobnosti nužne. Tako imamo primjer općenitog izravnog uključivanja u središnju informativnu emisiju i izravnog prijenosa utakmice kada se komentator zna javiti u informativni program na prvom programu te s lica mjesta, bez da je zapisao što će sve reći, iz glave sažima najbitnije podatke sa susreta. Ne može svatko obavljati takav posao. Dobar sportski novinar mora prepoznati što smije kazati u eteru, a što ne, jer ako se dogodi pogreška ona ostaje trajna ma koliko god se novinar trudio nju ispraviti, a poznato je da gledatelji takve greške osobno shvaćaju te dugoročno pamte netočne i krive izjave novinara“ (Vasilj 2014:25).

• **Poznavanje specijalnih vještina** – „živimo u vremenu velikog napretka tehnologija pa je svakako poželjno da sportski novinar poznaje nove medije i tehnike koje zahtijevaju. Također, očekuje se da posjeduje vozačku dozvolu te da vlada jezicima. Najpoželjnije je poznavanje engleskog jezika, no nije na odmet znati još koji jezik jer donosi veliku prednost pred drugim sportskim novinarima“ (Vasilj 2014:25). Također, potrebno je poznavanje informatičke pismenosti, korištenjem bazama podataka, pronalaskom potrebnih informacija.

• **Tehnike pisanja i dobro poznavanje medija** – „nije isto pisati za radio, televiziju ili tisak. Svaki od tih medija ima svoja pravila pisanja kojih se treba pridržavati. Onaj tko je dobar radijski novinar ne znači da će biti dobar televizijski novinar ili novinar u dnevnom listu. Stilovi pisanja o sportu razlikuju se od žanra do žanra jer neće novinar koji piše za tabloid pisati istim stilom kao što je to slučaj u informativno-političkim stranicama. Hubert Beuva – Mery, osnivač dnevnog lista Le Monde, jednom je rekao: „Radio najavljuje događaj, televizija ga prikazuje, a tisak objašnjava“ (Vasilj 2014:25), no, također, tisak uz spomenuto isto tako najavljuje događaj, a možemo još dodati kako se tu pridružuju i novinski portali. (Vasilj 2014:25).

• **Opća naobrazba** – „premda je poželjno biti specijaliziran za određeni sport ipak to zna biti opasno jer je u tom slučaju novinar u velikom zaostatku. Zato je iznimno bitno imati opću naobrazbu iz drugih sfera života, u protivnom sportskog novinara može pratiti status fah-idiota – novinara koji ne vidi dalje od svojeg područja rada“ (Vasilj 2014:27).

• **Razvijanje osobnosti i vlastitog stila rada** – „odnosi se na one novinare koji pišu komentatorske žanrove, prenose izravno utakmice te imaju vlastite emisije na televiziji. Svakom od njih potrebno je izgraditi prepoznatljiv stil što zahtjeva puno rada na sebi i vremena. Nikako se ne preporučuje kopiranje tuđeg stila, bolje je prikazati prirodno samog sebe. Nisu svi stvoreni za to, stoga je potrebno imati talent za raditi takvo što“ (Vasilj 2014:28).

• **Korištenje statistikom** – „sportski novinar mora se znati služiti statistikom te mora znati smjestiti je u pravi okvir. Publici su javno dostupne brojke na internetu, ali novinari su ti koji te brojke tumače i na kraju ih približavaju publici“ (Vasilj,2014:28).

• **„Pridržavanje zadanih rokova** – „vrlo važno u sportskom novinarstvu jer tekst mora biti brzo gotov nakon završetka nekog događaja, a u tisku su često baš sportski tekstovi ti koji idu posljednji pred sami print. Koliko god da je kvalitetan tekst, ako nije napisan u roku, završit će u smeću. Pridržavanje roka je, dakle, vrlo stresno te često zna dovesti do grešaka. Brzina pisanja i lektorske sposobnosti novinara znače puno. Razvojem novih tehnologija ovaj problem nije nestao, ali je svakako olakšao posao“ (Vasilj 2014:28-31).

Novinar uvijek nešto piše, snima, gleda, analizira, razgovara, pronalazi sugovornike i izvore informacija. Dakle, provodi aktivan dan pogotovo u današnje vrijeme interneta. Ali, da bi se bavili ovom granom novinarstva, potrebno je odrediti svoje usmjerenje prema nekoliko sportova. S obzirom na to da su novinske redakcije ograničene ljudskim resursima, novinari se u sportskoj rubrici moraju specijalizirati za više sportova. Rijetki su novinari koji se mogu specijalizirati za samo jedan sport.

Novinar u tisku ili na portalu ima sličnu, ali opet različitu ulogu. „Novinar je osoba koja sadržaj objavljuje u skladu s osnovnim etičkim postulatima novinarstva, a to su: istinitost, poštenje, točnost, uravnoteženost, nepristranost, bez obzira na to ostvaruje li od tog rada prihod, što je jedan od glavnih kriterija Hrvatskoga novinarskog društva“ (Brautović 2010:16).

Poznata je praksa da novinari tijekom samog događaja pišu više verzija ishoda utakmice kako bi što prije bilo objavljeno na portalu. Naime, sportski novinari koji prate događaj uživo imaju zadani rok za slanje teksta u redakciju. Najčešće je to 10-15 minuta nakon završetka utakmice. Kako bi ispoštovali zadani rok često za vrijeme utakmice novinari unaprijed pišu kostur verziju izvještaja. Primjerice, ako se igra utakmica 18. kola SuperSport Hrvatske nogometne lige između Hajduka i Rijeke, onda će bitne informacije biti unaprijed napisane kako ih kasnije ne bi trebao pisati jer oduzimaju vrijeme. Sportski novinar nekoliko minuta prije završetka utakmice već ima napisanu gotovu verziju izvještaja, pa čeka kraj kako bi još napisao par zaključnih rečenica, a zatim i prekontrolirao tekst. Naravno, često se dogodi obrat te dođe do preokreta rezultata na utakmici, kada momčad izjednači ili u potpunosti preokrene rezultat i povede. Tada novinar mora intervenirati u tekst i to naznačiti.

Prednost imaju primjerice utakmice koje su „ranije riješene“ odnosno ako je u 70. minuti 3:0 za neku momčad, tada novinar ima vremena pisati i uređivati tekst za konačnu verziju jer

se sve bitno odvijalo ranije, te je pobjednik izvjestan. Drugi primjer su press konferencije koje se danas u trenutku trajanja pišu, a odmah po završetku materijal se šalje u redakcije. Za ovo je potrebno poznavanje dobrog pisanja bez jezičnih i gramatičkih pogrešaka kako ne bi netko drugi u redakciji to morao ispravljati. Nekada su sportski novinari u pisanim medijima imali vremena doći u redakciju pa tek onda pisati izvještaj s utakmice ili press konferencije. Danas to nije praksa jer pojavom interneta, koji je utjecao na brzinu dostavljanja informacije, postoji utrka s vremenom tko će prije objaviti neku informaciju.

U *online* novinarstvu potrebno je poznavati i redakcijske računalne sustave za objavljivanje sadržaja putem interneta, te različite softvere za obradu fotografije, video i audio sadržaja (npr. Adobe Photoshop ili Adobe Premier). „Online novinar u jednom trenutku uređuje početnu stranicu, a drugom dizajnira interaktivni sadržaj ili uređuje audio sadržaj i/ili video sadržaj“ (Brautović 2010:16). Razlika u tradicionalnom i suvremenom novinarstvu postoji. U tradicionalnom pristupu novinar je morao za određenu priču dolaziti do informacija odlaskom na teren, te licem u lice popričati s osobom ili pak raditi intervju, kopanjem po knjigama ili zvanjem putem telefona. Pojavom interneta i društvenih mreža takav posao je dosta olakšan te se u svega nekoliko klikova ili poruka putem mobitela možemo dobiti važnu informaciju ili podatak. Da bi se saznala neka informacija nekada je trebalo izaći na teren u potragu za njom, a danas nam je ona najčešće lako dostupna na pametnim telefonima.

Premda su se pogreške i ranije događale u tradicionalnim medijima, ipak ih je bilo manje nekada u odnosu na danas gdje su pogreške u novim medijima vrlo česte. Na to je najviše utjecala brzina objave informacija. Nekada je novinar stigao otići u redakciju i provjeriti informaciju, dok se danas informacije prenose s drugih medija bez provjere točnosti te informacije. Zato su danas sve češće pojave lažnih vijesti. Drugi razlog za pogreške možemo pronaći tome što danas se brojni mediji natječu tko će prvi objaviti vijest pa se tako greške puno češće javljaju. Provjera točnosti i autentičnosti prikupljenih informacija krasila je tradicionalne novinare. Stjepan Malović upozorava na pet temeljnih značajki novinarstva: „istinitost, poštenje, točnost, uravnoteženost i nepristranost“ (Malović 2005: 16–46). S time da najviše ističe kako se novinsko izvještavanje mora i treba temeljiti na dobroj provjeri, pa izdvaja kako je prije svih ovih značajki upravo istinitost ta koja je na prvom mjestu. (Malović 2005: 16–46). Veliki je problem u suvremenom novinarstvu količina lažnih vijesti, stoga je bitno dobro provjeriti informaciju te nipošto vjerovati svemu što piše na internetu, a pogotovo na Facebooku. S druge strane, suvremeni novinari se često u žurbi znaju osloniti na ono što su čuli bez da informaciju provjere (Bešker i Obad 2004: 120–121).

Što se tiče sportskog novinarstva nekada i danas, također možemo kazati kako je i ono doživjelo promjene. Tradicionalni sportski novinari često su se nalazili na samom mjestu događaja, dok današnji sportski novinari svoj posao mogu obavljati gledajući utakmicu na laptopu, računalu ili pak pametnom telefonu putem *live streama*. Sportski komentatori su, također, komentirali utakmice na mjestu događaja, dok je danas sve češća praksa prenošenja utakmica iz tzv. *off* kabina. To su na gostovanju u podcastu Tribina opisali Mario Glavan i Toni Živković, inače sportski komentatori Arena sport televizije, kazavši kako većinom ljudi misle da oni svaki put prenose uživo sa stadiona na utakmicama Lige prvaka ili nekog e,litnog natjecanja⁸. To su, svakako, negativne pojave u današnjem sportskom novinarstvu. No danas se prenosi gotovo svaka europska nogometna liga i teško je za očekivati kako bi novinarima njihova medijska kuća plaćala odlazak u Poljsku zbog utakmice domaćeg prvenstva. Sve je manje terena i u domaćem sportu, a sve više izrada medijskih sadržaja bez izravnog kontakta s dionicima u sportu (sportašima, trenerima, čelnim ljudima klubova ili saveza.

5. Počeci sportskog novinarstva u svijetu

Pisanja o sportu sežu davno u prošlost. Zanimljivo je da su se prvi sportski izvještaji mogli naći već u *Acti Diurni*, prvim novinama koje datiraju još u 59.g.pr. Kr, u doba vladavine Julija Cezara. (Vasilj 2014: 18).

Prvi sportski napisi u dnevnim novinama pisani su još u 17.stoljeću , a tek 150 godina kasnije javljaju se specijalizirana izdanja. (Beck i Bosshart 2003: 6). Tako u 18. stoljeću u Engleskoj i SAD-u počinju izlaziti prva specijalizirana sportska izdanja. Prvo specijalizirano sportsko izdanje u svijetu bilo je 1792. godine kada u Engleskoj počinje izlaziti sportski magazin pod imenom *Sporting Magazine*, a 1821. pojavio se i prvi sportski dnevnik - *Sporting Life*. (Rodek 2018:110).

U SAD-u se od prvih tiskanih novina koje su se počele izdavati početkom 17. stoljeća, dugo čekalo na prve sportske članke u novinama, točnije 150 godina. Sredinom 18. stoljeća sport postaje tema novinskog izvještavanja. Godine 1733. u listu *Boston Gazette* opisan je lokalni boks meč između Johna Faulcomera i Boba Russela (Beck i Bosshart 2003). U 19. stoljeću u SAD-u javljaju se i prve sportske novine, *The American Farmer* (1819), koje su deset godina kasnije preimenovane u *American Turf Register & Sporting Magazine*. Za razliku od

⁸ <https://www.youtube.com/watch?v=hQIQ7UWmXGc>

danas, novine su onda uglavnom usmjerene drukčijim temama pa su se tako u spomenutim novinama pronalazile teme iz lova, ribolova i biciklizma (Rodek: 2018, 110).

U Njemačkoj su se početci obrađivanja sporta u novinama odnosili na gimnastiku. Tako liječnik Michael Friedrich Richter 1842. godine počinje izdavati *All gemeine Turnzeitung* (Opće novine za gimnastiku), a 1846. izlazi *Turner* (Gimnastičar), potom 1856. *Deutsche Turnzeitung* (Njemačke novine za gimnastiku). Prvi francuski sportski magazin bio je *Le sport* iz 1854. (Rodek 2018, 111).

Sportske rubrike bile su podloge za isprobavanje novih ideja. Tako je 1889.godine *The Illustrated London News* objavio slike veslača sveučilišta Cambridge i Oxford čime drži zaslugu za prvo korištenje fotografija. Prva fotografija na naslovnici u Italiji bila je upravo sportska. Radi se o dnevnom listu *La Stampa*, gdje je 1934. godine objavljena fotografija s nogometne utakmice Engleska-Italija. Prema Hugou De Burghu, „o nogometu se pisalo već pri samoj njegovoj pojavi 1870-ih godina“ (Vasilj 2014: 18).

Sport i sportski novinari i danas igraju bitnu ulogu u svijetu medija. Često ćemo na televiziji, radiju, novinama i portalima vidjeti sport kao glavnu vijest na naslovnici ili kao udarnu vijest. Sport je oduvijek imao svoju popularnost među publikom. To pokazuje da, iako je sport dio zabave, ima uspostavljenu dominaciju nad brojnim temama od javnog interesa.

5.1. Razvoj sportskog novinarstva u hrvatskoj

Prvi zapis iz sportskog novinarstva u Hrvatskoj smatra se onaj iz 1767. godine kada je putem „*Pisme od uvoza*“ opisana veslačka utrka makarskih i splitskih posada ribarskih brodice koje su vozile od otočića Mrduje u blizini otoka Brača do splitske luke. (usp. Hrnčić 2018 prema Jajčević 2018:5).

Časopis *Sokol* prvo je periodično sportsko izdanje na hrvatskom tlu. Njegovi urednici bili su Andrija Hajdinjak i Franjo Hochman. Sa svojim radom započeo je 15. siječnja 1878. godine. Bilo je to polumjesečno izdanje, ali njegovo djelovanje nije trajalo dugo, svega godinu dana. Nekoliko godina kasnije, u Splitu 1890. godine, pojavilo se prvo periodično sportsko izdanje koje je svojim čitateljima nudilo grafičke i sadržajne osobine karakteristične novinama tog doba pod imenom *Sport Dalmato*⁹.

⁹ <https://zir.nsk.hr/islandora/object/hrstud%3A1754/datastream/PDF/view> (Hrnčić 2018: 5-6).

Nakon toga, javlja se *Hrvatski športski list*, koji je s tiskanjem započeo 1908.godine. Bilo je to prvo nezavisno sportsko novinsko izdanje pod uredničkom palicom Marija Reigera Vinodolskog. Potonji se smatra jednim od prvih hrvatskih sportskih novinara. Ubrzo nakon njegovog djelovanja, u najvećim hrvatskim gradovima, počinje se javljati sve veći broj sportskih listova poput Jugoslavenskog športa, Športskog tjednika, Jadranskog spota, Sportskog lista i drugih. (usp. Hrnčić prema Jajčević 2018 7).

Pokretanje i danas svima poznatih Sportskih novosti inicirao je Miroslav Habunek ubrzo nakon Drugog svjetskog rata, u kolovozu 1945.godine, ali pod imenom Ilustrirane fiskulturne novine. Nakon 19. izdanja, svoj naziv mijenjaju u Narodni sport, a tek 1962. dobivaju naziv Sportske novosti koji se zadržao do danas. Njihova specifičnost ocrtavala se u drukčijem, profesionalnom pristupu radu što je rezultiralo tada najvećom nakladom, koja na našim prostorima do tada nije bila viđena. (usp. Hrnčić prema Jajčević 2018 7). Sportske novosti su i danas jedine specijalizirane sportske dnevne novine. Sportske novosti su, prema Hrvatskom novinarskom društvu „po završetku Drugog svjetskog rata pratile brojna važna sportska natjecanja. Sportski novinari su tako omogućili svojim čitateljima obrade tema raznih sportova. Na stranicama su se tako uz spomenute izvještaje pronalazili ekskluzivni intervjui s brojnim poznatim domaćim, ali i svjetskim sportašima i sportašicama, najave utakmica, zanimljive reportaže“¹⁰ (usp. Hrnčić prema Jajčević 2018 7).

Prvi susret hrvatskog nogometa i radijske publike ostvaren je 17. srpnja 1927. godine utakmicom između Građanskog i HAŠKA-a i to osam mjeseci nakon prvog radijskog prijenosa . U “Novostima” 17.7. stajalo je: “Sinoć i večeras zagrebačka radio stanica javila je svojim pretplatnicima postavu momčadi, cijene ulaznica, početak utakmice. Ovo je prvi puta kod nas da se pomoću radija popularizira nogomet kao sport, te vjerujemo da će ovaj pothvat naići na simpatije kod općinstva“¹¹.

Na Radiju Zagreb, danas Hrvatskom radiju još 1955. godine počelo je s emitiranjem emisije pod imenom “Sport, muzika, sport”. Prvi urednik bio je poznati sportski novinar, Mladen Delić, uz reportere Hrvoja Macanovića i Ivu Tomića Nakon 13 godina emisija se premješta i na Drugi program Hrvatskog radija samo pod izmijenjenim nazivom “A sada... sport i glazba”. Završna promjena imena dogodila se devedesetih godina kada joj je još više skraćeno ime u „Sport i glazba“, pod kojim djeluje i danas, a emitira se bez prekida još od

¹⁰ <https://www.hnd.hr/sportske-novosti-su-povijest-hrvatskog-sporta>

¹¹ <https://hask.hr/prvi-radioprijenos-nogometne-utakmice-u-hrvatskoj-1927/>

navedene 1955. godine¹². Početak sportskog novinarstva kod nas na televiziji veže se uz prijenos nogometne utakmice na Maksimiru 12. svibnja 1957. godine između reprezentacija Jugoslavije i Italije koju je komentirao Mladen Delić i tako postao prvi sportski novinar koji je izravno komentirao televizijsku utakmicu. „Prvi zahtjevniji prijenos Hrvatske televiziji bio je onaj Mediteranskih igara u Splitu 1979. godine, a od tog događaja Hrvatska televizija radila je radila prijenose poput Univerzijade 1987. godine u Zagrebu, te brojnih europskih i svjetskih prvenstva u nogometu, rukometu, vaterpolu, košarci, ljetnih i zimskih Olimpijskih igara, teniskih Grand slammova i još drugih sportova“ (usp. Hrnčić prema Jajčević 2018 7). Dugo je vremena HRT jedini na nacionalnoj razini donosio prijenose sportskih natjecanja i sportskih emisija. Emisije poput Petice ili HNL (Hrvatska nogometna liga) držale su kulturni status kod ljubitelja sporta. Sredinom 2000-ih počele su se javljati komercijalne televizije specijalizirane za sport poput Sport kluba i Arene Sport, a nekoliko godina kasnije i Sportska TV, HNTV, Planet sport koje su s godinama otkupljivale brojna sportska natjecanja što javna televizija nije mogla više pratiti.

Medijski portali nastali su tako što su se printana izdanja novina objavljivala na internetu. Nisu postojali specijalizirani sportski portali, pa su se sportske teme, ako su bile stavljene na internet čitale putem informativnih portala. Na prvi specijalizirani internetski portal za sport čekalo se do početka 2000. godine kada je osnovan *Sportnet* koji nije samo donosio sportske vijesti, već i analize utakmica. Naime, on postoji i danas pod domenom *Sportnet.hr*, ali je orijentiran na prenošenje samo vijesti iz sporta. Najpoznatije specijalizirane novine za sport *Sportske novosti*, dugo su čekale na internetsko izdanje, sve do 2008. godine. One su danas u suradnji s portalom *Jutarnjeg lista* pod domenom *Sportske.jutarnji.hr*, a javljanjem novih medija i trendova prije par godina pokrenut je podcast *Supersportske* koji izlazi na *You Tube* platformi. S vremenom su se pojavljivali i ostali specijalizirani sportski portali pa je tako 2016. godine osnovan *Telesport* koji je specijaliziran za pisanje kolumni i analiza. Kao dio portala *Dnevnik.hr* u vlasništvu Nove TV, djeluje i portal *Gol.hr*, a vlastiti portal ima i *Sport klub.hr* koji donosi vijesti vezane uz hrvatski sport, ali i sportove koje sportski kanal prenosi na toj televiziji. Odnedavno u Hrvatskoj djeluje i portal *Germanijak.hr*, dok je 30. lipnja 2022., gašenjem Hrvatske nogometne televizije, prestao djelovati i portal *Hntv.hr*. Također, imamo i primjer portala *Index.hr* koji uz vijesti i praćenje utakmica uživo sve više njeguje i analitički pristup.

¹² <https://www.glas-slavonije.hr/326612/12/Sport-i-glazba-Sinonim-za-gotovo-svaki-sportski-prijenos>

6. Sportsko novinarstvo u tisku

Tisak se zbog pojave i razvoja interneta manje konzumira u odnosu na nove medije. Publika pribjegava novim medijima iz razloga jer su lakše i brže dostupni i to u svega par klikova na računalu ili pametnom telefonu. S druge strane, novine ne objavljuju najnovije informacije. Također, novine koštaju te ih treba otići kupiti u obližnji dućan ili kiosk. Novi mediji danas imaju prednost budući da su, i dalje, gotovo svi portali besplatni premda je posljednjih godina tendencija naplate sadržaja. Ipak, tisak i dalje ima svoju publiku. Vasilj ističe da bi se, unatoč toj publici, „novine trebale prilagoditi trendovima koji su postavljeni te se nikako ne bi smjele zadovoljiti onime što trenutno imaju“ (Vasilj 2014:47).

Novine su morale nekako reagirati kako bi došlo do promjene pa su “sve više upotrebljavale standard multimedijske prezentacije informacija, a osim toga, za razliku od televizije i radija, novine su se okrenule više prema analitičkim tekstovima“ (Vasilj 2014:47).

Većinom ljudi putem malih ekrana ili radija poprate samo utakmicu jer, ili ne stignu zbog posla ili dugih obaveza pogledati ili poslušati emisiju pa “čitatelji u većini slučajeva, osim ako je riječ o ekskluzivnoj informaciji, u dnevnim novinama ne traže vijest nego njihovo dublje značenje, moguće implikacije, njihovu pozadinu te cjelokupni kontekst u kojem se odvijaju“ (Vasilj 2014:47).

Za biti sportski novinar u tisku, potrebno je znati dobro pisati kako bi privukli čitatelje jer u novinama za razliku od internetskih portala, ne postoji mogućnost dvosmjerne komunikacije, odnosno interakcije s čitateljima primjerice putem komentara ispod članka. Također, dobar novinar mora biti vješt i treba znati ponuditi čitateljima neku zanimljivu priču kako bi se povezali odnosno ostvarili interakciju. (Vasilj 2014:48).

Vasilj ističe kako je velik broj istraživanja pokazao kako i u brojnim dnevnim tiskovinama, koje nisu specijalizirane za sport, sportske rubrike ipak postižu najveću čitanost. Ljudi vole čitati sportske stranice pa su se tako javile specijalizirane novine i časopisi koji su namijenjeni isključivo fanaticima sporta, a koji nude više od samih izvještaja svojim zanimljivim pričama, kritikama i kolumnama. Čak i one novine koje nemaju fokus na sport često na naslovnice stavljaju upravo neki bitni sportski događaj, što pokazuje kako brojna uredništva prepoznaju njegov značaj (Vasilj 2014:48).

7. Sportsko novinarstvo na radiju

U svojim počecima 20-ih godina prošloga stoljeća, radio je imao bitnu ulogu u sportskom novinarstvu. Kao što smo već spomenuli, radio kao medij bio je dio eksperimenta u kojem su se na radiju uživo prenosile utakmice. „Radio je medij koji je prvi uveo pojam izravnog prijenosa koji danas ponajviše vežemo za televiziju“ (Vasilj 2014:144).

Sport se popularizirao upravo putem radija. „Radio je medij koji je donekle demokratizirao sport, otvorivši ga za sve društvene skupine“ (Vasilj 2014:48). Zahvaljujući njegovom postojanju, slušatelji su mogli slušati prijenose s Olimpijskih igara iz Amsterdama 1926. godine ili Svjetskih nogometnih prvenstava poput onog prvog u Urugvaju 1930. godine, bez obzira gdje su se u tom trenutku u svijetu nalazili.

Prvi sportski prijenos u Europi bio je onaj nogometne utakmice iz Praga 3. listopada 1926. godine u kojoj su igrali Praška Slavia i Hungaria Budapest ¹³.

Razvojem televizije svi su govorili kako će radio kao medij u 21. stoljeću nestati, ali Vasilj ističe kako „ne da je on na dnu, već je pri samome vrhu“ (Vasilj 2014:48). Jedan od razloga tomu je ubrzan način čovjekova života. Često smo u automobilima ili obavljamo neke poslove u hodu, stoga je idealan da ga se konzumira kada putujemo na posao ili primjerice na poslu poput automehaničarskih radnji budući da je radio jedini medij kojeg se može konzumirati samo pasivnim korištenjem osjetila sluha. Druge medije televiziju i novine/portale ne možemo konzumirati i istovremeno obavljati drugi posao ili neku radnju. Zato je radio danas u prednosti i razlog zbog čega je i dalje popularan. Danas radio slušaju sve dobne skupine, no najviše srednja i starija generacija.

U Hrvatskoj nema radijskih emisija ili ih ima jako malo koje obrađuju neku temu iz svijeta sporta analizama i komentarima. U inozemstvu postoje radijske postaje kao primjerice u Velikoj Britaniji *BBC radio*, *Talk Sport* radijska postaja ili *Radio Marca Madrid* koja je španjolska radio postaja u potpunosti posvećena sportu. Dobar primjer je i BBC-jeva emisija *Football Daily* u kojoj novinari s gostima komentiraju te analiziraju neki važan događaj iz europskog klupskog nogometa.

¹³ <https://english.radio.cz/monday-marks-90th-anniversary-europes-first-live-coverage-a-sporting-event-8212591>

U Hrvatskoj je najpoznatija radijska emisija na drugom programu HRT-a, već ranije spomenuta emisija Sport i glazba. Osim izravnih sportskih prijenosa u emisiji možemo poslušati sportske intervjue, komentare i reportaže sa sportskih borilišta, uz uvijek prisutnu glazbu. Emitira se subotom i nedjeljom od 15:00 do 23:00¹⁴. Emisija je vrlo kvalitetna i slušana, ali nije previše analitična. Ne postoje emisije u kojima bi se dublje ulazilo u neke analize, već najčešće kroz komentar bude i kratka analiza s gostom. Ako je primjerice nogometna reprezentacija Hrvatske u pitanju onda se najčešće analiza utakmica reprezentacije odvija kroz razgovor sa stručnim komentatorom, bivšim reprezentativcem ili nekim od poznatih hrvatskih trenera. Tako smo u emisiji 12.lipnja 2022. imali gosta, bivšeg vratara hrvatske nogometne reprezentacije, danas tehničkog direktora Hrvatske reprezentacije, Stipu Pletikosu, gdje su voditelj i on komentirali prethodne nastupe naše reprezentacije i igrače te što smo dobili kroz prethodne tri utakmice¹⁵.

8. Sportsko novinarstvo na televiziji

Miroslav Vasilj ističe kako se pojavom televizije, sport uzdigao za stepenicu više te „doživio istinsku invaziju i procvat“ (Vasilj 2014:163). Mediji koji su do tog trenutka bili dominantni, više nisu imali takvu moć kakvu je televizija prezentirala. Razlog tomu jest, prije svega, to što je „televizija transformirala kvalitetu informacije, čineći gledatelja svjedokom realnosti“ (Vasilj 2014:161). Također, „njezinim prisustvom u kućanstvima došlo je do toga da gledatelj prisustvuje gledanju spektakla čime je dobivao dojam da je taj spektakl ondje samo i isključivo zbog njega“ (Vasilj 2014:161).

Jasna je matematika kako mediji populariziraju sport. Što se više prikazuje ili piše za neki sport to će se više publika zainteresirati. „Mediji su u stanju popularizirati i ženski šah, kada bi to utjecajni krugovi željeli“ (Bartoš 2012:161). Najbolji primjer je Hokejaški klub Medveščak. Mali broj simpatizera tog sporta je gledalo hokej uživo, a na hrvatskim televizijama mu nije bilo ni traga. No, kada se uložilo u klub i kada je pokrenut klupski marketing i odnosi s javnošću, hokejaške su se utakmice počele u medijima uživo prenositi te se o tome sve više pisalo. To je rezultiralo pojavom stalne publike koja je vjerno pratila hokej i Klub hokeja na ledu Medveščak.

¹⁴ <https://radio.hrt.hr/slusaonica/sport-i-glazba>

¹⁵ <https://radio.hrt.hr/drugi-program/sport/pletikosa-pred-izbornikom-su-slatke-brige-uoci-svjetskoga-prvenstva-7927083>

Termini utakmica i natjecanja prilagođavaju se televiziji, a ne samom sportu i potrebama sportaša. Razlog leži u tome što televizija privlači velike sponzore za velika sportska natjecanja pa klubovi i savezi putem TV-prava zarađuju ozbiljne količine novca. „Koliko je velika moć transnacionalnih korporacija u sportu, govori činjenica da se medijske kompanije bave i aktivnim kreiranjem novih sportskih liga kako bi ih iskoristili za komercijalno pokrivanje“ (Vasilj 2014:161).

U prilog tome idu nazivi samih liga i stadiona odnosno sportskih borilišta gdje se održavaju sportska natjecanja. Sve je više liga i natjecanja nazvano je po sponzorima banaka, telekomunikacijskim tvrtkama ili čak pod pokroviteljstvom kladionica. Pravi primjer toga je SuperSport Hrvatska nogometna liga koja od ljeta 15.7. 2022. sezonu 2022./2023. započinje s novim glavnim sponzorom lige kladionicom SuperSport. Engleska Premier liga je od 2001. do 2016. godine nosila naziv po britanskoj banci Barclays, a puni naziv glasio je Barclays Premier League. Stadion nogometnog kluba Barcelona, Camp Nou, danas se zove Spotify Camp Nou – prema glazbenoj kompaniji za preslušavanje pjesama. Naime, katalonski klub potpisao je ugovor sa svjetski poznatom tvrtkom koja je tako kupila prava na ime stadiona za što je klub dobio preko 280 milijun eura¹⁶. Također, stadion londonskog Arsenal od 2006. godine nosi ime Emirates stadium po zrakoplovnoj tvrtki iz Ujedinjenih Arapskih Emirata. Imamo klubove čiji su vlasnici popularne kompanije poput one za energetske piće Red Bull, koja je vlasnik triju nogometnih momčadi Red Bull Salzburg, RB Leipzig i RB New York. Red Bull je vlasnik i F1 momčadi Red Bull Racing, a po njemu nosi naziv i trkača staza Red Bull Ring u Austriji.

Iako postoje predviđanja kako televizija lagano gubi svoju moć pojavom novih platformi poput *Youtubea*, *Netflixa*, *Amazona*, raznih sportskih streamova poput DAZN, pa čak i društvenih mreža, ipak tomu nije još uvijek tako. I dalje postoji publika koja u velikom broju konzumira televiziju. Sport se i dalje, za razliku od serija i filmova najviše gleda upravo uživo putem malih ekrana. Javna i komercijalna televizija bore se u tome tko će otkupiti i prenositi najveća sportska natjecanja kao što su Svjetsko ili Europsko nogometno prvenstvo, Liga prvaka, košarkaška natjecanja, Olimpijske igre, rukometna prvenstva, teniske turnire, boksačke mečeve za naslov svjetskih prvaka, utrke Formule 1 ili atletiku. Kako je sport iznimno praćen u svijetu, tako i u Hrvatskoj, sve je veća pojava specijaliziranih sportskih kanala (Vasilj 2014:162).

¹⁶ <https://www.barcablaugranes.com/2022/7/1/23191060/barcelonas-stadium-is-now-officially-the-spotify-camp-nou>

S godinama je rastao broj radijskih, televizijskih te danas sve popularnijih internetskih prijenosa pa tako i brojnih izvještaja i analiza utakmica koje su imale svoj utjecaj za sve većom zainteresiranošću kod publike. (Bartoš 2012:161). Više gotovo da ne postoji sport koji nije moguće vidjeti na ekranima. Za neka velika natjecanja kreiraju se specijalne emisije ili u slučaju ligaških natjecanja postoje emisije koje kroz čitavu sezonu obrađuju analize igrača i timova.

U Hrvatskoj na primjer postoje Sport klub televizija i Arena sport, a obje djeluju i na području Srbije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Makedonije i Slovenije. Danas postoji preko deset kanala na kojima se emitiraju brojna sportska natjecanja poput brojnih nogometnih liga: engleske Premier lige te još druge i treće lige, njemačke prve i druge njemačke Bundeslige, turske Süper Lig, japanske J. League itd. Emitiraju se i kvalifikacije za FIFA-ina i UEFA-ina reprezentativna natjecanja. Od drugih sportova tu su još teniski turniri svih kategorija uključujući najpopularnije i najveće Grand slam turnire, zatim košarkaška Euroliga, rukometna natjecanja, hokej na ledu (NHL), američki nogomet, moto utrke i Formula 1.

Arena sport s radom je počela 2010. godine, a broji 11 kanala. Od sportova emitiraju nogomet, košarku, rukomet, odbojku, vaterpolo te borilačke sportove s obzirom na to da imaju poseban kanal Arena Fight. Od popularnih natjecanja emitiraju prijenose utakmica Prve hrvatske nogometne lige, francuske Ligue 1 nogometne lige talijanske Serie A nogometne lige, španjolske La lige, nogometne Lige prvaka, Europske lige te Konferencijske lige. Što se tiče košarke, prenose Prvenstvo Hrvatske, ABA ligu, NBA i EuroCup. Osim toga, Arena sport prati i rukometnu Ligu prvaka i Europsku ligu te vaterpolsku regionalnu ligu i rusku odbojkašku i hokejašku ligu. Od pojedinačnih sportova prenose atletska natjecanja Dijamantne lige.

Od 2016. godine je bila aktivna i Hrvatska nogometna televizija (HNTV), međutim ona 30. lipnja 2022. godine prestaje djelovati. Ondje su se mogli pronaći prijenosi utakmice Prve hrvatske nogometne lige petkom, derbi susreta hrvatskog prvenstva u futsalu, prve ženske nogometne lige te susreti ženske nogometne reprezentacije i mlađih reprezentativnih uzrasta Hrvatske. Od srpnja 2022. godine imamo novi kanal MaxSport koji prati hrvatsku nogometnu ligu i hrvatska nogometna natjecanja¹⁷.

¹⁷ <https://www.vecernji.hr/sport/detalji-povijesnog-ugovora-hnl-od-iduće-sezone-na-dva-nova-kanala-a-jedna-utakmica-na-htv-u-1583878>

Od početka sezone 2022./23. hrvatski klubovi su po prvi put dobili ozbiljnija sredstva od televizijskih prava. Hrvatski nogometni prvoligaši podijelili su 70 milijuna kuna od televizijskih prava koje dobivaju po novom ugovoru potpisanom između HNS-a i Hrvatskog telekoma¹⁸. Usporedbe radi, taj novac je zanemariv u odnosu na englesku Premier ligu i njihove klubove. Naime, u veljači 2022. godine je izašla vijest kako će Premier liga s novim ugovorom potpisanim na tri godine uprihoditi 12.4 milijardi eura¹⁹.

U Hrvatskoj postoji još jedna televizija namijenjena sportu - Sportska televizija. Ideja Sportske televizije, specijaliziranog TV programa osnovanog u suradnji s Hrvatskim olimpijskim odborom, bila je dati više javnog prostora „manjim“ sportovima. No, ona nažalost ne ispunjava svoju izvornu ideju te više služi za oglašavanja, u svom programu emitira i vijesti televizijske postaje Al Jazeera Balkan.

9. *Online* novinarstvo

Mato Brautović, u svojoj knjizi *Online novinarstvo* ili definira *online* medije kao „Web stranice koje služe tomu da informiraju korisnika, bilo da se radi o informativno-političkom, zabavnom ili nekom drugom sadržaju te nebitno je li taj medij u digitalnom izdanju klasičnih medija ili je riječ o novom mediju. Pritom one ostvaruju masmedijski učinak, ili imaju potencijal za njegovo ostvarivanje“ (Brautović 2010:13).

Širu definiciju online ili mrežnog novinarstva ponudio je Bruce Garrison, koji *online* novinarstvo definira kao “prezentiranje novosti na World Wide Webu ili drugim internetskim servisima, što uključuje novosti koje nude tradicionalne novinske organizacije (novine, televizijske stanice, i mreže, magazini...) te netradicionalni izvori, kao internetski provideri (npr. America Online, T-com...), elektronički oglasni prostor, web magazini i diskusijske liste“ (Brautović, prema Garrison 2010:15). Brautović je toj definiciji još pridodao društvene medije i mreže, blogove, mikroblogove, a još tu možemo dodati sve popularnije aplikacije koje se skidaju na mobilne uređaje za što brže i pristupačnije informiranje.

Ono što danas krasi većinu portala koji obrađuju članak detaljnije i analitičnije jesu infografika i grafikoni. “Infografika je kombinacija ili spoj teksta, fotografije, videa, audio,

¹⁸ <https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/hnl/prva-hnl/imamo-brojke-najveceg-ugovora-hr-nogometa-evo-kako-ce-se-podijeliti-ogroman-novac-i-koliko-dobiva-koji-klub-15199710>

¹⁹ <https://www.nacional.hr/premier-liga-ce-u-tri-sezone-od-tv-prava-zaraditi-12-4-milijardi-eura-klubovima-vece-nagrade/>

ilustracije, animacije u svrhu bolje prezentacije misli novinara. Infografike su danas jedan od vodećih smjerova razvoja pričanja priče u *online* medijima i online novinarstvu“ (Brautović 2010:104).

Grafikon je, također, jedan od bitnijih alata pripovijedanja podataka u analitičkim tekstovima. „Rabe se za prikazivanje brojčanih podataka na netekstualan način. Kako bi se podatci prikazali što jednostavnije, grafikoni moraju biti jednostavni i konzistentni“ (Brautović, 2010:104). Time potonji upozorava na slučaj preuzimanja grafikona od nekog izvora, kada se obavezno treba navesti odakle je taj izvor podataka preuzet. Također, grafikone je potrebno pojasniti na što jednostavniji način i ne ih opisivati ako je na njima jasno što se prikazuje.

Ono što je najviše pogodno online portalima je nelinearnost koja, za razliku od radija ili televizije gdje ne možemo preskočiti npr. vijesti iz kulture te ih zamijeniti sportskim vijestima, čitatelju pruža mogućnost odabira na koji način i kojim redom želi konzumirati tekst. „Nelinearna priča sastoji se od slojeva teksta i audiovizualnih sadržaja koji su međusobno povezani. Time se ostvaruje interaktivni proces čitanja pri kojemu čitatelj aktivno odabire vlastite putove kroz priču, pristupajući njezinim dijelovima nelinearno, odnosno po redu koji njemu odgovara.“ (Brautović,2010:49).

9.1. Sportsko *online* novinarstvo

„U internetske medije ubrajamo društvene mreže, razne profesionalno i redakcijski organizirane medijske ponude, sportske internetske portale, blogove“ (Rodek: 2018, 118). Internet nam omogućuje brzo informiranje, a što je posebno značajno za sportsku publiku. Iz sekunde u sekundu nešto novo se dogodi u svijetu sporta, a to isto nam je sada omogućeno brzo i odmah konzumirati. „Uz tradicionalne medije u medijskom sportu danas sve više dolaze do izražaja i razni internetski mediji koji svojom komplementarnošću i konkurentnošću pridonose još većoj aktualizaciji i popularizaciji sportskih sadržaja“ (Rodek: 2018, 118). Sve je više portala koji si predstavljaju konkurenciju te svaki od njih nastoji ponuditi nešto novo, zanimljivo, kako bi mediji bili originalni i prepoznatljivi internetskoj publici.

Kako je svaki medij specifičan za sebe, tako i pisanje za sport ima različite oblike izražavanja. Sportske online vijesti isto sadrže klasične odgovore na 5W + H (who,what,when,where,why,how), ali razlika je u tome što, kako teoretičari medija navode, novinar uz to ima mogućnost iznijeti vlastiti komentar (Vasilj 2014:200). Komentari, analize

pa i izvještaji, kao što je izneseno u prethodnom poglavlju, prikazani su grafovima i ostalim alatima. U online novinarstvu naslovi često prelaze granicu etičnosti što u velikom broju slučajeva privlači čitatelje, no Vasilj upozorava kako s time treba biti oprezan pa se treba dozirati i s klasičnim pisanjem. Takav slobodniji pristup u pisanju dobio je svoju publiku koja se voli upuštati u rasprave u komentarima ispod članaka. (Vasilj 2014:199).

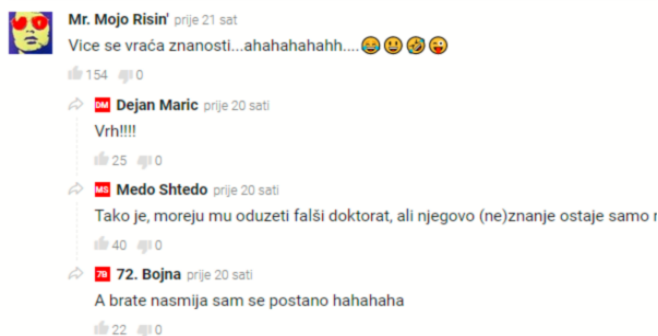
Pisanje komentara znači iskazivanje vlastitog stava o nekoj temi. Ovisno o tome koja je tema članka u komentarima se okupljaju različiti ljudi koji onda upotpunjavaju mišljenja. „Komentari su interakcije s korisnicima i povećavaju kredibilitet novinara i medija jer omogućuju povratnu informaciju. Često korisnici znaju više o temi nego novinar koji o njoj piše“ (Brautović 2011: 119).

Popularnost komentiranja nastala je razvojem interneta zbog čega je uvelike olakšana mogućnost objavljivanja komentara. Tako se javila interakcija medija s korisnicima. Pojavom online medija korisnici se, kako bi izbjegli pasivno konzumiranje, sve više nastoje uključiti te ostvariti interakciju s novinarima, urednicima i drugim korisnicima. Danas svako može biti proizvođač medijskog sadržaja. Zahvaljujući digitalizaciji koja je omogućila da putem svojih pametnih mobitela sudjeluje u postavljanju fotografije, teksta i videa. Brautović u tome vidi ekonomsku prednost jer korisnici koji kreiraju sadržaj ili na neki drugi način ostvaruju interakciju s medijem se više koriste njima od onih koji nemaju tu praksu raditi. Na kraju se korisnici osjećaju ispunjenima te imaju osjećaj bliskosti s medijem. (Brautović 2011:117).

Mediji imaju praksu pozivati korisnike da predlažu i stvaraju sadržaj. Primjerice, portal Index.hr nudi čitateljima, ako znaju nešto više, opciju prijavljivanja informacije ispod samog članka. Često korisnici za pristigli materijal budu i novčano honorirani. Najbolji primjer u Hrvatskoj za to je portal i dnevne novine 24 sata koji za informacije nagrađuju novcem (Brautović 2011: 117). No, kako ne bi bilo problema, kako bi se izbjegao na primjer govor mržnje, pojava lažnih vijesti ili postavljanje uznemirujućeg sadržaja, mediji s korisnicima uspostavljaju pravila oko objavljivanja sadržaja.

Ljudi često u komentarima vole raspravljati o političkim i sportskim temama. Komentara naravno ima i u drugim rubrikama, ali dojam je kako u ove dvije prevladavaju. Tako primjerice članak na Indexu od 11.srpnja 2022.godine u kojem je tema ostavka predsjednika splitskog HDZ-a, Vice Mihanovića, zabilježio 204 komentara. S druge strane, u sportskoj rubrici imamo primjer članka na temu Hajduka koji je izgubio derbi utakmicu protiv Dinama autora Vice Karina. Taj članak prikupio je 150 komentara.

Komentari (204)

Slika 4: Broj komentara na političku temu : portal *Index.hr* ²⁰

Slika 5: broj komentara na sportsku temu: portal *Index.hr* ²¹.

Miroslav Vasilj ističe kako je upravo sport među najpopularnijim što se tiče posjete na portalima, bilo da je riječ o specijaliziranim sportskim portalima ili pak portalima koji imaju sportske rubrike, a takvi su zapravo velika većina. Također, postoje portali koji specifično pišu za određene sportove, discipline i klubove (Vasilj 2014:199).

Kao što je već napisano, internet nudi brojne mogućnosti. Tako postoje mrežni portali koji korisnicima nude sadržaje, ovisno o tome što čitateljska publika u tom trenutku traži i želi čitati. Tako razlikujemo horizontalne i vertikalne portale. Horizontalni portali su portali koji imaju širok izbor tema te su orijentirani na sve skupine ljudi. Dobar primjer horizontalnih portala bili bi informativni portali (*news* portali) koji na primjer nude vijesti, političke, sportske i zabavne teme, magazine, oglase, recepte. Dakle, portali kao što su *Večernji.hr*, *Tportal* i *Jutarnji list*. Vertikalni portali su specijalizirani portali koji nude kvalitetniji sadržaj u pisanju

²⁰ <https://www.index.hr/vijesti/clanak/vice-mihanovic-podnio-ostavku/2379083.aspx>

²¹ <https://www.index.hr/sport/clanak/hajduk-se-opet-raspao-to-ne-moze-biti-slucajno/2378705.aspx>

za određene teme, a namijenjeni su za publiku koju dublje zanima neka posebna tematika. Mogu biti specijalizirani za teme iz gastronomije, financija, sporta, politike...

U Republici Hrvatskoj su najpopularniji sportski specijalizirani portali *Sportske novosti* (nastale od istoimenog brenda dnevnih novina) već neko vrijeme u suradnji s Jutarnjim listom i *Telesport* koji je nastao kao povezani portal s glavnim Telegramom. Za oba ova portala možemo kazati kako su dobri primjeri vertikalnih portala. Primjer vertikalnog, isključivo sportskog, portala je sportski portal *Germanijak* koji je vezan uz kladionicu Germania.

Početak 2000-ih ogromnu popularnost imao je *Sportnet*, za kojega su pisali danas etablirani novinari, kolumnist Telesporta Bernard Jurišić i Tomislav Pacak, inače glasnogovornik Hrvatskog nogometnog saveza, koji je u vrijeme pisanja za *Sportnet* imao analitičke i argumentirane tekstove. *Sportnet* je bio portal koji je među prvima na internetu donosio vrlo detaljne sportske analize priče o brojnim sportovima. Aktivni su i danas u sklopu RTL-a, ali se baziraju na pisanje sportskih vijesti uz vrlo malo analitike.

U svijetu također djeluju poznati specijalizirani sportski portali kao što su *The Athletic* koji ima sve elemente horizontalnog portala jer nema glavni portal preko kojeg djeluje. Temelji se na pretplati koji pokriva nacionalne i lokalne sportove u 47 sjevernoameričkih gradova, te je čitan i u Ujedinjenom Kraljevstvu. Zatim Britanski *Sky Sports* i *ESPN* iz Sjedinjenih Američkih Država koji su dio televizijskih kuća koja posjeduju i web izdanja. Također, *La Gazzetta dello sport*, inače prve i najčitanije sportske novine u Italiji, s portalom su krenuli 1997. godine. Španjolska *Marca*, nastala iz popularnih dnevnih sportskih novina, poznata je po tome što je portal koji simpatizira Real Madrid. Svi oni na neki način su bili uzori ili ogledni primjeri uređivačkoj politici sportskih portala u Hrvatskoj. Štoviše, velik dio informacija na hrvatskim portalima upravo pristižu s tih spomenutih najvećih europskih i svjetskih specijaliziranih sportskih portala.

Uz specijalizirane portale za sve sportove, imamo i one koji se specifično baziraju za određeni sport ili čak jedno natjecanje. Tako primjerice, portal *Barclays Premier Lige*, prati englesku Premijer ligu, elitni razred ili prvi rang engleskog klupskog nogometa. U Hrvatskoj imamo primjer portala *Nogomet plus* koji najviše prati hrvatski, ali i europski nogomet. Njihov rad prepoznat je od strane portala i tjednika *Nacional* s kojim danas surađuju. Postoji još niz manje poznatih sportskih portala i stranica. Primjerice *Tenis.hr*, *Cronogomet.hr*, *Crosport.hr*, *HrSport.hr*, *Basketball.hr*, *CROfutsal.com...*

9.2. Blog novinarstvo i *livebloging*

Blog novinarstvo prema Brautoviću je zaseban žanr novinarstva. Vasilj ističe da je često dobra podloga za pisanje komentara raznih događaja u sportu te da su se u pisanju blogova okušali bivši sportaši čiji je stil pisanja opušteniji te je tekst spoj informacije i komentara. (Vasilj 2014:206).

Za blog Brautović piše da “služi za komentiranje, ispravljanje pogrešaka, izvještavanje u realnom vremenu pristup mlađim korisničkim skupinama upotrebom njima bliže forme komunikacije, prikupljanje novinarskih ideja“ (Brautović 2011:76). Sve to ima svoj cilj, a to je interakcija s korisnicima i privlačenje nove publike.

Blogove pišu i bivši sportaši u nešto opuštenijem stilu jer nije za očekivati da svi znaju pisati novinarskim-publicističkim stilom. Njihovi tekstovi su skup informacija i komentara. Cilj je da budu što jednostavniji i zabavniji, što nikako nije jednostavno i nije za svakoga te zahtjeva posebno znanje i vještine pisanja novinara. “Blogovi se pišu različitim stilovima, od formalnog do ležernog. Budući da je riječ o komentatorskom žanru, dopušteno je miješati informacije s mišljenjem autora“ (Vasilj 2014:208).

Svijet online novinarstva donio je i novi način praćenja prijenosa utakmica. Univerzalni naziv za pisani oblik izravnog prijenosa naziva se *livebloging*. (Vasilj, 2014:204). Umjesto da čitatelji čekaju izvještaj nakon utakmice ili događaja, prijenosom uživo omogućava im se brz i ekspresan pristup informaciji. Najbolje ga je opisati kao tekstualni prikaz događaja u tijeku kojeg novinar piše i objavljuje u realnom vremenu. Vasilj piše kako je „ono doista specifično jer je riječ o pisanom obliku koji spaja radijski prijenos utakmice s tradicionalnim novinarskim pisanjem“ (Vasilj 2014:204).

Prije svakog sportskog događaja ili utakmice novinar uvodi čitatelja s kraćom najavom susreta s osnovnim informacijama i nekim statističkim podacima. Potom se prilikom prijenosa “događaji kronološki redaju u trenutku dok se sportski događaj odvija. Pišu se u kraćim dijelovima sa stakato rečenicama“ (Vasilj 2014:204). Sve što se bitno dogodi na utakmici opisuje se jednom rečenicom, a zbog svoje kratkoće, moraju biti zanimljivo prikazani.

Pisanje *livebloginga* ima svoje prednosti. Profesor novinarstva, Steve Buttry ističe sljedeće prednosti:

- Neposrednost – ljudi na poslu nisu uvijek u mogućnosti slušati radio ili gledati televiziju, ali zato mogu brzo otići na svoje pametne telefone i brzo posjetiti portale kako bi ukratko vidjeli rezultate i kako se utakmica odvija.
- Lojalnost korisnika – portali se trude što pouzdanije i pravodobnije predočiti vijesti iz svijeta sporta, a ako je portal u tome uspješan, a čitatelj to prepozna, uvijek će se vraćati tom portalu.
- Promet – za razliku od normalne vijesti na koju čitatelj obrati pozornost jednom, u *liveblogingu* se čitatelj vraća nekoliko puta jer ga zanimaju nove informacije vezane uz događaj. (Usp.Vasilj 2014:205).

9.3.Građansko *online* novinarstvo

Na web stranici Britannica piše kako su se često vodile rasprave onih koji proučavaju ovaj fenomen o ispravnosti naziva ovog pojma. Građanskim novinarstvom bave se ljudi kojima novinarstvo nije profesija, ali svejedno sudjeluju u širenju informacija putem web stranica, blogova i društvenih medija²².

Prvi ozbiljniji primjer građanskog novinarstva navodimo onaj koji se dogodio u Južnoj Koreji 2000. godine kada su internetski poduzetnik Oh Yeon-ho i njegovih trojica kolega pokrenuli online dnevne novine. Razlog pokretanja vlastitog projekta ležao je u „velikom nezadovoljstvu tradicionalnim tiskom u Južnoj Koreji. Kako nisu mogli pokrenuti novine, zbog potencijalno velikih troškova zapošljavanja profesionalnih novinara i samog printa novina, odlučili su pokrenuti internetsku stranicu *Ohmy News* za koju su pisali volonteri“²³. Na samom početku rada portala pisalo je 727 građana volontera iz jedne zemlje, da bi do 2007. godine ta brojka narasla na 50 000 volontera koji su kreirali sadržaj iz 100 zemalja širom svijeta²⁴.

Postoje blogovi pisani od strane zaljubljenika u sport koji dosta razumiju područje o kojemu pišu pa se njihova kvaliteta u obradi teme ne razlikuje od sportskog novinara. Čak su i bolji u poznavanju materije. Bilo je slučajeva kada su pojedine osobe na početku pisale blogove kao građani, premda za obavljani posao nisu bili plaćeni, već su isključivo pisali kao volonteri

²² <https://www.britannica.com/topic/citizen-journalism>

²³ <https://www.britannica.com/topic/citizen-journalism>

²⁴ <https://www.britannica.com/topic/citizen-journalism>

jer su bili istinski zaljubljenici u sport, a kasnije su izgradili karijere u sportskom novinarstvu. Možda i među prvima koji su kod nas obrađivali teme nogometa na jedan analitički način gdje su taktički secirali pojedine momčadi bio je blog *General poslije bitke*. Ondje su pisali neki danas vrlo poznati novinari zbog kojih se sportska novinarska scena u Hrvatskoj polagano mijenja. Imena poput Mihovila Topića (Telesport) i Vice Karina (Index), možda su najpoznatija sportskoj publici, a svoje početke ostvarili su upravo na pisanju blogova.

Drugi primjer je sportska stranica na *Facebooku* pod nazivom *Ofenziva* za koju pišu trojica prijatelja, a administrator spomenute stranice, Domagoj Starčević, dobio je priliku i prostor pokazati svoje znanje te pisati analize na portalu Index.hr. Znači, njihov amaterizam i volontiranje kasnije je preraslo u ozbiljan posao sportskog novinara.

Na *Facebook* stranici *Ofenziva* tako se mogu pronaći tekstovi iz svih sportova. Najviše su bazirani na nogometnim temama. Vrlo su analitični u svojim objavama. Na primjer, objava iz 14. lipnja 2022. kada je reprezentacija Njemačke pobijedila s 5-2 Italiju. Izdvajamo dio gdje su analitički pisali o Nijemcima: „Njemačka je u nizu od 13 utakmica bez poraza i vidjeli smo nekoliko različitih varijacija kroz ovu Ligu nacija u njihovom sistemu igre. Igra Njemačke je napokon podsjećala na popularni "*Flick-ball*" kojeg je u sezoni 19/20 izvršio do savršenstva u Bayernu. Kroz utakmice je Flick (njemački izbornik) tražio formaciju, rješenja u sredini i na bekovima, a izgledno je da ih je sada našao. Gündogan i Kimmich je funkcionirao sjajno kao duo u sredini terena, Werneru odgovara igrati ispred Müllera, na stoperima može biti bilo Rudiger, Schlotterbeck ili Sule, dok se sjajni Raum i Klosterman čine kao prve opcije na bekovima“²⁵.

Pojavom interneta došlo je do toga da danas u svijetu postoje brojni pojedinci kojima je omogućeno bavljenje građanskim novinarstvom. Premda ono može biti korisno, ipak postoji velika doza sumnje u ispravnost i pouzdanost informacija koje dolaze od građana. Oni najviše mogu dati doprinos u situacijama kada je ratno stanje i kada su tiskani ili elektronički mediji pod kontrolom država. Tada su njihove informacije od iznimne važnosti, pogotovo brzina donošenja informacija. Građani mogu donijeti još brže neku informaciju nego što to može novinar. Na primjer slučaj kada je bivši nogometaš Hajduka Jurica Vučko vrijeđao pionire Dinama. Tada su građani (roditelji igrača) novinarima poslali sliku kako mlade igrače Dinama čuva interventna policija.

²⁵ <https://www.facebook.com/ofenziva/>

Sudjelovanjem čitatelja u kreiranju medijskog sadržaja dogodio se trend kojeg su prihvatili mnogi drugi mediji u borbi za veći broj čitatelja i posjećenost na njihove portale. Dio medija odlučila je pozvati građane na sudjelovanje u donošenju vijesti na njihovim stranicama²⁶.

9.4. Društvene mreže

Društvene mreže iznimno su popularne platforme koje broje milijune korisnika, a uvelike su olakšale i omogućile jednostavnu komunikaciju ljudi diljem svijeta. Na Web stranici Britannica piše kako se „pojam društvene mreže odnose na tehnologije, platforme i usluge koje pojedincima omogućuju komunikaciju od jedan-na-jedan, jedan-prema-više i mnogi-prema-više“²⁷.

Društvene mreže javile su se sredinom 2000-ih pojavom web 2.0 koji je bio usmjeren na socijalizaciju korisnika prilikom čega su mogli prisustvovati u kreiranju sadržaja na internetu. Time je omogućena dvosmjerna komunikacija čime je pasivan korisnik postao stvar prošlosti. „Na Internetu se društvenim mrežama nazivaju računarske web 2.0 platforme dizajnirane za smještaj virtualnih zajednica međusobno povezanih pojedinaca koji dijele sadržaj, informacije, datoteke, fotografije, audio, video zapise...“²⁸

Najpoznatije društvene mreže danas su Facebook, Instagram, YouTube, TikTok, Twitter. U njihovim počecima, Facebook-u i YouTube-u se moglo pristupiti samo putem računala, a pojavom pametnih telefona olakšao se njihov pristup i sučelje samim korisnicima što je privuklo još više konzumenata društvenih mreža. Također, mediji su se prilagodili trendu društvenih mreža, pa tako većina tih medija posjeduje korisničke račune na društvenim mrežama poput Facebooka, Instagrama, Twittera, YouTube-a, te tako dolaze do većeg broja publike poveznicama članaka koji su napisani na portalu.

²⁶ <https://www.britannica.com/topic/citizen-journalism>

²⁷ <https://www.britannica.com/topic/media-convergence#ref310798>

²⁸ <https://hr.encyclopedia-titanica.com/significado-de-redes-sociales>

9.4.1. Twitter i Facebook

Društvene mreže svojim su utjecajem zahvatile čitav svijet. One su za sobom dovukle i neke nove medijske trendove i promjene u komunikaciji ljudi pa sve do traženja posla. Te promjene, Heather Rule, vidi kako nisu mogle zaobići ni sportsko novinarstvo koje se susrelo s nekim novim izazovima i zadacima²⁹.

Pošto u ovom radu govorimo o analitici u sportu bitno je istaknuti kako su upravo sportski novinari aktivni na Twitteru i Facebooku, ali se na tim društvenim mrežama događa i građansko novinarstvo.

Twitter je nastao 21. ožujka 2006. godine, osnovan od strane Jacka Dorseyja, Noaha Glassa, Biza Stonea i Evana Williamsa. Ideja ove društvene mreže su kratke poruke do 280 znakova u tekstu čime se one distribuiraju i postaju vidljive korisnicima aplikacije. Te kratke poruke nazivaju se popularno „*Tweetovi*“, a logo im je mala plava ptičica. „U svojim počecima Twitter je prvenstveno služio kao besplatni SMS s elementom društvenog umrežavanja“³⁰.

Razlog popularnosti Twittera može se pronaći u njegovoj kratkoći i lakoći objavljivanja te pregledavanja objava. Zbog ograničenja određenih znakovima zahtjeva sažetije i jasnije iznošenje misli. Kako bi dospjelo do što više ljudi sa svojim objavama potrebno se koristiti *hashtag-ovima* (#) označivši ključne riječi koje su odlične upravo zbog lakše pretrage. Primjerice, ako pišemo objavu o izborima u Hrvatskoj, tada ćemo staviti *#izboriHrvatska* te će nas to odvesti do potencijalno željenih informacija.

Twitterom se danas sve više služe političari, sportaši, glumci, glazbenici, medijski djelatnici pa tako i novinari. Upravo je novinarima ovo pogodna platforma zbog objavljivanja svojih misli u trenutku. Također, jednostavno se pregledava te služi kao dobra baza podataka. Tweetovi su danas dio novinarstva pa je čest slučaj dijeljenja takvih objava u novinarskim člancima.

Facebook je internetska stranica i društvena mreža nastala 2004. godine od osnivača Marka Zuckerberga, koji je ovu društvenu mrežu osmislio tijekom studiranja na Sveučilištu Harvard. Prvenstveno je bila namijenjena studentima koji su putem nje mogli međusobno komunicirati. Ubrzo nakon, Facebook se proširio i na drugim sveučilištima u SAD-u , nakon

²⁹ <https://nisonline.org/how-social-media-has-changed-the-world-of-sports-journalism/>

³⁰ <https://www.britannica.com/topic/Twitter>

čega je ova društvena mreža „eksplozirala“ te doživjela ogroman rast. Danas je najpopularnija društvena mreža s oko 3 milijarde korisnika u 2021. godini³¹.

Za sluzenje Facebookom potrebno je imati otvoren profil. Cilj Facebooka je povezati se s ljudima kako bismo međusobno dijelili iskustva i komunicirali. Korisnici mogu stvarati više profila, postavljati fotografije, pridružiti se postojećoj grupi, pokretati vlastite grupe, pisati statute, komentirati ispod nečije objave, te se dopisivati putem chata s prijateljima. Za razliku od *Twittera* gdje su objave kraće i više obavještajne, *Facebook* nudi mogućnost opširnijeg pisanja i upravo je idealna platforma za iznošenje podužih stavova i informacija kod ljudi, pa tako i medijskih djelatnika - novinara. Danas tvrtka *Facebook* djeluje pod novim imenom koji je službeno predstavljen 2021. godine pod nazivom Meta.

9.4.2. Sportsko novinarstvo na društvenim mrežama

Premda je u sportskom novinarstvu i dalje posjećivanje utakmica i razgovor s igračima dio uobičajenog posla, Heather Rule napominje kako se novinari danas susreću s velikim brojem odgovornosti u ovom poslu, a odnose se na to da sportski novinari moraju biti prisutni na društvenim mrežama kako bi se približili korisnicima te kako bi bili konkurentni drugim novinarima³².

Tu dolazimo do najpogodnije društvene mreže za novinare -Twitter. Platforma je to koja je dosta utjecala na način na koji se gleda i obrađuje sport. „Twitter pisanje temelji na konceptu mikrobloga koji kratko traje pa je idealan za informiranje djelića vijesti i informacije. Slično je i kod Facebooka“ (Brautović,1010:76). Sportski se novinari putem te platforme informiraju o igračima ili klubovima, no, također, ondje objavljuju svoje vlastite kratke komentare o utakmicama i informacije o sportovima ili igračima.

³¹ <https://www.britannica.com/topic/Facebook>

³² <https://nismonline.org/how-social-media-has-changed-the-world-of-sports-journalism/>

Slika 6. Primjer objave statističkog podatka sportskog novinara na Twitter profilu

Twitter dobro služi sportskim novinarima zbog jednostavnosti u vođenju statistika i analiza. Uvijek se mogu vratiti na svoj *feed* kasnije kada pišu svoju priču o nekom događaju. Heather Rule zaključuje kako su „društvene mreže uistinu promijenile način na koji novinari i navijači konzumiraju sport. Učinili su svijet sporta zanimljivijim i informativnijim“³³.

Premda je u inozemstvu takav pristup potpuno normalan već neko vrijeme, u Hrvatskoj je to tek unazad nekoliko godina zaživjelo i lagano bilježi porast zainteresiranih novinara, ali i publike. U Hrvatskoj su još uvijek više praćeni novinari na Facebooku, čak i Instagramu pa tek onda na Twitteru.

Razlog veće popularnosti Facebooka kod Hrvatske publike objasnio je za Večernji list Petar Tanta, direktor i suvlasnik u CTA komunikacijama. Glavni razlog, kaže, je to što „Twitter ima ograničen broj znakova i jednostavno moraš biti zanimljiv da na malom prostoru kažeš nešto što će biti atraktivno – kako je teško izraziti se na svega 280 znakova“³⁴. Stoga je dobra platforma za objave brzih informaciju kada je neki događaj utakmice još u tijeku, poput statističkih objava sportskih novinara. Onaj tko piše na *Twitteru* mora biti zanimljiv da bi u malo teksta privukao pažnju. U Hrvatskoj se njime najviše služe ljudi koji uglavnom žive od informacija poput političara, medijskih djelatnika i stručnjaka, te PR-ovaca³⁵. Brojke za 2021. godinu koje je objavio Večernji.hr pokazuju da je u Hrvatskoj samo osam posto stanovnika

³³ <https://nisonline.org/how-social-media-has-changed-the-world-of-sports-journalism/>

³⁴ <https://www.vecernji.hr/vijesti/tko-to-tvita-u-hrvatskoj-mreza-na-kojoj-su-politicari-medijski-strucnjaci-i-pr-ovci-1461832>

³⁵ <https://www.vecernji.hr/vijesti/tko-to-tvita-u-hrvatskoj-mreza-na-kojoj-su-politicari-medijski-strucnjaci-i-pr-ovci-1461832>

koristilo Twitter, odnosno njih 340 tisuća svakodnevno. S druge strane, Facebook je svakodnevno otvaralo 1,9 milijuna Hrvata, dok je aktivnost na Instagramu bila 1,1 milijun³⁶.

Sportski novinari kolumnisti poput Ivana Ivkovića i Bernarda Jurišića imaju za hrvatske pojmove velik broj pratitelja na Facebooku. Radi se o nekoliko tisuća pratitelja. Razlog njihove popularnosti jest njihova aktivnost na društvenim mrežama. Dnevno znaju objaviti i po nekoliko objava nakon čega gotovo uvijek ispod u komentarima s pratiteljima raspravljaju o nekom problemu i tako se približiti publici. Ono što publika prepoznaje i zašto ih na kraju prate je to što su slobodniji i iskreni te se ne ustručavaju iznijeti svoj komentar i polemizirati s komentatorima.

Dojam je da se ljudi upravo zahvaljujući društvenim mrežama više vežu uz sportske novinare i time prate i čitaju medij za koji taj isti novinar piše što povećava čitanost ili gledanost toga medija. Kao primjer navodimo emisiju *First Down*, koja se emitira na Sport klub televiziji. Njezin glavni urednik je komentator Ivan Ivković, koji je zasigurno popularnošću na društvenim mrežama uvelike utjecao na gledanost emisije i popularizaciju američkog nogometa u Hrvatskoj.

Sportski novinari u svijetu imaju puno veću publiku. Na primjer talijanski sportski novinar, Fabrizio Romano, ima preko milijun pratitelja na društvenim mrežama. On se specijalizirao za vijesti oko nogometnih transfera te ga se smatra najvjerodostojnijim izvorom brojnim svjetskim medijima. Relevantan je kroz čitavu godinu, ali pogotovo u trenucima kada nema sportskih natjecanja u ljetnim ili zimskim stankama. U tom periodu dolazi glavni fokus na njegove Twitter objave putem kojih izvješćuje o novim transferima igrača u klubove. Kada završi sezona i kada je ljetna stanka u gotovo svim europskim ligama, sportski novinari se okreću pričama o transferima. Počinju „tračevi“ o potencijalno spektakularnim transferima za koje se izdvajaju ogromne cijene. Tada često sportski novinari pišu analize o tome koliko je neki igrač dobar za tu momčad koja ga je kupila, koje kvalitete bi mogao donijeti novoj momčadi.

³⁶ <https://www.vecernji.hr/vijesti/tko-to-tvita-u-hrvatskoj-mreza-na-kojoj-su-politicari-medijski-strucnjaci-i-pr-ovci-1461832>

Fabrizio Romano
@FabrizioRomano

...

Arsenal are still on the same position for Dušan Vlahovic. He's appreciated but there's no conversation ongoing with his agents - Gunners know he's in the list of many clubs. It's more than complicated.

#AFC

Fiorentina want €70/75m fee to sell Vlahovic in January.

6:31 pm · 11 Nov 2021 · Twitter for iPhone

Slika 7. primjer Twitter objave Fabrizia Romana o potencijalnom transferu

Vasilj također potvrđuje takve pojave. „U vremenima kada na sportskoj sceni nema puno natjecanja, obrađuju se sportske priče druge tematike, npr. testovi na doping, izmjena sportskih pravila, financijska stanja klubova i nacionalnih saveza te transfera. Transferi su dobra podloga za pisanje priča o profilima igrača te analiza kojima ukazuju na igračeve kvalitete ili nedostatke pri prelasku u drugi klub“ (Vasilj 2014:217).

Prema istraživanjima za 2014. godinu koje je provodilo *Perform Progressive Sports Media*, „više od 80% sportskih fanova je u SAD-u pratilo sportove na društvenim mrežama, a pri tome više od 40% svih navijača pristupalo je tim mrežama putem mobilnih uređaja. Većina korisnika koristi mrežu Facebook (70%) i YouTube (40%), dok oko 24% koristi Twitter. (Rodek: Sport i mediji 119).

Također, istraživanje pod nazivom „*Tri savjeta kako angažirati sportsku publiku na Twitteru*“ autora blogera Aaron Moya iz 2014.godine pokazalo je kako 61% ispitanika koji su ujedno i korisnici *Twittera* u tijeku gledanja utakmica posjećuje *Twitter* i objavljuje svoje komentare, dok je gotovo polovica ispitanika izjavila kako praćenje komentara tijekom utakmica obogaćuje doživljaj pri gledanju sportskog događaja na televiziji³⁷.

9.4.3. Primjeri građanskog sportskog novinarstva u Hrvatskoj

U Hrvatskoj imamo primjere aktivnog građanskog novinarstva na profilima društvenih mreža koje administriraju građani koji su privukli svoju publiku, a vezani su uz neki klub ili su specijalizirani za određeni sport. Na taj način olakšavaju i sportskim novinarima lakšu i bržu

³⁷ https://blog.twitter.com/en_us/a/2014/three-tips-to-engage-sports-fans-on-twitter

potragu za informacijama do kojih bi pronašli tek nakon duže potrage. Navodimo primjere *Facebook* i *Instagram* stranica *Bijelo - plava birtija*, *Sportski kod*, *KNA* (klub navijača *Arsenala*), *Engleski niželigasški nogomet*, *Medo Medveščak* (specijaliziran za hokej na ledu), *Hajdučke vijesti*, *Zona Dinamo*, *Mighty Myghty Arsenal*, *Njemački nogomet*, *Serie A Balkan*, *HNL* (Hrvatska nogometna liga), *Prva Hrvatska Nogometna Liga*, *Vragolasti tenis*, *Croatia tennis*, *Tennis_hr*, *BB Analytics.CO* (*Facebook* stranica koja je specijalizirana za košarku i pisanje analiza).

Većina je ovih stranica otvorena od strane zaljubljenika u određeni klub, sportaše, organizacije ili sportove, a koje također privlače i imaju svoju publiku. Nemaju namjeru baviti se profesionalnim novinarstvom, ali znaju poslužiti sportskim novinarima koji ne stignu izolirano pratiti sportaše, klubove ili organizacije pa te stranice posluže i kao dobar izvor informacija.

10. Oblici izražavanja u sportskom novinarstvu

Postoje oblici izražavanja u novinarstvu koje prepoznajemo putem novinskih rodova. Tako prema Marku Sapunaru i knjizi „Osnove znanosti u novinarstvu“ postoje monološki rodovi poput vijesti ili izvještaja. Nadalje, komentatorsko analitički rodovi pod koje spadaju komentar, osvrt, kolumna, analitička bilješka kritika, recenzija, komentatorski izvještaj. Zatim, jednostavni beletrističko novinski rodovi (crtica, glosa te beletristička bilješka), dijaloški novinski rodovi - izjava, anketa, intervju i razgovor. (Sapunar 1994:72-98). Složeni novinski rodovi (reportaža, putopis, memoari, feljton, esej i kronika). (Malović 2005: 325-332).

Gotovo sve oblike i rodove u ostalim oblicima novinarstva primjećujemo i u sportskom novinarstvu. Tako pored standardnih novinarskih žanrova kao što je vijest, svoje mjesto na sportskim stranicama imaju, danas sve popularniji, komentari, kolumne, osvrti, analize. Onaj koji se najviše ističe u obliku sportskog pisanja jest komentar.

10.1. Sportski komentar

Stjepan Malović ističe kako su „komentari, mišljenja, stajališta bitni iz tog razloga jer daju poseban ton mediju te ih po tome prepoznajemo razlikujemo, volimo ili s gnušanjem odbacujemo, slažemo se ili bijesni pišemo svoju reakciju i polemiziramo“ (Malović 2005:243).

Miroslav Vasilj piše kako komentar često upotrebljava monološki novinski oblik, korišten u online medijima, na televiziji i radiju. Marko Sapunar komentar vidi kao “zajedničko ime za niz analitičkih i angažiranih žanrova kojima novinarstvo ostvaruje svoju najvišu izražajnu vrijednost“ (Malović prema Sapunaru 2005:243). A, da bismo došli do svijesti čitatelja, potrebno nam je imati vlastiti stav, mišljenje jer “mišljenje je srce komentara, osvrt, recenzije, a mišljenje ne može biti bez čvrstih činjenica i iskustva novinara“ (Malović 2005:243). Pritom su često ti komentatori dosta popularni pa upravo zato publiku zanima njihov uvid kako bi im potvrdio ili promijenio mišljenje. Upravo zato je za komentar, kako ističe Sapunar, “bitna njegova značajka dobra argumentacija i snažan jezik, koji uz sposobnost uvjeravanja općinjava svojim stilom“ (Sapunar, 2004: 95).

Komentar za sobom veže niz sličnih žanrova, a Miroslav Vasilj ističe nekoliko formi koje se javljaju u sportskom novinarstvu:

- „Tumačeći komentar – Novinar javnosti objašnjava razne pojave vezane uz sport.
- Istraživački komentar – od novinara zahtjeva istraživački rad, pritom služeći se pronađenim svježim činjenicama. Ovaj rad zahtjevno je pisati.
- Uvodnik – on se odnosi na tiskana izdanja. Istaknuti komentar na drugoj ili trećoj stranici, ujedno i najvažniji komentar u novinama toga dana. On je stav redakcije.
- Kolumna – Komentar poznatog sportskog djelatnika, stručnjaka ili iskusnoga novinara. Izlazi istoga dana na istome mjestu. Mišljenje kolumnista ne mora biti popularno ili jednako stavu redakcije. Neki od najboljih kolumnista uzimaju jedinstvene stavove pa neke događaje vide drukčije od većine publike, a time potiču veći interes kod čitatelja.
- Satira i crtica – Nazivaju se i lepršavom sestrom komentara. Na duhovit način prikazuje i pojašnjava određene pojave u sportu ili poteze sportaša i sportskih djelatnika.
- Osvrt – obično se koristi u elektroničkim medijima kao rezime nastupa reprezentacije ili kluba u međunarodnim natjecanjima, ili pak nakon svršetka domaćih natjecanja“ (Vasilj, 2014:81).

Premda se ovi žanrovi odnose većim dijelom na tisak, iste možemo pronaći i na portalima koji nisu ograničeni prostorom pa su često duži, detaljniji i ono najvažnije vizualniji. Tako, primjerice, imamo česte analize utakmica kroz taktički pogled, priče o igračima, trenerima ili klubovima potkrijepljene statističkim podacima.

10.2. Sportska analiza

Analiza je sljedeća koju treba spomenuti kao fragment komentara. Miroslav Vasilj ju definira kao „subjektivni žanr u kojem novinar ili stručnjak na temelju podataka i statističkih pokazatelja analizira pojave u sportu, dostignuća sportaša/sportašica klubova, reprezentacija“ (Vasilj 2014:84).

Stjepan Malović u knjizi *Osnove novinarstva* piše kako „uz izvještaje mediji nude druge priloge u novinama i drugim medijima poput analitičkih priloga, koji nemaju zadani rok i mogu slobodno biti dugački“ (Malović 2005:304). Ističe da se često znamo zbuniti i usporediti analitičko novinarstvo s istraživačkim. Za Malovića su dokumentarne emisije na TV-u ili debatni klubovi na radiju po stilu ti koji se najviše podudaraju analitičkim tekstovima. (Malović 2005:304).

Prilikom pisanja analize u sportskoj rubrici postavljeno je pitanje te na isto moramo ponuditi odgovore. Primjerice zašto je netko izgubio utakmicu? Kako su često analize dio struke nekog sporta, potrebno ih je iznijeti na čitatelju razumljiv jezik što nikako nije jednostavno za novinara. „U pisanje analize mogu se upuštatiiskusni novinari i oni koji izvrsno vladaju materijom na temelju prikupljenih podataka. Sve podatke treba znati razvrstati te na osnovi toga napisati analizu koja mora čitatelju objasniti bit“ (Vasilj 2014:85).

Analiza često zna biti puna brojki pa ispada dosadna te ju treba na pravi način napisati i objasniti što koja brojka točno prikazuje. Prije svega treba odvojiti brojke iz teksta te ih prikazati u tablicama i grafovima koji bi trebali biti što jednostavniji. „U tekstu se treba bazirati na konačno značenje brojki i njihovo tumačenje“ (Vasilj 2014:85).

U sportskom novinarstvu poznajemo dva tipa analize:

1. **„Autorska analiza** – u kojoj tekst piše samo autor bez izjava sugovornika. Smatra se teškom za pisanje jer su potrebna znanja novinarskog pisanja te zahtjeva veliko poznavanje teme o kojoj se piše.
2. **Analiza s izjavama** – Podvrsta koja osim autorovih saznanja sadrži saznanja sugovornika. Iako ondje autor često citira sugovornika, svejedno mora imati kompetencije za pisanje ovakvih analiza. U takvim tekstovima treba biti objektivn i uključiti oba kuta viđenja o temi o kojoj se piše“ (Vasilj 2014:85).

Analizu možda ne primjećujemo uvijek, no ona je uvelike prisutna i ne samo onda kada je naglašena. Nju često susrećemo i prilikom najava nekih događaja odnosno utakmica. Najave događaja su među popularnijim formama u tisku i na portalima gdje zauzimaju veliki prostor. Ako je u tijeku nekakvo bitno natjecanje poput Svjetskog nogometnog prvenstva ili finala Lige prvaka onda danima prije samih susreta pronalazimo izjave, analize, a posebice taktičke analize. Da bi analize bile potpune i jasnije, prikazane su grafikonima iskazanih statističkim podatcima. „Dobar sportski novinar je onaj koji zna publiku dobro uvesti i zaintrigirati, 'nabrijati' za određenu utakmicu“ (Vasilj 2014:115).

Najave mogu biti prikazane u različitim oblicima, a ovdje ćemo izdvojiti one bitne za samu analizu koje spominje Vasilj:

1. **„Komentari stručnih komentatora ili sportskih novinara** – pišu ih iskusni novinari ili stručnjaci za taj sport. Autor piše komentar u monološkoj formi, a često se prikazuje u najavi utakmica ili sportskih događaja. Također, piše se i nakon odigranih utakmica gdje se iznosi ono što se vidjelo na borilištu.
2. **Analiza dosadašnjih rezultata i međusobnih ogleđa** – pogodni za vizualni prikaz stoga se prezentiraju grafovima sa statističkim podacima čime čitatelji dobiju uvid kroz povijesni presjek odigranih utakmica. Neki parametri koji se u tim tekstovima ističu su broj postignutih pogodaka, tko je bolji domaćin, koliko pobjeda imaju kroz povijest i sl. Danas imamo razne statističke podatke koji su sve popularniji, poput koliko je igrač zabio pogodaka klubu protiv kojeg igra, pa čak i kojom je nogom zabijao najčešće.
3. **Formacije i taktike ekipa** – Pišu se prije samih odigravanja utakmica. Tekstovi su bazirani na pretpostavci jer je teško znati trenerove misli, a koji će sastav započeti utakmicu doznaje se neposredno prije same utakmice. Rijetko koji trener otkriva dan ili nekoliko dana ranije svoju momčad s kojom će započeti utakmicu. Autor teksta mora poznavati taj sport i poželjno je imati informacije iz stožera momčadi kako bi što preciznije „pogodio“ postavu i taktičke zamisli. Taktike se prikazuju fotografijama mogućih postava. Pogodne su za sve momčadske sportove, ali nogomet tu najviše prednjači.

Slika 8. primjer formacija u novinama- Izvor: Sportske novosti ³⁸

4. **Pogledi stručnjaka o formacijama ekipa ili spremi igrača** – prije svakog važnog događaja u medijima se prikazuju stavovi i mišljenja stručnjaka. Čitatelji sa

³⁸ Slika 6. Sportske novosti, 22.ožujka – broj: 20867

zanimanjem vole popratiti kritički stav stručnjaka i što imaju kazati o trenerovim odlukama o postavljanju formacije ili igračima. Stručnjaci koji surađuju za nekih medij su najčešće oni koji imaju iskustvo i znanje kao bivši igrači i kao treneri. Danas sve više taktičke analize pišu sami novinari koji imaju određena znanja, a od strane publike prepoznati su kao stručni analitičari.

5. **Priče o organizacijskoj pripremi događaja** – nisu toliko popularne i ne zauzimaju veliki prostor, no u takvim tekstovima sportski novinar zna se poslužiti podacima o pripremama mjesta odigravanja, bilo da je riječ o stadionu, dvorani ili plivalištu. Događaj se zna najaviti i podacima o zanimanju gledatelja, koliko je karata prodano, tko iz svijeta sporta dolazi gledati, kakvi su protokoli, uvjeti za novinare, kako i gdje su smješteni sportaši. Sve to može se uklopiti u priču iskazanu i nekim statističkim podacima“ (Vasilj 2014: 115).

Vasilj spominje slučaj finala Lige prvaka gdje je gošća bila njemačka kancelarka Angela Merkel. Tada su sportski novinari pisali o kapacitetu stadiona Wembley koji prima 86.000 mjesta te su se iznijeli podaci poput toga da se u Londonu finale igralo šest puta. (Vasilj 2014:115). Kao drugi primjer navodimo praćenje izgradnji stadiona u Kataru uoči Svjetskog nogometnog prvenstva. U tekstovima su se iznosili podaci o broju stradalih prilikom gradnje i analizi o uvjetima ljudi koji rade na stadionu te analizira koliko je to Svjetsko prvenstvo uopće regularno i krše li se ljudska prava³⁹.

10.3. Statistika

Čovjek se svakodnevno susreće sa statistikom - bilo to u školi ili fakultetu, na poslu ili gledajući, slušajući i čitajući vijesti na televiziji kao primjerice izlazne ankete predsjedničkih izbora.

Autori knjige *Primjena statistika*, Benišić i Šuvak, pišu kako je statistika „znanstvena disciplina koja se bavi razvojem metoda prikupljanja, opisivanja i analiziranja podataka te primjenom tih metoda u procesu donošenja zaključaka na temelju prikupljenih podataka“ (Benešić i Šuvak 2013:1). Na internetskoj stranici *enciklopedija.hr* navodi se kako je „statistika grana matematike kroz koju se prikuplja, analizira, opisuje i proučava niz podataka kako bi se uspostavile usporedbe ili varijable koje omogućuju razumijevanje određenog fenomena“⁴⁰.

³⁹ <https://www.theguardian.com/global-development/2021/feb/23/revealed-migrant-worker-deaths-qatar-fifa-world-cup-2022>

⁴⁰ <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?ID=57896>

Statistika se još koristi u znanostima poput poslovne ekonomije, matematike, zdravstvenih znanosti, te u raznim državnim studijama te sportu. Prema *Enciklopedija.hr* „Cilj statistike je prikazati neku tvrdnju kroz usporedbu i analizu putem prikupljenih podataka iskazanih brojevima kako bi određene tvrdnje što preciznije i činjeničnije prezentirali te razumjeli“⁴¹.

Poznajemo dvije skupine statistike – deskriptivnu ili opisnu te inferencijalnu statistiku. Svaka od njih ima postupak po kojemu djeluje odnosno analizira. „Deskriptivna statistika je dio matematičke statistike koji se koristi za opisivanje i bolje razumijevanje izmjerenih prikupljenih podataka, primjerice promatranje pretilosti djece do 7 godina“⁴². Internetska stranica *enciklopedija.hr* nudi šire objašnjenje, pa tako piše kako „obuhvaća postupke uređivanja podataka, njihovo tablično i grafičko prikazivanje te utvrđivanje različitih statističko-analitičkih pokazatelja, a zaključci se odnose isključivo na svojstva elemenata statističkoga skupa“⁴³.

Druga je inferencijalna statistika koja predstavlja „skup metoda kojima se donosi zaključak o značajkama osnovnoga skupa (populacije) na temelju reprezentativnoga uzorka koristeći se procjenama i hipotezama“⁴⁴. Primjerice broj zaposlenih žena urednica u novinskim redakcijama.

⁴¹ <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?ID=57896>

⁴² <https://www.pmf.unizg.hr/download/repository/PREDAVANJE7.pdf>

⁴³ <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?ID=57896>

⁴⁴ <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?ID=57896>

11. Primjena statistike u sportskom novinarstvu

Sportskim novinarima od iznimne je važnosti poznavanje korištenja statistike. Vasilj to u svojoj knjizi *Sportsko novinarstvo* naziva „lingvističko-matematičkom inteligencijom“. Brojke je bitno smjestiti u odgovarajući kontekst jer u protivnom prikazivanje samo statistike neće otkriti puno. Možemo to oslikati popularnom, pomalo klišeiziranom izrekom, da je „statistika poput bikinija, pokazuje puno, ali ne otkriva sve“, koju je jednom prilikom izjavio bivši sportski komentator HRT-a, Drago Ćosić.

Slika 9. Izvor s Facebooka: objava Drage Ćosića

Statistički podaci razlikuju se od sporta do sporta. Nisu isti u momčadskim ili individualnim sportovima. Svaki sport ima određene parametre po kojima se analizira. Tako primjerice u nogometu sportski novinari promatraju podatke o postignutim pogotcima, crvenim ili žutim kartonima igrača, broju udaraca na vrata, posjedu lopte. Dolaskom novih tehnologija, došlo je do sve detaljnijih mjerenja, čime je novinarima danas omogućeno još detaljnije proučavanje novih oblika statistike poput pretrčanih kilometara svakog igrača po utakmici, osvojenih zračnih duela, prosječnih kretanja na terenu, promašenih velikih prilika, presijecanja lopte itd.

U košarci se posebno prate postotci ubačaja za tri poena, dva poena i sa slobodnih bacanja. Važno je analizirati broj asistencija, osobne pogreške, broj skokova u napadu i obrani, minute provedene na terenu. Na primjeru tenisa, kao jednog od najpopularnijih individualnih sportova, gleda se, kao i u svim drugim sportovima, međusobni omjer tenisača, međusobni omjer na nekoj od podloga (tvrda podloga, trava ili zemlja), brzina servisa, postotak prvog i drugog servisa, neforsirane pogreške, dvostruke servis greške, poeni na mreži, poeni s osnovne linije.

Vasilj ističe kako sportski novinar ne treba nužno poznavati statistički „jezik“ svakog sporta, ali da je dobro što je na većini studija novinarstva statistika obavezni ili izborni kolegij, što jednom novinaru u budućem radu uvelike može olakšati posao. Ipak, napominje kako je za očekivati da novinar dobro poznaje statistiku sporta za koji je specijaliziran. Bruce Itule i Douglas Anderson savjetuju sportske novinare kako bi se trebalo što učinkovitije koristiti statističkim podacima. Naime, čitatelja ne zanima samo prikazivanje podataka, već mu novinar mora ponuditi zanimljivu informaciju koja priliči nekom od natjecanja kako bi je mogao na što jednostavniji način razumjeti (Vasilj 2014:29-30).

Ne treba se sve iskazivati statističkim podacima jer tako novinar može postati dosadan publici. Treba dobro dozirati podatke, jer u suprotnom novinar može zagušiti medijski prostor. Također, Vasilj naglašava kako je bitna dobra priprema prije nekog događaja. Ne kaže se uzalud priprema je pola posla. „Stoga savjetuju dobru provjeru podataka ekipa, ali i pojedinačne rezultate, kako bi se na što logičniji način u tekstu prikazala pobjeda ili poraz. Isto tako, „statistički podaci bi se trebali pregledavati i nakon završenog susreta kako bi se stekao uvid u neke ključne dionice susreta, što je moguće presudilo kod konačnog rezultata. Primjena ovih savjeta, uvelike pomaže sportskim novinarima u svim medijima te takav pristup doista može pospješiti kvalitetu teksta ili najave“ (Vasilj 2014:29-30).

12. Statističke i taktičke analize na televiziji

Premda su razne analize pa tako i taktičke oduvijek prisutne u tisku, najviše su se popularizirale i zaintrigirale publiku upravo putem malih ekrana. Razlog možemo pronaći u tome što novine moramo ciljano kupovati, a televizija je lakše dostupna i prisutna u većini kućanstava te ju je lakše konzumirati.

Kako je televizija još uvijek najmoćniji medij, prema njoj su se okrenuli brojni sponzori koji su uložili velike novce u televizijske kuće, ali i sport generalno. Tako su ulagali i u sportske prijenose i produkciju emisija omogućivši im korištenje raznih novih, sve modernijih, ali i sve skupljih tehnologija. Veliki oglašivači osigurali su veće mogućnosti kod angažiranja stručnjaka koji bi još više približili sport o kojemu je riječ.

Imamo primjere brojnih televizijskih kuća kao što su *Sky Sports*, *BBC sport* ili *ESPN*. Prije odigravanja utakmice emitiraju se tzv. uvodne emisije gdje voditelj i nekoliko stručnih komentatora putem video prikaza analiziraju dvije momčadi i pritom ukazuju na taktičke probleme ili prednosti momčadi kroz neke od situacija iz prošlih susreta. Također, u dnu ekrana se, tijekom prijenosa, znaju pojavljivati statistički podaci. Pod utjecajem trendova, često statistike prikazuju koliko je pojedini tim postigao pogodaka samo unutar kaznenog prostora ili koliko je pojedina momčad ili igrač kreirala velikih prilika.

U emisiji prije početka utakmice, u najavi samog susreta prikazuje se statistika prethodnih međusobnih ogleđa dviju momčadi koje igraju, njihove trenutne forme te u kojim formacijama igraju. Isto tako, analizira se u kojem segmentu nogometne igre su dobri, primjerice prosjek udaraca na suparnička vrata u trenutnoj sezoni. Također, ističe se najbolji igrač neke momčadi sa statističkim podacima poput osnovnog broja golova i asistencija, ali i točnih proigravanja iskazanih u postotku, zatim dodira po utakmici, upućenih udaraca po susretu i sl. Tijekom susreta prikazuje se na dnu ili vrhu kadra grafika sa statistikom posjeda lopte ekipa na terenu, kompletiranih dodavanja obaju klubova, udaraca prema голу i u okvir gola, udarci iz kuta i dr.

U sezoni 2021./2022. *Sky sports* je često prikazivao statistike pojedinih igrača, na primjer napadačevih kroz dodire s loptom u suparničkom šesnaesteru, čime bi zornije dočarali gledateljima dobru ili lošu predstavu igrača. Nakon utakmice, u studiju se komentira i analizira odigrani susret te u trenutku kada stručnjak govori o tome zašto je neka momčad izgubila, režija prikaže statističke podatke gdje su zakazali. Statistički prikazi su toliko napredovali da se

primjerice tijekom utakmice pojavljuje grafika očekivanih pogodaka (xG). S time se prvo krenulo u Njemačkoj Bundesligi. Najbolje je to dočarao sportski novinar Ivan Ivković na svojem Facebook profilu što se može vidjeti na slici 10.

Slika 10. Facebook objava s profila Ivana Ivkovića

U Hrvatskoj je takav stručni pristup s video analizama popularizirala Hrvatska radio televizija (HRT) s Joškom Jeličićem kada su se održavala europska ili svjetska prvenstva. Također je gostovao u HRT-ovoj emisiji Stadion te su se i tamo koristile statističke analize, No i ranijih godina, sredinom 2000-ih, u emisijama o Hrvatskoj nogometnoj ligi (HNL) gostovali su stručnjaci koji su govorili o taktici kada još nisu imali potrebite tehnologije kako bi sve to i vizualno potkrijepili.

Sjajan analitički posao odradili su 2019. godine bivši nogometaši Joško Jeličić i Stipe Pletikosa na kanalima Planet sporta gdje su iznimno stručno i jednostavno obrađivali analize utakmica Lige prvaka. Danas sportske emisije koje su posvećene nogometu ili rukometu sadrže brojne analize koje su vizualno jasno prikazane. Emisije poput Stadiona (HRT), Treće poluvrijeme (HNTV), Vrijeme je za rukomet (RTL) pravi su primjer kako se to može kvalitetno i zanimljivo raditi u Hrvatskoj.

Kada govorimo o analizi onda treba istaknuti kako ona nije nešto što se nedavno pojavilo u medijskom prostoru. Dakle, ona je, kao što smo to ranije prikazali, oduvijek bila prisutna u novinarstvu samo je unatrag nekoliko godina češće korištena. Što zbog tehnološkog napretka, ali i veće zainteresiranosti i veće konzumacije sportskih medija i vijesti, što zbog sve

veće zainteresiranosti i konzumiranja sportskih medija i vijesti. Sportska publika postala je izbirljivija i upravo je analiza ono što dio njih traže od medija odnosno novinara kojeg prate.

13. Analitika u sportu

U posljednje vrijeme često se susrećemo s pojmom analitika, bilo to u politici, financijama ili pak u sportu. Podataka je danas jako puno i potrebno je da ih se putem odgovarajućih alata, konkretno računalnih podataka prikuplja i evaluira. „Analitika se bavi promatranjem prikupljenih sirovih statističkih podataka putem računala koje nastoji promatranjem raščlaniti i pretvoriti u smislene informacije putem kojih onda analitičari donose što točnije zaključke“⁴⁵. Služeći se analitikom, uvelike se olakšava posao mnogim strukama pa tako i sportskim. Putem analiza nastoji se omogućiti napredak sportašima, klubovima te reprezentacijama.

Društvene mreže zaokupile su naše živote pa tako na njima imamo razne analitičke podatke, od toga koliko osoba je posjetilo naš profil, koliko imamo lajkova, broj komentara i sl. Postoje i brojne druge aplikacije poput onih za unos kalorija kada želimo smršaviti ili definirati mišićnu masu. Mediji često objavljuju i političke ankete o popularnosti političara ili predviđanja pred izbore, a često se analitika koristila u medijima i na primjeru pandemije uzrokovane virusom COVID-19. Podaci nas svakodnevno i sa svih strana okružuju. Stoga postoji osnova za temeljni interes novinara za pisanjem članaka kroz prezentaciju podatka jer to nudi to mogućnost novog načina pričanja priče.

Sportska analitika prema Perinoviću i Kumiši je „rastuće područje znanosti o podacima s novim i uzbudljivim upotrebama koje se svakodnevno razvijaju“⁴⁶. Analitički pristup u sportu postoji desetljećima, a korištenje podataka i statistike postalo je neophodno u većini sportova. Dakle, glavni temelj u sportskoj analitici je praksa primjene matematičkih i statističkih pokazatelja⁴⁷.

Upotreba sportske analitike prikazana je u filmu „*Moneyball*“ iz 2011. godine, koji govori o priči bejzbolskog kluba Oakland Athletics iz 2002. godine koji koristi sportsku analitiku za izgradnju uspješnog tima s ograničenim novčanim proračunom. Temeljem prikupljenih podataka dobro stavljenih u kontekst momčadi, nakon lošeg početka sezone, ipak

⁴⁵ <https://pctown.co.nz/sto-je-analitika-podataka-razliciti-nacini-analize-podataka-za-olaksavanje-zivota/>

⁴⁶ <https://polytechnicanddesign.tvz.hr/index.php/ojs/article/view/350/315>

⁴⁷ <https://polytechnicanddesign.tvz.hr/index.php/ojs/article/view/350/315>

su, nakon nekog vremena krenuli i započeli nezaustavljiv niz od 30 uzastopnih pobjeda. Tako je limitirana momčad sa slabim budžetom izborila, neočekivano, doigravanje do kojeg je iznimno teško doći ako ne postoji široki kadar igrača i općenito kvalitete. Isto tako, postoji primjer iz 2018. godine kada se NBA klub Houston Rockets okrenuo analitici. Njihov analitički tim pronašao je formulu po kojoj se, ako žele visoki postotak pobjeda, najviše isplati štitirati za tri poena. Te su sezone u 82 utakmice do početka doigravanja ostvarili 65 pobjeda. Bili su jedna od najboljih momčadi lige s najboljim učinkom i postotkom pobjeda te najviše pokušaja za tri poena⁴⁸.

Isto tako imamo slučaj iz Engleske gdje je nogometni klub Brentford uz pomoć analitike tražio igrače i trenere jer nisu bili u mogućnosti dovesti najbolje nogometaše Europe. Stoga su se služili analitikom i tako dovodili one manje poznate igrače iz manje poznatih liga koji su po njihovim izračunima u stanju biti pojačanje njihovoj momčadi. Taj analitički pristup započeo je 2012. godine dolaskom novog vlasnika, inače matematičara i kladioničara, Matthewa Benhama. Naime, potonji je početkom 2000-ih razvio vlastitu formulu koju nikome nije otkrio, a putem koje je stekao veliko bogatstvo kladeći se. Benhama je ugasio akademiju Brentforda da smanji troškove i odlučio se za prodaju najboljih igrača zbog profita, da bi kroz scouting putem analitike u klub dovodio igrače kojim su ugovorili istekli te bi potom besplatno došli u klub. Koristeći analitiku, Brentford je vrlo brzo od sigurnog trećeligaša, pa i četvrtoligaša gdje se zadržavao godinama, dogurao do najelitnijeg razreda engleskog nogometa - Premier lige⁴⁹.

Analitika je sadašnjost i budućnost profesionalnog sporta. Danas gotovo svaki profesionalni tim koristi analitiku te imaju svoje analitičare u stručnom stožeru. Košarkaš Michael Carter Williams, trenutno član Orlando Magica, rekao je kako su dobivene informacije kroz analitičke podatke od velike važnosti za igrača i da kombinirano s igračevim instinktom doprinose samoj izvedbi⁵⁰. „Danas postoje brojne web stranice posvećene istraživanju i analizi sportskih statistika koje isto tako mogu predvidjeti rezultate“ (Valter Perinović i Matej Kumiša 2020: 129).

Popularnost donošenja odluka temeljenih na analitičkim podacima u sportu prenesena je na navijače koji s velikim interesom konzumiraju više analitičkih sadržaja nego ikada ranije.

⁴⁸ <https://www.youtube.com/watch?v=oUvvhHkXyOA&t=83s>

⁴⁹ <https://gol.dnevnik.hr/clanak/rubrika/nogomet/prelec-i-dambrauskas-otkrivaju-kako-je-ekspert-za-kladjenje-stvorio-jaki-brentford---615466.html>

⁵⁰ <https://www.youtube.com/watch?v=oUvvhHkXyOA&t=83s>

13.1. Sportsko novinarstvo i baze podataka

Sportski novinari uvelike su se prilagodili digitalnom dobu. Unazad nekoliko godina u svakodnevnom životu okruženi smo masom podataka. Podaci nas svakodnevno i sa svih strana okružuju. Stoga postoji osnova za temeljni interes novinara za pisanjem članaka kroz prezentaciju podatka jer nudi novi tip pričanja priče.

Novinarstvo se oduvijek služilo bazama podataka, samo što je to onda zahtijevalo dužu pretragu. Danas je internet u potpunosti promijenio filozofiju pretrage podataka. Prije svega ubrzao je njihov pronalazak. Premda je do podataka lako doći, sportski novinar se treba znati služiti bazama podataka te razumjeti što vidi. Mora znati pronaći ono što mu je potrebno. Iako smo kroz povijest imali primjere pisanja analitičkih članaka kada se koristila statistika i kada su novinari nju sami vodili, tehnološkim razvojem pisanje analiza doživjelo je promjene. Prije svega to se odnosi na prikupljanje podataka koje je danas olakšano zbog računalne memorije. Postoje već brojna specijalizirana poduzeća koja su bazirana upravo na obradi analitičkih podataka. Današnje sportsko novinarstvo prati trendove. Sve je više novinara koji koriste baze podataka s različitih relevantnih web stranica.

Noviji pristup analitici zamijenio je tradicionalni način prikaza statističkih podataka koji je postao suhoparan i publici manje zanimljiv jer ne prikazuje dovoljno realno stanje stvari u ekipi ili tijekom utakmice. Zato je sve popularnije u medijima čitati analize u kojima novinari navedene statističke podatke podrobnije razrađuju i daju objašnjenje prikazanim brojkama. Sve više je portala koji nude takve priče. Takvi podaci prikupljaju se na raznim web stranicama koje su javnosti dostupne, besplatno ili često i putem plaćanja. Takve analize često su pisane za uži krug stručnjaka te su većini javnosti nejasni. Zato su tu novinari koji u svojim tekstovima javnosti to tumače na jednostavniji, svima razumljiviji način.

Medijska kuća koja ima dobrog novinara u tom području, koji vješto koristi baze podataka, dobiva prednost pred konkurencijom, a što za sobom nosi nove čitatelje. Portal *The Writers College Times* iznio je nekoliko razloga zašto bi novinari trebali uzeti u obzir baze podataka kao alat u pisanju analiza ⁵¹:

1. Podaci se mogu koristiti za upotpunjavanje bogatije priče
2. Korištenje podataka znači manje nagađanja i više činjenica
3. Podaci čine izvješćivanje učinkovitijim

⁵¹ <https://www.writerscollegeblog.com/7-reasons-why-journalists-should-use-data-journalism/>

4. Podaci mogu pružiti dublji uvid u informacije koje bi bilo teško pronaći ili dokazati
5. Novinari mogu koristiti podatke da transformiraju nešto apstraktno u nešto što svatko može razumjeti ⁵².

Uz gore navedeno, svakako bi se moglo uvrstiti i to da su ljudi po prirodi više vizualna bića. Stoga su teme obrađene podacima s njihovim vizualnim tumačenjem razlog sve veće popularnosti takvih članaka kod publike.

Sportski novinar i sveučilišni profesor novinarstva u državi Arizona, Steve Doig, kazao je kako čitatelji sportskih vijesti zaista mare za brojke. Potom govori kako je „daleko teže prodati priču koja sadrži podatke nekih drugih tema nego one sportske“⁵³.

Njemački autori Horky i Pelka u istraživanju „Prilike i izazovi novinarstva“, temeljenog na podacima u njemačkom nogometu, u svom radu *Data visualisation in sports journalism* iznose da „korištenje podataka prilikom pisanja čini način rada novinara transparentnijim te da može djelovati kao korektiv“⁵⁴. Korištenjem ovih alata publici dajemo odgovore na pitanja o igračima, taktici, problematici u klubu, no novinar koji ne razumije sport i to ne zna smjestiti u pravi kontekst lako može pogriješiti prilikom te prezentacije.

Autori istraživanja upozoravaju kako je primjer „nogometa kompliciraniji nego li se čini. „Obično gledanje u samu statistiku pojedinog igrača neće puno otkriti o stvarnoj vrijednosti tog igrača za njegovu momčad“⁵⁵. Naravno, ovo nije izolirani slučaj samo u nogometu, već se može primijeniti na gotovo sve momčadske, ali i individualne sportove.

Na *web* stranici *medium.com* obrađena je tema o novinarima koji se bave obradom podataka. Tu su svoje stavove iznijeli i sami sportski novinari. Ondje je novinaru Nossasu Stylianou (*BBC UK*) i savjetniku za strategiju digitalnog izdavaštva Malcomu Colesu postavljeno pitanje što krasí dobru priču obrađenu podacima. Obojica su se složila da gotovo i nema razlike s bilo kojom drugom pričom. No, Stylianou dodaje kako „vijest ili priča koja sadrži podatke ipak može biti puno zabavnija. Dobra sportska priča prikazana podacima nudi

⁵² <https://www.writerscollegeblog.com/7-reasons-why-journalists-should-use-data-journalism/>

⁵³ <https://medium.com/data-journalism-awards/a-data-journalists-guide-to-sports-data-cbeb0d7ab94c>

⁵⁴

https://www.researchgate.net/publication/310764695_Data_Visualisation_in_Sports_Journalism_Opportunities_and_challenges_of_data-driven_journalism_in_German_football

⁵⁵

https://www.researchgate.net/publication/310764695_Data_Visualisation_in_Sports_Journalism_Opportunities_and_challenges_of_data-driven_journalism_in_German_football

novu priču prikazanu na privlačniji, vizualniji način⁵⁶. S druge strane, Coles je rekao kako je njega više zanimalo prikupljene podatke vizualno prikazati pa se odlučio na takav pristup, a razlog je to što bi se ti podaci inače prikazivali na jedan kompliciran i suhoparan način.

Horky i Pelka zaključuju kako je posao sportskog novinara doživio promjene i nove zahtjeve ponajviše uz potrebu usavršavanja tehničkih vještina. To se odnosi na veći opseg posla prilikom istraživanja i obrade podataka. Međutim, ono na što najviše stavljaju pažnju u radu s bazama podataka je razumijevanje kako postaviti prava pitanja prije započinjanja istraživanja⁵⁷. Važan aspekt ovog posla je provjeravanje i potvrda prikupljenih podataka jer ako izvor nije dobar, to može biti veliki problem. Stoga, treba znati pronaći provjerene izvore. Stylianou iznosi kako upravo taj problem može biti „škakljiv“, no i ne toliko koliko u drugim granama novinarstva. „Problem jedino može biti kada različite organizacije ili web stranice koje serviraju podatke imaju različite metodologije u prikupljanju podataka“⁵⁸.

Većinom se novinari koriste istim izvorima pa se može kazati kako danas takvih problema gotovo i da nema ili ih ima vrlo malo. No, promjene nastaju kod korištenja statistike i njihovog objašnjenja.

13.2. Izvori podataka sportskih novinara

Postoje brojni, zanimljivi i raznoliki podatci koje novinar ne može sam bilježiti kao nekada zapisivanjem u bilježnicu ili vođenjem vlastite statistike u *Excel* računalnom programu. Brojne već prisutne analitičke kuće obrađuju podatke te ih pohranjuju na internetu što sportskim novinarima znatno olakšava posao. Svaki sportski novinar se u pravilu susreće sa sljedećim web stranicama koje nude statističke podatke za još detaljnije pisanje analiza. To su stranice poput *OPTA-e*, *Transfermarkt*, *WhoScored*, *SofaScore*, *CIES Football Observatory*, *NBA Stats*.

13.2.1. Opta

Britanska sportska analitička kompanija. Osnovana je 1996. godine u svrhu analiza nogometnih utakmica Premier lige, a *Sky Sports* je potpisao ugovor za svoje televizijske

⁵⁶ <https://medium.com/data-journalism-awards/a-data-journalists-guide-to-sports-data-cbeb0d7ab94c>

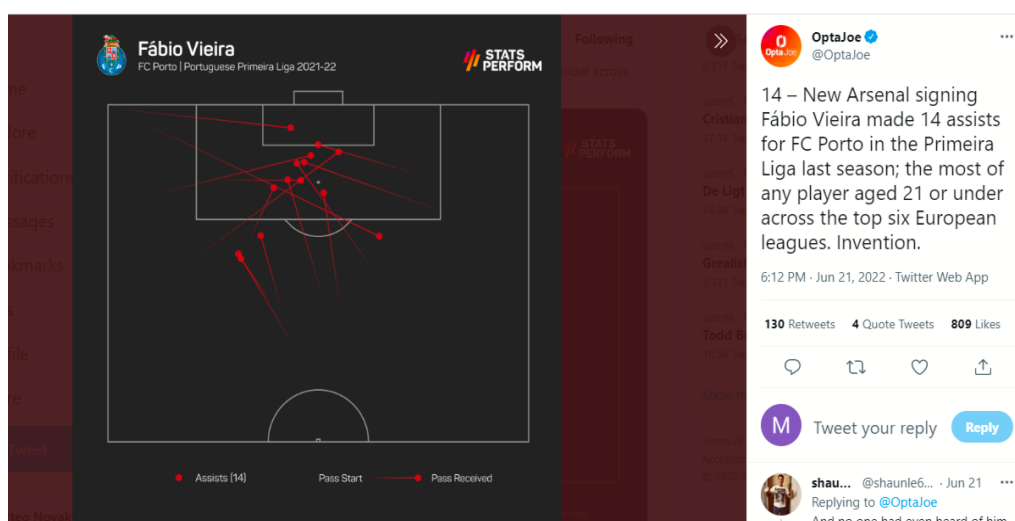
⁵⁷

https://www.researchgate.net/publication/310764695_Data_Visualisation_in_Sports_Journalism_Opportunities_and_challenges_of_data-driven_journalism_in_German_football

⁵⁸ <https://medium.com/data-journalism-awards/a-data-journalists-guide-to-sports-data-cbeb0d7ab94c>

prijenose u sezoni 1996./1997. Jedni su od najvećih pružatelja podataka vezano za razne sportove, a obuhvaćaju čak 30 sportova (nogomet, košarka, ragbi, tenis...).

Veliki dio njihovih statistika je pod njihovim vlasništvom, no mnoge medijske organizacije, ali i nogometni klubovi u svijetu imaju ugovore s njima. Nude statističke podatke koje bilježe u stvarnom vremenu. Vrlo su detaljne statistike koje su se prikupljale godinama kako bi se danas što točnije prikazivale. Brojne medijske kuće s njima surađuju i koriste se njihovim podacima kod najava utakmica. Podaci koje prikazuju su, na primjer, koliko je jedan nogometni klub proveo dana na vrhu tablice ili koliko je jedan igrač zabio pogodaka lijevom, a koliko desnom nogom. Nadalje, koji klub više pobjeđuje, a koji gubi kada igra utakmicu u ponedjeljak. Zatim, koliko je prosječno minuta pojedinom igraču potrebno da postigne pogodak. Također se prikazuju međusobni omjeri klubova kroz čitavu povijest, očekivani golovi i asistencije ili kao što prikazuje ispod slika 8. gdje se vidi igračevo primanje loptom kroz crvenu liniju i asistencija koja je označena crvenim kružićem, te brojni drugi parametri kojih se više dotičemo u idućem poglavlju. Sve to je izračunato kroz uzorke iz povijesti ⁵⁹.

Slika 11. Grafički prikaz mjesta asistencija na primjeru Opta-e

13.2.2 Transfermarkt

Njemačka web stranica u vlasništvu Axela Springera koja sadrži nogometne informacije, kao što su rezultati utakmica, statistike ili vijesti o mogućim transferima i vrijednostima igrača, ali i klubova na tržištu za što se i najviše koriste kao izvor u ostalim medijima. Također, nudi podatke koliko igraču još traje ugovor u klubu te podatke o igračevim

⁵⁹ <https://www.statsperform.com/opta/>

prethodnim transferima iskazanim u vrijednostima tih transfera. Web stranica je osnovana u svibnju 2000. godine, a danas se najviše njome služe novinari upravo prilikom prezentiranja ekipa gdje pokazuju koliko neki klub vrijedi, koliki su ugovori igrača i kolika je procijenjena vrijednost igrača odnosno klubova⁶⁰.

13.2.3. WhoScored

Stranica koja obrađuje statistike utakmica uživo, rezultate prethodnih utakmica i ocjene igrača iz vrhunskih nogometnih liga i natjecanja. Donosi statističke podatke momčadi i igrača iz 18 liga svijeta i pet natjecanja poput Lige prvaka, Europske lige, engleskog FA kupa. Ondje pronalazimo statističke podatke kao što je prosječno pozicioniranje igrača u odigranoj utakmici. Ovaj parametar pokazuje gdje se igrač najviše kretao te imao dodira s loptom. Također prikazuju podatke koji računaju područje igre iskazane u postotku. Dakle, koliko su momčadi napadale preko lijeve odnosno desne strane ili preko sredine terena ili pak s kojeg područja terena su upućeni udarci prema vratima suparnika. Isto tako nude statističke podatke timova kroz čitavu sezonu. Tako pronalazimo koliko momčad trenutno ima postignutih pogodaka i asistencija, stanje na ljestvici, broj udaraca na gol po susretu, koliko tko ima žutih i crvenih kartona, prosječno osvojenih zračnih duela po susretu te postotak lopte u nogama⁶¹.

13.2.4. CIES Football Observatory

Projekt je pokrenut 2005. godine, a djeluje od 2013. godine. Razvio je snažan sistem za procjenu transferne vrijednosti profesionalnih nogometaša na znanstvenoj osnovi. Oni su istraživačka skupina unutar Međunarodnog centra za sportske studije (CIES), a sjedište im je u švicarskom Neuchâtelu. *CIES Football Observatory* specijaliziran je za statističku analizu podataka iz svijeta nogometa. Kako piše na njihovoj internetskoj stranici „misija im je unaprijediti granice znanja za održivi razvoj nogometa diljem svijeta“⁶². *CIES Football Observatory* tako se bavi analizama nogometnog tržišta, ali i učinka i vrijednosti igrača kroz znanstveni pristup. Istraživači koji rade u CIES-u su stručnjaci koji se orijentiraju na kvantitativne metode. Time svojim korisnicima pružaju zanimljive podatke svjetskih nogometnih liga koje vizualno prikazuju. Primjer jedne njihove analize je nedavni podatak kako je hrvatski nogomet osmi u svijetu po izvozu igrača. Naime, brojimo čak 400 igrača izvan Hrvatske u 135 profesionalnih liga svijeta.

⁶⁰ <https://www.transfermarkt.com/>

⁶¹ <https://www.whoscored.com/>

⁶² <https://football-observatory.com/>

13.2.5. NBA Stats

Lige bilo kojih sportova, pa tako i ona kao što je američka košarkaška profesionalna NBA liga, na svojim službenim stranicama daju podatke o igračima, momčadima, rezultatima, sastavima, pozicijama igrača i još mnogo toga. Tako se mogu pronaći podaci poput koliki postotak šuta za tri poena ima neki košarkaš ili koliko koševa u prosjeku postiže, asistencija, skokova, slobodna bacanja, oduzetih lopti, blokada itd. Isto tako, mogu se pronaći statistike i ocjene svakog tima lige. Također, može se vidjeti povijest franšiza NBA momčadi ili najboljih strijelaca i asistenata.

Postoje brojni drugi izvori za različite sportove. Za neke sportove i popularna Wikipedija posluži kao izvor. Isto tako, organizacije sportskih događaja ili liga poput Europa lige u nogometu, košarkaške Euroleague, ATP u tenisu ili regionalna rukometna SEHA liga, na svojim službenim web stranicama prikazuju brojne statističke podatke isključivo o tom natjecanju. Neke medijske kuće također prikazuju statističke podatke. Primjerice *ESPN* obrađuje statističke podatke svih američkih momčadskih sportova (američki nogomet, hokej, baseball, košarka) te europskog nogometa.

13.2.6. SofaScore

Hrvatska sportska analitička kuća bazirana na korištenju putem mobilnih aplikacija koja pruža sportsku statistiku iz 23 sporta. Na njihovoj službenoj internetskoj stranici piše kako su s radom započeli još 2010. godine kada su Zlatko Hrkać i Ivan Bešlić „kupili prvi sportski *feed* za malu podstranicu foruma, koja se s vremenom transformirala u današnji *SofaScore*“ . U kratkom periodu već 2012. godine napravljena je mobilna aplikacija pod imenom *SofaScore* koju danas koristi veliki broj ljudi ne samo u Hrvatskoj, već i u inozemstvu. Broj korisnika za 2020. godinu iznosio je više od 20 milijuna sportskih zaljubljenika . „Najveći napredak dogodio im se 2014. godine kada su proširili uslugu s rezultata uživo na analize sportskih podataka, nakon što smo postali klijenti tvrtke za sportsku analitiku *Opta Sport* te su preko njih dobili pristup koristiti se njihovim sustavom prikupljanja podataka u stvarnom vremenu“. Prednost ove aplikacije je to što je besplatna, a može se koristiti na webu ili skinuti uz pomoć *Google Playa* i *Apple Storea*.

U svojoj ponudi tako imaju razne podatke poput najosnovnijih rezultata i poretka na ljestvici, no veliki fokus daju statističkim ocjenama igrača i postavljanju momčadi kola. Također, donosi i individualne statistike igrača i klubova i to u brojnim parametrima, poput mape za prikaz

prosječnog kretanja i pozicioniranja igrača, a 2019. su uveli mogućnost da ljudi koji su u sportu mogu uređivati rezultate i unositi statistiku za natjecanja na kojima sudjeluju.

Aplikacija koja je namijenjena sportskim entuzijastima i onima koji sport konzumiraju slabije, prepoznata je i od strane medija s kojima dosta uspješno surađuju. Na gostovanju u AI nogometnom podcastu predstavnici *SofaScore*, Filip Petković i David Mrkonjić, izjavili su kako surađuju s nekima od najpoznatijih svjetskih medija od kojih su izdvojili poznati britanski portal *The Daily Mail*, španjolski *Mundo Deportivo* i *As*, američki *NBC* i *Fox sport*, *ESPN* skoro čitave latinske Amerike, njemački Fokus te talijanska *La Gazzetta dello sport*. U hrvatskoj surađuju s dosta medijskih kuća od kojih izdvajamo *Index*, *Sportske*, *Jutarnji*, *24 sata*, *Nacional*, *Telesport*, *T-portal* i dr.

13.3. Analitički parametri na primjeru nogometa

Podaci i statistika postali su daleko zastupljeniji u nogometu posljednjih nekoliko godina. Na čelu toga javljaju se danas u inozemstvu sve zastupljeniji novi načini mjerenja tzv. napredna statistika ili nova metrika. Ona zalazi toliko daleko da analizira primjerice očekivane golove (ili xG) ili pak očekivani osvojeni bodovi (xP). U ovom poglavlju nastojat ćemo što preciznije pojasniti ove pojmove.

Otkako je očekivane golove (xG) 2012. uveo Sam Green iz *Opta-e*⁶³, metrika je postala jedna od najraširenijih i najpronijljivijih grana unutar nogometne analitike⁶⁴. Pokazivanjem ovih parametara pišu se brojne taktičke analize, pa i komentari klubova i igrača kako bi se ostvario bolji kontekst. Stoga smo odlučili izdvojiti one koji se najviše spominju prilikom analiza.

Očekivani golovi (ili xG) - mjere kvalitetu šanse izračunavanjem vjerojatnosti da će ona biti postignuta s određene pozicije na terenu tijekom određene faze igre. Ova se vrijednost temelji na nekoliko čimbenika prije snimanja. xG se mjeri na skali između nula i jedan, pri čemu nula predstavlja šansu koju je nemoguće postići, a jedan predstavlja priliku da bi se od igrača očekivalo da postigne pogodak svaki put⁶⁵.

Da još više pojednostavimo, to je najbolje opisao Josip Korda s portala *Telesport*. U vrijeme kada nije postojalo kompjutersko mjerenje i izračunavanje, svaki od gledatelja nogometne utakmice je po vlastitom sudu procjenjivao koliko je neka šansa bila izgledna za

⁶³ <https://www.statsperform.com/resource/expected-goals-in-context/>

⁶⁴ <https://telesport.telegram.hr/kolumne/laboratorij/sto-su-dakle-ocekivani-golovi/>

⁶⁵ <https://theanalyst.com/eu/2021/07/what-are-expected-goals-xg/>

postizanje pogotka. Primjerice, pojam očekivani golovi učinili su analiziranjem velikog broja situacija u kojima se pronašao igrač i koju je trebao pospremiti u mrežu. Josip Korda u članku je spomenuo kako su: „Analizirane stotine tisuća udaraca i njihov konačan ishod da bismo dobili postotak onih koji su završili pogotkom, te su se time postavili osnovni parametri preko kojih današnji xG modeli funkcioniraju. Uzimanjem u obzir ovog parametra, dobiva se potpunija i jasnija slika o vjerojatnosti postizanja pogotka neovisno o tome je li na kraju udarac bio upućen ili nije“⁶⁶.

Sportski novinar kada analizira utakmicu putem ovog podatka jasno može vidjeti koja je momčad imala izrazitije prigode te ih usporediti sa stvarnim krajnjim rezultatom utakmice. Na primjeru sa slike vidimo kako Arsenal ima 0,97 očekivanih pogodaka, a susret su završili s dva pogotka. To znači da su unatoč malom zbroju realnih prilika za pogodak zabili jedan iz neočekivane situacije. S druge strane vidimo kako je West Ham imao 0,52. očekivanih pogodaka što znači da je uspio postići pogodak premda nije kreirao veliki broj prilika koje bi dovele do realizacije.

WEST HAM	1-2	ARSENAL
8	Shots	13
3	On target	7
0.52	Expected goals	0.97
15	Touches in opp. box	18
163	Passes in final 3rd	97
3	Corners	7
56%	Possession	44%

Slika 12. Snimka zaslona: Prikaz statistike s naglaskom na korištenje očekivanih pogodaka na primjeru Sky Sport tv

- **Očekivani bodovi (xP)** -Baš kao što se mjere očekivani golovi (xG) koji predviđaju vjerojatnost pogodaka, tako postoje i očekivani bodovi koji su vezani uz parametar očekivani golovi, uzimajući u obzir informacije o trenutnom stanju na terenu⁶⁷.

⁶⁶ https://telesport.telegram.hr/kolumne/laboratorij/sto-su-dakle-ocekivani-golovi/?fbclid=IwAR1QIGyWITzYZKjwV7SAyDXj8rmZQ-yx2PcW4IA3S3dS_OzwAxpHe9SNdo

⁶⁷ <https://theanalyst.com/eu/2021/09/expected-pass-completion-explained/>

Mjerenjem koliko neka momčad igra dobro u odnosu od očekivanog, u svakoj utakmici momčad ima potencijal povećati ili smanjiti svoje očekivane bodove. Dodani očekivani bodovi predstavljaju razliku između očekivanih bodova momčadi na kraju igre i njihovih očekivanih bodova na početku igre. Najpreciznije i najlakše pojašnjenje ovoga bilo bi primjerice na momčadi koja je dominantna u prvenstvu. Na primjer Nogometni klub Osijek koji ima tri očekivana pogotka u susretu protiv NK Istre 1961, na kraju postigne jedan pogodak, dok je Istra 1961 imala samo jedan očekivani pogodak, ali su na kraju Osijek i Istra 1961 odigrali susret bez pobjednika. To se zbraja kao kiks čime je osječka momčad izgubila dva sigurna boda jer je, u pravilu, prema očekivanim pogotcima trebala pobijediti prosječnu momčad Prve hrvatske nogometne lige. Na kraju se može zbrojiti koliko je koja ekipa u sezoni imala očekivanih bodova te s koliko ih je završila sezonu.

- **Očekivane asistencije (xA)** - označava mjerenje vjerojatnosti da će dodavanje igrača postati asistencija za gol. Ovaj model se uključuje kada dodavanje prolazi kroz težu situaciju, odnosno postavljenu gušću obranu suparnika, nevažno hoće li se suigrač odlučiti tu asistenciju pretvoriti u udarac ili će loptu zadržati.
- **PPDA (*passes per defensive action*) ili dozvoljena dodavanja po obrambenoj akciji** - Zvuči komplicirano, ali je dosta čest parametar prilikom pisanja analiza utakmica kada se promatra pritisak momčadi. Označava mjerenje broja vršenja pritiska obrambene ekipe na napadačku akciju protivnika. Ovdje se gleda broj ostvarenih dodavanja momčadi u posjedu, a ukoliko izgube posjed onda se iskazuje PPDA (14) što znači da je momčad koja je kretala u napad imala 14 dodavanja prije nego li je protivnik oduzeo loptu.
- **Accurate passes** (uspješnost dodavanja) - označava broj ostvarenih uspješnih dodavanja dužih od tri metra, a iskazuju se u postotku. U obzir se uzimaju sva dodavanja, pa tako i ona neuspješna koja se zbrajaju s uspješnima koji onda tvore točan postotak.
- **Touch** (dodir) – Ne zbraja se svaki dodir s loptom već samo onaj s kojim se nakon primanja lopte ostvari dodavanje, udarac na gol dribling ili nešto drugo što ostvaruje neku akciju.
- **Dodiri u suparničkom šesnaesteru** – kako i sam naziv kaže označava broj dodira s loptom igrača unutar suparničkog šesnaesterca. Time se može dobiti slika koliko je neka momčad bila dominantnija i opasnija u napadačkim akcijama. Tako se zna gledati ukupni zbroj svih nogometaša koji su unutar 90 minuta bili u kaznenom prostoru u

doticaju s loptom, dok s druge strane analitičari/novinari mogu analizirati igru napadača i putem toga vidjeti koliko je bio angažiran napadački. Ako je primjerice imao tri dodira, a njegova momčad je bila kroz čitav susret dominantna te imala veliki broj napadačkih akcija, onda se vidi kako nije odigrao najbolje.

- **Kreirane velike prilike** – odnosi se na igračevo dodavanje suigraču čime je ostvarena velika šansa za postizanjem pogotka. Često su brojevi kreiranih velikih prilika kod igrača koji su glavni razigravači u momčadi. Pod veliku šansu broji se situacija kada igrač nakon uspješnog ostvarenog dodavanja pronađe u sigurnoj šansi za realizaciju i pretvorbu u pogodak. Primjerice, situacija kada se igrač nađe u situaciji jedan na jedan sa suparničkim vratarem ili kada se uputi udarac iz neposredne blizine. U tom slučaju ne mora se postići pogodak kako bi se kreirana velika prilika valorizirala. Ako igrač kroz sezonu ima dobre brojke i drži ih konstantno, to znači kako je vrlo kreativan te da je među najboljim razigravačima lige.
- **Ključno dodavanje** – ostvaruje se na dva načina. Prvo ako igračevo dodavanje završi udarcem suigrača. Drugi je slučaj ako dodavanje kreira prigodu da suigrač asistira za pogodak. Dakle, ranijih godina prije pojave novijih parametara, sportski novinari bi ovo vrednovali samo kroz asistencije i time bi odredili kreativnost igrača. Danas to nije jedini kriterij. Procjenom analitičke kuće od koje se uzima informacija utvrđeno je da se primjerice napadač našao u stopostotnoj situaciji, ali zakazala je efikasnost. Time se daje na značaju igračevo dodavanje čime se u pisanju analiza uzima uzorak kako bi se vidjelo kako on igra i potvrdilo postavljene teze kako je dobar razigravač.
- **Presijecanja** - kada igrač predvidi suparničko dodavanje te pri tome oduzme loptu odnosno presiječe ili omete namjeru dodavanja. S tim parametrom se dobije uvid koliko igrač u obrani dobro anticipira odnosno razumije, prati i osjeti igru. Presijecanje može biti iznimno korisno jer ometa suparnički napad, a često rezultira kontra napadom što je bitno momčadima koje se brane i igraju na kontre s puno ofenzivnijim protivnicima.

Izdvojili smo parametre koji se gledaju samo u nogometu. Treba istaknuti kako takve naprednije metrike postoje i za primjerice košarku, tenis, pa čak i rukomet i ostale sportove, no na njima se još dodatno radi kako bi se usavršile. Tako je danas još uvijek slučaj prilikom pisanja analiza da se uzimaju u obzir statistički pokazatelji koji su se uzimali i godinama ranije. Predstavnici *Sofascorea*, David Mrkonjić i Filip Petković, na gostovanju u *AI nogometni Podcast* su tu tezu i potvrdili kazavši kako upravo oni rade na tome da u budućnosti svojim

korisnicima ponude još detaljnije statistike, no tek kad njihova trenutna statistika postane *mainstream*⁶⁸.

Uostalom ni u SAD-u, gdje kako spominje Ivan Ivković u svom podcastu, publika ima veći interes za educiranjem i statistikom, još to nije dio *mainstreama*. Na sportske se novinare koji uzimaju takvu naprednu i kompleksnu statistiku prilikom izbora primjerice najboljeg, najkorisnijeg igrača lige (MVP), gleda s čuđenjem⁶⁹.

14. Analiza istraživanja

U ovom poglavlju prikazati ćemo rezultate analiza odabranih portala koje smo testirali s namjerom kako bismo potvrdili predstavljene hipoteze na početku rada. Analiza je provedena u deset dana, između 26. svibnja i 4. lipnja 2022. godine. Analizirali smo četiri inozemna i četiri domaća portala. Ukupan broj analiziranih članaka je 2833. Metodologija istraživanja bila je da se prilikom otvaranja svakog specijaliziranog portala gledalo članke na početnoj stranici (*home pageu*). Na *mainstream* portalima smo odlazili na sportsku rubriku te bi ondje analizirali članke isto kao što smo to radili na specijaliziranim portalima. Prilikom pretrage, u obzir su se uzimali svi pronađeni članci tog dana. Tada se pristupilo čitanju i analizi tih članaka kako bismo odredili koji su od njih analitičkog tipa. Na poslijetku su zbrojeni svi objavljeni analitički članci toga dana. Dakle, cilj je bio kroz kvantitativnu analizu brojkom prikazati koliko je točno analitičkih članaka objavljeno.

14.1. Prisutnost analitičkih članaka u sportskom novinarstvu na portalima

Kako bismo potvrdili prvu hipotezu koja glasi: „U sportskom novinarstvu na portalima prisutna je upotreba analitičkog novinarstva“, pretražili smo osam portala. Od toga četiri inozemna, od kojih su tri britanska - *BBC*, *Sky Sports* i *Guardian*, te američki *ESPN*. Ostala četiri portala- *Sportske.Jutarnji.hr*, *Index.hr*, *Večernji.hr*, *Telesport* su hrvatski portali. U analizu je ulazio u obzir bilo kakav vid analitičkog pisanja. Dakle, upravo kako je Miroslav Vasilj definirao pisanje analitičkih članaka: „novinar koji piše analizu piše ju na temelju prikupljenih podataka i statističkih pokazatelja i time analizira pojave u sportu, dostignuća sportaša i sportašica ili klubova i reprezentacija“ (Vasilj 2014:84). Spomenimo kako se nisu

⁶⁸ <https://www.youtube.com/watch?v=hJ49x5K3iJc&t=4362s>

⁶⁹ <https://www.youtube.com/watch?v=hJ49x5K3iJc&t=4362s>

brojale vijesti ili izvještaji koji su ukratko opisali tijek utakmice i finalni rezultat bez tumačenja, a nudili su statističke pokazatelje.

Analizirani Inozemni/ hrvatski portali	Broj pregledanih članaka	Analitički članci	Postotak analitičkih članaka
BBC	294	46	15,6%.
Večernji.hr	375	15	4%
ESPN	273	110	40,2%.
Telesport	202	36	17,8%
Guardian	209	55	26,3%
Sportske.Jutarnji	345	54	15,6%
Sky sports	455	103	22,6 %
Index.hr	680	27	3,9%

Tablica 1. Prikaz broja članaka na analiziranim portalima

Kako je vidljivo u tablici 1., rezultati pretrage članaka na portalima dali su sljedeće rezultate: u razdoblju od deset dana istraživanja na portalu *Sky sport.com* pronađena su 103 analitička članka. Broj pregledanih članaka bio je 455. Treba napomenuti kako smo analizirali samo tekstualne članke, a ne i one koji su prikazivali video sadržaj. Dakle, od 26.svibnja. do 4.lipnja, prilikom deset dana istraživanja ispalo je kako portal *Sky sport* ima 22,6 % analitičkih članaka, što je malo više od petine objava na portalu. U trenutku kada je većini sportova sezona završila, pogotovo nogomet, na koji su dosta koncentrirani, ovo je odličan postotak.

Rezultat pretraživanja na portalu BBC-a dao nam je rezultat od 294 prebrojanih članaka, a njih 46 prepoznajemo analitičkim člancima. BBC je javna televizija, pa tako kao portal ima postotak analitičkih članaka od čak 15,6%. Tekstovi su najviše bili posvećeni analizama teniskih mečeva na Roland Garrosu i nogometnim utakmicama kao što su finale Lige prvaka i kvalifikacija za Svjetsko prvenstvo u Kataru reprezentacija Škotske i Walesa.

Bilo je tu još i tekstova o kriketu i analiza oko transfera nogometaša. Na *BBC* portalu tako su se pronašle analize pod naslovom „Kako bi kvalifikacije mogle transformirati velški nogomet na terenu i izvan njega“. U tekstu piše kako bi se Wales, nakon 58 godina čekanja, napokon mogao protiv Ukrajine plasirati na Svjetsko prvenstvo i kako ih taj rezultat može još više uzdignuti, prvenstveno kroz financije. U nastavku izdvajamo dio članka: „Kvalificiranjem za Svjetsko prvenstvo Velški nogometni savez bi zaradio najmanje 8 milijuna funti, što je otprilike

polovica njegovog godišnjeg prometa u normalnoj godini. Ako bi Wales došao do još jednog polufinala, kao na Euru 2016. godine, moglo bi onda porasti na 38 milijuna funti. Prva tri mjeseca pandemije koronavirusa - pokazuju da je Velški savez ostvario gubitak nakon oporezivanja od 1,03 milijuna funti nakon što je ostvario dobit od 264.520 funti prethodne godine⁷⁰.

Drugi primjer analiza je tenisača Carlosa Alcaraza i njegovog poraza od Alexandra Zvereva na Roland Garrosu. Autor teksta piše kako je Alcaraz platio cijenu lošeg ulaska u meč te je izdvojio kako nije bio na razini prilikom vraćanja servisa protivnika. „Alcaraz je od samog početka bio loš na reternovima, izgledao je kao da previše želi tu pobjedu, a možda je i znak nervoze bio prisutan jer se radilo o prolasku u polufinale turnira. Napravio je 32 neprisiljene pogreške i svega 18 izravnih poena u prva dva seta, a posebno se mučio na bekhendu⁷¹. Napravio je 32 neprisiljene pogreške u usporedbi s 18 pobjednika u prva dva seta, a posebno ga je razočarao bekhend.

Od pretraženih 273 članaka na ESPN-u, dobili smo rezultat od njih 110 koji su bili analitički, što je 40,2 posto. Premda je visok postotak, ipak on ne iznenađuje jer je primjerice tih dana trajala završnica NBA sezone te četvrtfinala NHL doigravanja, a započinjale su i pripreme za novu bejzbol sezonu što je značilo dosta analitičkih članaka u tzv. američkim sportovima.

Treba istaknuti kako smo na američkom ESPN-u pronašli i analitičke tekstove o Ligi prvaka. Jedan od njih koji ističemo objavljen je pod naslovom *Zašto finala Lige prvaka obično razočaraju*. Tema ovog članka su momčadi koje do finala igraju svojim prepoznatljivim stilom igre da bi onda u finalu od tog odustali. To se dogodilo Liverpoolu u finalu Lige prvaka. Naime, po stilu igre Liverpool voli visoko pritiskati protivničku obranu tjerajući ih na pogreške koje oni brzo iskoriste zgoditkom. U tome su pri samom vrhu u Europi. Upravo u ovom tekstu autor ističe kako je Liverpool u finalu Lige prvaka igrao opreznije zbog čega su možda tada i izgubili. Autor je na kraju objasnio da su, unatoč manjoj brojci pritiska na protivničku obranu, i dalje stvorili puno šansi za pogodak i opet nisu osvojili trofej. Tako je kroz metriku izdvojio očekivane pogotke po kojoj je Liverpool trebao zabiti dva pogotka, dok je Real svoju jednu

⁷⁰ <https://www.bbc.com/sport/football/61665323>

⁷¹

https://www.bbc.com/sport/tennis/61641865?at_medium=custom7&at_campaign=64&at_custom3=BBC%20Sport&at_custom4=C2D74D40-E10D-11EC-BDB4-0CDB96E8478F&at_custom1=%5bpost%20type%5d&at_custom2=facebook_page&fbclid=IwAR14YkLrKWKUTHS6zusxxpcik9vohcG8Baml4Wxr1Tv3D4dDyeKO8H6ScM4

iskoristio. Kao problem autor je istaknuo Liverpoolov visoki pritisak. „U Premier ligi i Ligi prvaka ove 2022. godine Liverpoolov PPDA bio je 9,62, jedan od najnižih u Europi. Protiv Madrida to je bilo 11.86. Šest puta su osvojili posjed u napadačkoj trećini i 54 puta su pritisnuli u napadačkoj trećini, što je bilo točno oko njihovog prosjeka sezone, ali daleko ispod onoga što su postigli u nekim drugim utakmicama protiv najboljeg protivnika, poput utakmice s Inter Milanom, kada su imali 100 pritisaka u napadačkoj trećini samo u prvoj utakmici ili 74 protiv Manchester Cityja“⁷². Prema autorovom mišljenju Liverpool je izgubio upravo jer je odustao od riskiranja ne pruživši taktiku koja im je kroz sezonu u bitnim utakmicama donosila uspjeh.

Od američkih sportova pronašli smo članke poput prognoza za NFL draft 2023. godine. Tako je u članku istaknuto 25 potencijalnih imena igrača sa sveučilišta u Americi pod naslovom „25 najboljih perspektivnih“. Ondje su analizirani igrači poput Bryce Younga: „Stvarno zna bacati. Sjajno anticipira te je bacač koji zna kako pronaći primače tamo gdje trebaju biti nakon. Ne griješi puno. Njegova je ruka više nego dovoljno dobra da bude izvrstan kao potencijalno pojačanje. Ima prosjek od 66,9% uspješnih dodavanja, 4,872 osvojenih yarda (metara do zaustavljanja napada), te 47 polaganja“⁷³.

Na portalu *The Guardian* među 209 proučavanih članka pronašli smo njih 55 analitičkih, a to nam daje postotak od 26,3 posto. Kao i na prethodno spomenutim portalima bilo je nogometnih analiza poput finala Lige prvaka Real Madrid i Liverpool, a bilo je i onih iz kriketa i ragbija, tenisa. Primjerice, tekst s teniskog Grand slama Roland Garros oko poljske tenisačice Iga Swiatek, inače, prve igračice svijeta u tom trenutku, koja je nizala pobjede te je bila u nevjerojatnom naletu od 34 uzastopnih pobjeda. Stoga su tu bile analize poput članka „Swiatek protutnjala pored Kasatkine za polufinale protiv Gauff“. U tom članku istaknuta je njezina statistika sljedećim riječima: „Nadrealni pobjednički niz sada iznosi 34 pobjede uzastopce, što je jednako najboljem nizu Serene Williams iz 2013. Niz nepobjedivosti tako ulazi u peti mjesec, a Swiatek je od sredine ožujka izgubila samo dva seta od toga je jedan u Parizu, gdje je izgubila 29 gemova u šest mečeva“⁷⁴.

Portal *Sportske novosti* je, u periodu istraživanja, od 345 članka imao njih 54 napisano analitički, što je 15,6 posto. Zanimljivo, ako pogledamo tablicu i usporedimo s BBC-jem, onda

⁷² https://www.espn.com/sports/insider/soccer/insider/story/_/id/34013293/why-champions-league-finals-tend-disappointing-entertainment-execution

⁷³ https://www.espn.com/nfl/insider/draft2023/insider/story/_/id/34007516/nfl-draft-2023-rankings-mel-kipper-top-25-prospects-big-board-best-position-including-anderson-jr-bryce-young-cj-stroud

⁷⁴ <https://www.theguardian.com/sport/2022/jun/02/iga-swiatek-strolls-into-french-open-final-with-demolition-of-daria-kasatkina-tennis>

vidimo kako su *Sportske novosti* imale više objavljenih članaka prilikom deset dana istraživanja, ali još uvijek sličan postotak analitičkih tekstova. Ondje su se tako mogle pronaći analize u nogometu, tenisu i košarci.

Dosta analitičkih tekstova bilo je vezano uz reprezentaciju Hrvatske koja je tih dana igrala utakmice Lige nacija. Kada je riječ o košarci objavljeni su analitički članci o NBA finalu. U članku je opisano kako se nije očekivalo da Golden State Warriorsi i Boston Celticsi dođu do finala. U članku najave ovog finala prepoznali smo analizu kroz prikaz njihove forme u tekućoj sezoni. „Warriorsi, koji su posljednje dvije godine propustili doigravanje, a u sezonu su ušli bez Klaya Thompsona koji se i dalje oporavljao od ozljeda zbog kojih je propustio dvije sezone. No, momčad Stevea Kerrera je u sezonu ušla furiozno, s 9 pobjeda u prvih 10 utakmica, a pobjedom nad Phoenixom za Božić Golden State je otišao na omjer 27-6“⁷⁵. S druge strane, Boston je na početku sezone primao kritike pogotovo na zvijezde momčadi. „Porazom od Milwaukeeja, njihov omjer na Božić je bio 16-17, a mediji su bili puni tekstova o nužnim promjenama u momčadi i to onim velikima. Pisalo se o tome tko bi trebao otići, Tatum ili Brown, ali Stevens je bio dovoljno mudar da vidi širu sliku. S nekoliko tradeova je pročistio svlačionicu, a kada je momčad prihvatila Udokine postavke, postali su nezaustavljivi. Boston je u 2022. upisao omjer 34-12 i doveo se na drugo mjesto Istoka s nevjerojatnim učinkom na obje strane parketa“⁷⁶.

Također, ističemo analizu za četvrtfinalni meč na Roland Garrosu između Đokovića i Nadala pod naslovom: „*ZAŠTO JE DANASNJI OKRŠAJ U ROLAND GARROSU MEČ KARIJERE NADALA I ĐOKOVIĆA*“. Iz teksta izdvajamo bitni statistički pokazatelj koji je novinar iznio i koji smatramo dobrim primjerom teniske analize dvojice velikana: „Premda su njih dvojica odigrali 58 međusobnih dvoboja u kojima Đoković ima 30 pobjeda, a Nadal 28 i premda su godinama dominantni u svijetu tenisa njihov četvrtfinalni susret u utorak neće biti jedna od onih utakmica koje ćete zapamtiti i nakon toga pospremiti u arhivu. Podatak da su Nadal i Đoković međusobno osvojili 178 turnira, Španjolac 91, a Srbin 87 te da je od tih 178 čak 41 bio iz one najveće, “dijamantne” kategorije, odnosno Grand Slam turniri na kojima minimalnu prednost ima Nadal jer je osvojio jedan više (21), sve će reći“⁷⁷.

⁷⁵ <https://sportske.jutarnji.hr/sn/kosarka/nba/sudar-svietova-u-lovu-na-nba-prsten-najveca-dinastija-21-stoljeca-protiv-najvece-u-povijesti-15205704>

⁷⁶ <https://sportske.jutarnji.hr/sn/kosarka/nba/sudar-svietova-u-lovu-na-nba-prsten-najveca-dinastija-21-stoljeca-protiv-najvece-u-povijesti-15205704>

⁷⁷ <https://sportske.jutarnji.hr/sn/tenis/grand-slam/zasto-je-danasnji-okrsaj-u-roland-garrosu-mec-karijere-nadala-i-dokovica-poznaju-se-kao-da-su-u-braku-15204449>

Na portalu *Telesport*, koji je specijalizirani sportski portal, objavljena su, u analiziranom periodu, 202 članka što je najmanji broj prilikom istraživanja. Među njima je bilo 36 članaka koje smatramo analitičkim. Iskazano u postotku ispada kako je to 17,8% analitičkih članaka. Teme koje su dominirale bile su nogometne analize, poput finala Hrvatskog kupa ili Lige prvaka, zatim tenisa te košarke primjerice analiza susreta Splita i Zadra.

Na portalu *Večernji.hr* pronađeno je 15 analitičkih članaka među 375 ukupno objavljenih u sportskoj rubrici. Prilikom analize ovog portala dva dana, točnije 28. i 30. svibnja nije uopće bilo prisutnih analitičkih članaka. Na kraju dobivamo postotak od samo četiri posto analitičkih članaka na *Večernji.hr*. Ondje su se također pronašle nogometne, košarkaške i teniske teme.

Portal *Index.hr* ponudio je među analiziranim portalima najviše članaka (680) te je visoko na prvom mjestu od svih analiziranih portala, no samo 27 od njih 680 bile su analize te isto kao prethodno spomenuti *Večernji.hr* imaju gotovo nepunih četiri posto te se nalaze na posljednjem mjestu po postotku s 3,9% analitičkih članaka. Isto kao i na svim domaćim portalima analize dolaze iz istih sportova. Tako, primjerice, imamo *Indexov* članak o vrataru Real Madrida Thibautu Courtoisu koji je presudio u finalu Lige prvaka svojim obranama. U tekstu se može pronaći analiza njegovih obrana poput: „Courtois je ove sezone imao više obrana u 13 utakmica Lige prvaka (58) nego Ederson u 37 utakmica Premier lige (57). Courtois je obranio 80% udaraca u vrata s kojima se susreo u Ligi prvaka ove sezone - što je bolja stopa uspješnosti obrana od bilo kojeg drugog vratara u ovom natjecanju - i nijedan vratar nije uspio sačuvati mrežu u više od pet utakmica poput njega“⁷⁸.

Još jedan primjer analize na portalu *Index* je članak o tome što Ivan Perišić donosi Tottenhamu kao novo pojačanje, usporedivši igrače koji su do njegovog dolaska igrali na njegovoj poziciji. U tekstu je objašnjeno kako su ta dvojica igrača na poziciji lijevog beka limitirani u odnosu na hrvatskog reprezentativca. Naime, Sergio Reguilón je obrambeni igrač, no u napadu ne donosi zadovoljavajuću kvalitetu. Drugi na toj poziciji, Ryan Sessegnon je više krilni napadač i nije previše dobar u obrambenim zadacima. U članku se uspoređuju brojke trojice igrača gdje je Perišić prezentiran kao igrač koji donosi kvalitetu u napadu, ali i u obrani. Tako je primjerice Perišić označen kao pojačanje jer je u sezoni 2021.22. postigao 10 pogodaka i imao devet asistencija, dok su dvojica spomenutih kombinirano imala samo dva pogotka

⁷⁸ <https://www.index.hr/sport/clanak/nisu-ga-uvrstili-ni-medju-10-najboljih-golmana-courtois-je-konacno-zaradio-postovanje/2368715.aspx>

„Reguilón do dolaska Contea nikada nije igrao krilnoga beka. Iako zna pridonositi napadu, primarne kvalitete su mu obrambene. Sessegnon je lijevonogo krilo pretvoreno u beka te stoga ima sposobnosti puno bolje sudjelovati u napadu, no još je taktički presirov i neiskusn da bi bio prvi bek ekipe koja je u vrhu Engleske i natječe se u Ligi prvaka. Perišić zapravo nema niti jedan problem koji imaju ova dvojica, a to je ove sezone i pokazao. U napadu je elitn bek na svjetskoj razini. Prodorant je, koristi obje noge, ima vrhunski centaršut, a kada se nađe u pozicijama da završava akcije udarcem“⁷⁹.

14.2. Usporedna analiza analitičkih članaka na specijaliziranim i mainstream portalima

Druga je hipoteza glasila: „Analitičkih članaka ima više na specijaliziranim sportskim portalima, nego na mainstream portalima“. Za razliku od prethodne hipoteze gdje smo htjeli vidjeti njihovu prisutnost na portalima, ovdje smo htjeli potvrditi kako na specijaliziranim portalima zaista ima više analitičkih članaka u odnosu na mainstream portale. Prema analiziranim člancima kao što to prikazuje tablica 2. može se vidjeti kako je na specijaliziranim portalima broj analitičkih članaka bilo 303, dok je na mainstream portalima bilo 143 analitička članka.

SPECIJALIZIRANI PORTALI	ANALITIČKI ČLANCI	MAINSTREAM PORTALI	ANALITIČKI ČLANCI
ESPN	110	BBC	46
Sky Sports	103	Guardian	55
Telesport	36	Večernji.hr	15
Sportske.Jutarnji	54	Index	27
TOTAL	303	TOTAL	143

Tablica 2. Brojčani prikaz analitičkih članaka na specijaliziranim i mainstream portalima

Tako je britanski *Sky Sport*, na primjer, u najavi finala u članku iz 28. svibnja 2022. koristio dva grafikona kako bi pokazao doprinos Rodriga i pozicije iz kojih je pucao i zabijao pogotke koji su bili bitni u pohodu do mogućeg osvajanja naslova prvaka, u poglavlju

⁷⁹ <https://www.index.hr/sport/clanak/perisic-je-tocno-ono-sto-je-tottenhamu-nedostajalo-za-iskorak/2368263.aspx>

nazvanom Ancelottijeve super izmjene. Ondje je napisano kako je Real Madrid pogodio s uvođenjem Rodriga s klupe, jer su njegovim pogotkom stigli do finala Lige prvaka.

Autor analize je to napisao na sljedeći način: „Rodrygov utjecaj vidljiviji je s obzirom na činjenicu da je pomogao izbaciti Chelsea i Manchester City s tri zakašnjela pogotka i tako iznudio produžetke u oba slučaja. Zapravo, velika većina od njegovih devet pogodaka ove sezone, točnije njih sedam su gotovo slična, jer svi su bili unutar šesnaesterca s gotovo identične pozicije“⁸⁰. Također u tekstu je spomenut učinak francuskog napadača Karima Benzeme u obliku iskazanih očekivanih golova što smo objasnili u radu. Autor teksta je istaknuo kako je imao spektakularnu sezonu jer je nadmašio statistički pokazatelj od 8,6 očekivanih golova zabivši ih 15 u sezoni 2021/22 ⁸¹.

Analizom finala Lige prvaka na portalu ESPN, u svom je komentaru Gabriele Marcotti istaknuo mladog Brazilca Vinicius Juniora koji se iskazao ove sezone s golovima i asistencijom te sjajno nadopunio s Benzemom u napadu. Također istaknuo je mladog Urugvajca Valverdea koji se sjajno prilagodio ove sezone i postao pouzdan i fleksibilan u Ancelottijevoj hibridnoj formaciji 4-3-3/4-4-2 ⁸².

Na *Telesportu* je fokus više bio na taktici uz koju je bilo niz statističkih prikaza. Novinar Mihovil Topić je opisao jednu situaciju na terenu koja je u članku prikazana fotografijom i označenim igračima o kojima piše. Ta situacija je ovako opisana: „Konkretna specifičnost koju Real ima je spuštanje Tonija Kroosa (označenog bijelom strelicom) u polu-lijevu zonu ispred stopera. To je mehanizam naslijeđen još od vremena Xabija Alonsa i to je način na koji je Real počinjao svoje napade u utakmicama protiv PSG-a, Chelseaja i Cityja“... potom nastavlja u tekstu sa sljedećim: „Kroos je, s obzirom na okolnosti, odigrao jako dobru utakmicu. Imao je 9/9 točnih dugih lopti kojima je najčešće prebacivao težište igre prema Daniju Carvajalu, a 11 je puta, uvjerljivo najviše od Realovih igrača, loptu unio u napadačku trećinu terena“⁸³.

⁸⁰ <https://www.skysports.com/football/news/11835/12621162/real-madrid-how-carlo-ancelottis-side-reached-the-champions-league-final-with-liverpool>

⁸¹ <https://africa.espn.com/football/uefa-champions-league/story/4676133/real-madrid-embellish-champions-league-legacy-in-beating-liverpool-for-14th-european-title>

⁸² <https://www.espn.com/soccer/uefa-champions-league/story/4676133/real-madrid-embellish-champions-league-legacy-in-beating-liverpool-for-14th-european-title>

⁸³ <https://telesport.telegram.hr/analize/i-opet-real/?fbclid=IwAR3OLuW1EB4jsbmoodPpFr6hGa461NCUOTEkMSiKjh7wntvGdNYIRQvYIEA>

Konkretna specifičnost koju Real ima je spuštanje **Tonija Kroosa** (označenog bijelom strelicom) u polu-lijevu zonu ispred stopera. To je mehanizam naslijeđen još od **vremena Xabija Alonsa** i to je način na koji je Real počinjao svoje napade u utakmicama protiv PSG-a, Chelseaja i Cityja. Kao što je Klopp objasnio da je ključni dio plana kojim je s **Borussijom Dortmund** pobijedio Real Madrid bio zaustaviti Xabija Alonsa, tako je ovaj put ključ bio zaustaviti Kroosa.

Slika 13. Prikaz taktičke analize na portalu Telesport

Sportske novosti posvetile su analizu s temom o vrataru Reala Thibautu Courtoisa, označivši ga kao glavnu kariku koja je presudila u finalu svojim obranama i zbog kojeg je naslov stigao u ruke Madridana: „Courtois je tri prethodne utakmice nokaut faze – PSG, Chelsea, Manchester City – završavao s po osam obrana, a u finalu ih je skupio devet što su mnogi mediji ocijenili dovoljnim za čistu desetku. Premda je u Parizu stigao do četrnaestog naslova europskog prvaka, Madrid se putem do titule teško odmicao od te simbolike da se sve tumači nekakvom "decimom " ⁸⁴.

S druge strane, analizirajući *mainstream* portale, na *Večernji.hr* pisalo se o tome koliko je Real Madrid zaradio nakon svakog prolaska u daljnju fazu natjecanja za ovu sezonu u Ligi prvaka nakon osvajanja naslova ⁸⁵. Također, našla se i kratka analiza karijere brazilskog nogometaša Marcela koji nakon petnaest godina napušta klub. U tekstu se ističu njegovi uspjesi u dresu Reala sve od 2007. do 2022., što je sve s njima osvojio i kakva mu je bila statistika u svim odigranim utakmicama za klub. „U veljači 2010. Marcelo produžuje ugovor na još pet

⁸⁴ <https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/liga-prvaka/inat-kao-pogonsko-gorivo-realov-serif-nadahnuce-za-utakmicu-zivota-pronasao-je-u-jednom-derogatornom-napisu-15203626>

⁸⁵ <https://www.vecernji.hr/sport/vrtoglave-cifre-real-je-vec-zaradio-preko-100-milijuna-eura-a-liverpool-i-vise-evo-koliko-1589771>

godina. Pod novim trenerom, Jose Mourinho, Marcelo se vraća na svoju prirodnu poziciju lijevog bočnog igrača. On postaje nezamjenjiva karika u prvoj postavi Reala“⁸⁶.

Index je imao dva članka na temu finala Lige prvaka u kojem prepoznajemo korištenje analitike. Prvi u kojem je opisao kako je vratar Realu bio među najzaslužnijima za osvajanje naslova jer je obranio četiri čiste šanse i da su povelili iz prvog udarca prema vratima. Uz to su prikazali finalnu statistiku susreta preuzetu od SofaScore-a s pojmovima koje smo spominjali ranije u radu poput novije metrike koji se mogu vidjeti na primjeru slike 14⁸⁷.

Slika 14. Grafički prikaz statistike Sofascorea na portalu Index

Drugi članak bavio se taktičkom analizom finala Lige prvaka novinara Luke Pivka. Ondje je glavna tema bio Liverpoolov način igre. Izdvojiti ćemo jedan segment: „Klopp je u utakmicu poslao svoj najjači sastav u formaciji 4-3-3, premda su neki od glavnih igrača ozljedama naćeti već tjednima. Glavni Kloppov fokus, kao i obićno, bio je visokim presingom nametnuti tempo koji protivnik ne moće pratiti. Pri izgradnji Realova napada cilj je bio zatvoriti njegovu lijevu stranu, odnosno protok lopte preko Alabe do glavnog Realovog igrača u prvoj

⁸⁶ <https://www.vecernji.hr/sport/najtrofejijiji-igrac-u-povijesti-reala-potvrdio-odlazak-tuzan-sam-sto-idem-1590359>

⁸⁷ <https://www.index.hr/sport/clanak/nestvarni-rekordi-realovog-junaka-thibauta-courtoisa/2367911.aspx>

fazi napada – Kroosa⁸⁸. Ovo se, isto kao na primjeru Telesporta, taktičko pojašnjava prikazalo fotografijom.

BBC je u analizi finala istaknuo kako je Real na putu do finala imao četiri poraza od 12 odigranih utakmica, dok je usporedbe radi, u finalu na Stade de Franceu Liverpoolu to bio tek četvrti poraz u 63 utakmice u svim natjecanjima u sezoni 2021-22⁸⁹.

Na ovim primjerima pokazali smo kako specijalizirani portali imaju veći broj analitičkih članaka, dublje zalaze u analizu i više koriste statističke podatke nego li je to slučaj na mainstream medijima.

14.3. Usporedna analiza analitičkih članaka na inozemnim i hrvatskim portalima

Treća hipoteza je „inozemni portali više koriste analitički pristup od hrvatskih portala. Rezultati ove pretrage pokazali su kako se na inozemnim portalima, njih 314, bilo je analitičkih, dok, s druge strane, na domaćim portalima je više nego dvostruko manje sa 132 analitička članka, što i prikazuje tablica 1. gdje se može vidjeti kako na inozemnim (označeni sivom bojom) broj analitičkih članaka veći u odnosu na hrvatske portale.

Ono što se isto tako dalo primijetiti, jest kako inozemni portali poput *ESPN*-a i *Sky Sports*-a koriste noviju metriku, pa se tako mogu pronaći statistike očekivanih pogodaka. Primjerice u *ESPN*-ovom tekstu pod naslovom: „Liverpoolov poraz u finalu Lige prvaka ne utječe na njihov elitni status, ali će testirati mentalnu čvrstinu“⁹⁰. Tema je kako Liverpool ima vrlo efikasan napad u sezoni te da zabijaju puno golova, no u tri igrana finala koje su igrali ove sezone su zakazali. Ni u jednom finalu nisu postigli pogodak, pa se u tom kontekstu spominje broj očekivanih golova (xG). Također, i kod hokejaških analiza zamijećene su i statistike prosječnog postizanja pogotka po utakmici. Tako u tekstu o NHL doigravanju iskazana je statistika da momčad Hurricanes u doigravanju u sezoni 2021/22 nije postizala više od dva gola po susretu, te su imali prosjek od 1,14 golova po utakmici⁹¹.

⁸⁸ <https://www.index.hr/sport/clanak/liverpool-je-sve-napravio-kako-treba-i-svejedno-nije-uspio-srusiti-real/2367965.aspx>

⁸⁹ <https://www.bbc.com/sport/football/61592156>

⁹⁰ <https://www.espn.com/soccer/liverpool-engliverpool/story/4676728/liverpools-champions-league-final-loss-doesnt-affect-their-elite-status-but-it-will-test-mental-toughness>

⁹¹ https://www.espn.com/nhl/story/_/id/33995193/2022-stanley-cup-playoffs-carolina-hurricanes-swear-road-woes-nonissue-game-6-new-york-rangers

Sky sports je pisao o transferu Ivana Perišića u Tottenham te su obrazložili što on njima može donijeti. Tako su koristili *OPTA*-ine metrike poput onih koliko provodi minuta na terenu, a da sudjeluje kod gola (Mins/goal involvement), te kreiranih šansi (chances created). Takve statistike nisu se mogle pronaći na ostala dva inozemna portala. *BBC* i *Guardian* pišu normalne analize s osnovnim statističkim pokazateljima. U *BBC*-jevoj analizi oko odlaska Paula Pogbe iz Manchester Uniteda piše se o njegovom doprinosu u godinama igranja za taj klub, pa se iznose podatci poput: Pogba je postigao 39 golova u 233 nastupa u dvije sezone te priča kada je nakon dugo vremena odigrao dobru utakmicu: „Bilo je bljeskova inspiracije, posebice njegov doprinos od dva gola slavnoj povratničkoj pobjedi 3-2 u Manchester Cityju 2018. i četiri asistencije protiv Leeds Uniteda na otvaranju sezone koja je upravo završena“⁹².

Dobar primjer je analiza transfera na *Guardianu* gdje se obrazlaže uloga igrača Manchester Cityja Rahima Sterlinga na terenu. Ondje autor ističe broj pogodaka engleskog napadača u dvije sezone te njegove prednosti gdje sve može igrati. Sterling može igrati kao krilo i kao lažni napadač (lažna devetka) ili drugi napadač.

Među hrvatskim portalima takvih novih metrika u analizama nije bilo. Ondje su se koristile uobičajene statistike poput broja pogodaka i asistencija ili nastupa u nekoj momčadi. Treba istaknuti kako je primijećeno da jedino *Index.hr*, nudi stručne analize i metrike svojim čitateljima. Primjerice u analizi Realove sezone u Ligi prvaka gdje se spominje metrika očekivani pogotci ili na primjer analiza Ivana Ivkovića u tekstu „Je li Guardiola kupio titule s Manchester Cityjem“⁹³? U njemu je tema je li City zbog puno potrošenog novca na pojačanja „kupio“ titule. Ondje se kroz podatke i usporedbe s drugim klubovima koji su vladali engleskim nogometom pokušava to dokazati ili opovrgnuti.

Sportske Novosti znale su objavljivati taktičke analize. Tako tekst Roberta Matteonija o finalu Kupa Hrvatske donosi pojašnjenje formacije NK Rijeke: „Rijeka u 3-4-1-2 istrčala s uobičajenom idejom igre. Gusti defenzivni blok, deset igrača iza linije lopte i čekanje prilike za (polu)kontre. Tomić je optirao za Obregona uz Drmića, Pavičića iza njih, što je načelno ofenzivna varijanta. Problem je što su oni bili daleko od gola domaćih“⁹⁴.

⁹² <https://www.bbc.com/sport/football/61659836>

⁹³ <https://www.index.hr/sport/clanak/je-li-guardiola-kupio-titule-s-manchester-cityjem/2367252.aspx>

⁹⁴ <https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/hnl/klubovi/hajduk/dambrauskasova-ideja-s-melnjakom-je-destabilizirala-rijecane-za-to-jednostavno-nisu-mogli-naci-rjesenje-15202999>

15. Zaključak

U ovom diplomskom radu prikazana je analitika u sportskom novinarstvu. Kao što smo to istaknuli, prisutna je na primjerima iz novina, televizije, radija, te na portalima. Analitički tekstovi sportskim zaljubljenicima pojednostavljuju određenu problematiku, odnosno čitateljima nude širu sliku. Time mediji čine osnovnu zadaću novinarstva - educiraju građanstvo. Upravo su sportski novinari ti koji kroz razne statistike nastoje što jasnije prikazati neku temu i tako educiraju svoje čitatelje/gledatelje/slušatelje.

Ovaj rad bavi se prikazom analitičkih tekstova na inozemnim i mainstream portalima te se nastojalo uvidjeti koliko se piše na specijaliziranim u odnosu na mainstream portalima. Kako bismo dobili uvid napravili smo istraživački rad, gdje smo u periodu od 26. svibnja do 4. lipnja 2022. analizirali četiri inozemna (BBC, ESPN, Sky sports, Guardian) i četiri hrvatska portala (Sportske novosti, Jutarnji, Večernji.hr, Index.hr Telesport). Rad se bazirao na kvantitativnoj analizi, a bile su postavljene tri hipoteze.

Prva hipoteza koja je glasila „U sportskom novinarstvu na portalima prisutna je upotreba analitičkog novinarstva“ je potvrđena jer smo uvidom u analitičke tekstove ukupno pronašli 446 analitičkih članaka na svim portalima prilikom deset dana istraživanja.

Također, možemo konstatirati kako smo potvrdili drugu hipotezu da „analitičkih članaka ima više na specijaliziranim sportskim portalima, nego na mainstream portalima“. Kao što se moglo pretpostaviti, na specijaliziranim portalima ima više analitike nego na *mainstream* portalima, a to se može vidjeti u tablici 2 koja prikazuje da specijalizirani portali imaju 303 članka u odnosu na 143 na *mainstream* portalima, što je skoro pa dvostruko više.

Na iznesenim brojevima članaka i navedenim primjerima analitičkih tekstova dokazali smo i treću hipotezu kako „inozemni portali više koriste analitički pristup od hrvatskih portala“. Na analiziranim inozemnim portalima prepoznato je više analitičkih članaka (314) nego na hrvatskim (132) portalima. Analizu smo prikazali u tablici 1., a inozemni portali su označeni sivom bojom.

Dakle, vidimo kako je analitika i korištenje metričkih sustava baze podataka sve učestalija u sportskom novinarstvu. Također, treba istaknuti kako je uloga građanskog novinarstva sve utjecajnije na sportsko novinarstvo te da brojne stranice na društvenim mrežama uvelike pridonose popularizaciji analitike u sportu. Neki administratori na internetskim stranicama i na društvenim mrežama danas se bave sportskim novinarstvom i

analitičkim pisanjima od čega zarađuju za život, što je dokaz da analitika, ako već nije, postepeno postaje *mainstream*.

Pretpostavljamo kako će sportsko novinarstvo u dogledno vrijeme zahvatiti „val“ analitičkih sportskih novinara te da će broj takvih tekstova i općenito analitičkih novinarskih uradaka u svim medijima, porasti. Neki mediji to su već prepoznali te sve više u svojim analitičkim tekstovima koriste novije statističke izraze popraćene grafovima. Često su te statistike preuzete od analitičke kuće OPTA koja je najpopularnija u svijetu. S druge strane, u Hrvatskoj mediji koriste još statističke podatke SofaScorea, čime još više približavaju do jučer nepoznate pojmove publici. Ono što se već danas primjećuje jest to da su neki *mainstream* mediji počeli služiti novijom metrikom u svojim analizama što smo i prikazali u istraživačkom dijelu. Tako je izvjesno kako će kroz nekoliko godina neki od danas nepoznatih parametara ući u kućanstva te da će prosječni zaljubljenik u sport poznavati neke danas im još nepoznate pojmove. Primjerice, prije deset godina je u Velikoj Britaniji potpuno nepoznat bio pojam „očekivani pogodci“. Danas je to dio *mainstreama* te je uvelike prisutno u emisijama na poluvremenu ili po završetku utakmice. Stoga, pitanje je vremena kada će se takvo što učestalije pojavljivati i u hrvatskim medijima.

Ono što smo zaključili jest da je zasad takva analitika bazirana na pretpostavkama i onome što se dogodilo, ali i dalje se ne može predvidjeti ishod nekog događaja. Analitičke kuće s trenutnom tehnologijom pokušavaju to približiti kroz, primjerice, metriku očekivanih pogodaka, ali i dalje se može dogoditi da onaj tko ima veći broj njih na kraju izgubi. Za takav parametar potrebno je puno rada i prikupljanja podataka te na kraju računalnih simuliranja velikog broja situacija, te ne čudi što to u svijetu radi samo analitička kuća OPTA. No, za očekivati je kako će tehnologija napredovati pa tako i predviđanje utakmica. Do tad će se sportsko novinarstvo oslanjati na statistiku koja dosta toga tumači, ali nije uvijek u pravu. Sport je često nepredvidljiv. Slabija momčad često pobjeđuje kvalitetniju. Zato je sport i toliko zanimljiv i zbog čega je toliko praćen.

LIBRARI
ALISBRARIUM

Sveučilište
Sjever

SVEUČILIŠTE
SIEVER

**IZJAVA O AUTORSTVU
I
SUGLASNOST ZA JAVNU OBJAVU**

Završni/diplomski rad isključivo je autorsko djelo studenta koji je isti izradio te student odgovara za istinitost, izvornost i ispravnost teksta rada. U radu se ne smiju koristiti dijelovi tuđih radova (knjiga, članaka, doktorskih disertacija, magistarskih radova, izvora s interneta, i drugih izvora) bez navođenja izvora i autora navedenih radova. Svi dijelovi tuđih radova moraju biti pravilno navedeni i citirani. Dijelovi tuđih radova koji nisu pravilno citirani, smatraju se plagijatom, odnosno nezakonitim privjajanjem tuđeg znanstvenog ili stručnoga rada. Sukladno navedenom studenti su dužni potpisati izjavu o autorstvu rada.

Ja, MATTEO NOVAKOVIĆ (ime i prezime) pod punom moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću, izjavljujem da sam isključivi autor/ica završnog/diplomskog (obrisati nepotrebno) rada pod naslovom ANALITIČKI PRISTUP U SPORTSKOM NOVINAŠTVU (upisati naslov) te da u navedenom radu nisu na nedozvoljeni način (bez pravilnog citiranja) korišteni dijelovi tuđih radova.

Student/ica:
(upisati ime i prezime)

Matteo Novaković
(vlastoručni potpis)

Sukladno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju završne/diplomske radove sveučilišta su dužna trajno objaviti na javnoj internetskoj bazi sveučilišne knjižnice u sastavu sveučilišta te kopirati u javnu internetsku bazu završnih/diplomskih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice. Završni radovi istovrsnih umjetničkih studija koji se realiziraju kroz umjetnička ostvarenja objavljuju se na odgovarajući način.

Ja, MATTEO NOVAKOVIĆ (ime i prezime) neopozivo izjavljujem da sam suglasan/na s javnom objavom završnog/diplomskog (obrisati nepotrebno) rada pod naslovom ANALITIČKI PRISTUP U SPORTSKOM NOVINAŠTVU (upisati naslov) čiji sam autor/ica.

Student/ica:
(upisati ime i prezime)

Matteo Novaković

16. Literatura:

- [1] M. Vasilj: *Sportsko novinarstvo*, Synopsis, Zagreb, 2014.
- [2] S. Malović: *Osnove novinarstva*, Golden marketing, Zagreb, 2005.
- [3] J. Rodek: *Sport i mediji*. Školski vjesnik, 67 (1), 2018. str. 108.-121.
- [4] M. Brautović: *Online novinarstvo*, Zagreb: Školska knjiga, 2011.
- [5] I. Bešker i O. Obad: *Istraživačko novinarstvo*, Zagreb: PressData, medijska agencija HND, 2004.
- [6] P. Andrews: *Sports journalism: a practical introduction*, Publications Ltd 2005.
- [7] D. Beck, L. Bosshart: *Sports and Media u Communication Research Trends*, vol 22, br. 4, 2003.
- [8] M. Benešić i N. Šuvak: *Primjena statistika*, Osijek. Sveučilište J.J. Strossmayera, 2013.
- [9] T. Horkey i P. Pelka. *Data Visualisation in Sports Journalism*, Njemačka. Digital Journalism, 2016.
- [10] Sapunar, Marko 1994. *Osnove znanosti o novinarstvu*, Zagreb: Epoha
- Z. Jajčević. *Sportska publicistika u Hrvatskoj*, Zagreb: Knjižnice grada Zagreba, 1987.

Kvalifikacijski radovi:

- [1] Hrnčić, Fabijan. 2018. *Povijest sportskog novinarstva i etika u sportskom izvještavanju*. Završni rad. Sveučilište u Zagrebu. Zagreb. 21 str.

INTERNETSKI IZVORI:

- [1] Statistika. Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2021. (Pristupljeno 13. 7. 2022.) <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=57896>
- [2] Sports journalism. New world encyclopedia, mrežno izdanje. https://www.newworldencyclopedia.org/entry/Sports_journalism (Pristupljeno 30.6.2022.)
- [5] Moritz B.P. Rooting for story: Institutional sports journalism in digital age. <https://surface.syr.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1171&context=etd> (Pristupljeno 30.6.2022. 12.:15).

- [5] <https://medium.com/data-journalism-awards/a-data-journalists-guide-to-sports-data-cbeb0d7ab94c> (Pristupljeno 12.6.2022.)
- [6] Football daily podcast emisija (pristupljeno 23.6.2022.)
<https://podcasts.podinstall.com/bbc-radio-5-live-football-daily/202205292224-72-nottingham-forest-return-premier-league.html>
- [7] „Sport i glazba“ *Hrt.hr* (Pristupljeno 20.6.2022.)
<https://radio.hrt.hr/slusaonica/sport-i-glazba>
- [8] Radio HRT Drugi program (pristupljeno 15.6.2022.)
<https://radio.hrt.hr/drugi-program/sport/pletikosa-pred-izbornikom-su-slatke-brige-uoci-svjetskoga-prvenstva-7927083>
- [9] <https://www.youtube.com/watch?v=hJ49x5K3iJc&t=4362s> (pristupljeno 30.6.2022.)
- [10] <https://www.youtube.com/watch?v=hJ49x5K3iJc&t=4362s> (pristupljeno 30.6.2022.)
- [11] „Što su dakle očekivani golovi“ (Pristupljeno 2.6.2022.)
https://telesport.telegram.hr/kolumne/laboratorij/sto-su-dakle-ocekivani-golovi/?fbclid=IwAR1QIGyWITzYZKjwV7SAyDXj8rmZQ-yx2PcW4IA3S3dS_OzwAxphHe9SNdo
- [12] <https://theanalyst.com/eu/2021/09/expected-pass-completion-explained/> (Pristupljeno 2.6.2022.)
- [13] <https://corporate.sofascore.com/hr/o-nama?fbclid=IwAR1jihAh-qWenIC1eTQPQ1hzCXnxXiqZQ9WLhPM5EwQ6FdsYKPceRayLBbo> (Pristupljeno 15.7.2022)
- [14] SofaScore: S Vrbana do 20 milijuna korisnika zahvaljujući Cesarici (Pristupljeno 15.7.2022) <https://www.netokracija.com/sofascore-zlatko-hrkac-ivan-beslic-165193>
- [15] https://corporate.sofascore.com/hr/o-nama?fbclid=IwAR2VRx4Y0FObyUAjLNT958zQmZ7ghpJZmo99d-CO8a43ktr9hySqw_qUxu0 (Pristupljeno 15.7.2022)
- [16] Građansko novinarstvo. *Britanica. The Editors of Encyclopaedia Britannica* (Pristupljeno 15.7.2022). <https://www.britannica.com/topic/citizen-journalism>

- [17] „Što je analitika podataka? Različiti načini analize podataka za olakšavanje života“. (Pristupljeno 10.6.2022.)
<https://pctown.co.nz/sto-je-analitika-podataka-razliciti-nacini-analize-podataka-za-olaksavanje-zivota/>
<https://polytechnicanddesign.tvz.hr/index.php/ojs/article/view/350/315> (Pristupljeno 10.6.2022.)
- [18] <https://polytechnicanddesign.tvz.hr/index.php/ojs/article/view/350/315> (Pristupljeno 10.6.2022.)
- [19] <https://polytechnicanddesign.tvz.hr/index.php/ojs/article/view/350/315> (Pristupljeno 10.6.2022.)
- [20] “Prvi europski radio prijenos“ (pristupljeno 29.6.2022.)
<https://english.radio.cz/monday-marks-90th-anniversary-europes-first-live-coverage-a-sporting-event-821259>
- [21] „Prvi radio prijenos utakmice u Hrvatskoj“. (Pristupljeno 29.6.2022.)
<https://hask.hr/prvi-radioprijenos-nogometne-utakmice-u-hrvatskoj-1927>
- [22] „Što je govor mržnje“. (Pristupljeno 29.6.2022.)
<https://www.odvjetnik-strniscak.hr/odvjetnik/sto-je-govor-mrznje>
- [23] „Što je etičko novinarstvo“. (Pristupljeno 29.6.2022.)
<https://www.masterclass.com/articles/what-is-ethics-in-journalism-learn-about-journalism-ethics-with-tips-from-legendary-journalist-bob-woodward#what-are-the-standard-ethical-principles-for-journalists>
- [24] „Hrvatski nogometaši potpuno goli uživali u bazenu“. (Pristupljeno 28.6.2022.)
<https://www.tportal.hr/sport/clanak/hrvatski-nogometasi-potpuno-goli-uzivali-u-bazenu-20140615>
- [25] „Liga će u tri sezone od tv prava zaraditi 12-14 milijardi eura“ (Pristupljeno 28.6.2022.)

<https://www.nacional.hr/premier-liga-ce-u-tri-sezone-od-tv-prava-zaraditi-12-4-milijardi-eura-klubovima-vece-nagrade/>

- [26] „HNL od iduće sezone na HTV-u“. (Pristupljeno 2.7.2022.)
<https://www.vecernji.hr/sport/detalji-povijesnog-ugovora-hnl-od-iduce-sezone-na-dva-nova-kanala-a-jedna-utakmica-na-htv-u-1583878>
- [27] „Imamo brojke najvećeg ugovora hrvatskog nogometa“. (Pristupljeno 10.7.2022.)
<https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/hnl/prva-hnl/imamo-brojke-najveceg-ugovora-hr-nogometa-evo-kako-ce-se-podijeliti-ogroman-novac-i-koliko-dobiva-koji-klub-15199710>

Analizirani portali:

- [1] <https://www.skysports.com/>
- [2] <https://telesport.telegram.hr/>
- [3] <https://m.vecernji.hr/sport>
- [4] <https://sportske.jutarnji.hr/sn/>
- [5] <https://www.theguardian.com/uk/sport>
- [6] <https://www.espn.com/nfl/>
- [7] <https://www.index.hr/sport>
- [8] <https://www.bbc.com/sport>

Analizirani analitički članci:

- [1] https://www.espn.com/nfl/insider/story/_/id/33977430/ranking-best-worst-nfl-offseasons-2022-which-teams-improved-declined-plus-went-right-wrong-next (Pristupljeno 26.5.2022.)
- [2] https://www.espn.com/boxing/insider/story/_/id/33982990/breaking-betting-advice-gervonta-davis-vs-rolando-romero (Pristupljeno 26.5.2022.)
- [3] https://www.espn.com/mens-college-basketball/story/_/id/33984077/men-college-basketball-transfer-scorecard-best-all-transfers-of-every-pac-12-school (Pristupljeno 26.5.2022.)

- [4] https://www.espn.com/college-football/insider/story/_/id/33940952/ranking-top-25-college-football-recruits-regardless-class-how-arch-manning-compares-top-2024-qb (Pristupljeno 26.5.2022.)
- [5] https://www.espn.com/soccer/real-madrid-espreal_madrid/story/4674420/real-madrids-carlo-ancelotti-is-a-players-coach-an-approach-that-has-him-on-brink-of-champions-league-history (Pristupljeno 26.5.2022.)
- [6] https://www.espn.com/nba/insider/story/_/id/33984274/the-golden-state-warriors-seen-luka-doncic-form-peak-playoff-james-harden (Pristupljeno 26.5.2022.)
- [7] https://www.espn.com/nhl/insider/story/_/id/33984791/why-edmonton-oilers-goalie-mike-smith-most-fascinating-player-2022-stanley-cup-playoffs (Pristupljeno 26.5.2022.)
- [8] https://www.espn.com/mlb/story/_/id/33976570/beard-vs-no-beard-how-boston-red-sox-started-winning-their-skipper-lucky-shave (Pristupljeno 26.5.2022.)
- [9] https://www.espn.com/nba/story/_/id/33985285/nba-playoffs-2022-boston-celtics-miami-heat-most-important-ability-availability (Pristupljeno 26.5.2022.)
- [10] https://www.espn.com/wnba/story/_/id/33984907/why-jackie-young-las-vegas-aces-top-mvp-candidate-how-connecticut-sun-survive-another-injury (Pristupljeno 26.5.2022.)
- [11] <https://www.espn.com/soccer/liverpool-engliverpool/story/4675638/mohamed-salah-committing-to-liverpool-helps-now-but-will-cause-club-a-big-headache> (Pristupljeno 26.5.2022.)
- [12] <https://www.espn.com/soccer/english-premier-league/story/4674347/premier-league-without-var-arsenal-in-champions-league-man-united-out-of-europe-leeds-relegated> (Pristupljeno 26.5.2022.)
- [13] <https://www.espn.com/soccer/uefa-champions-league/story/4675212/champions-league-final-liverpool-vs-real-madrid-will-be-box-office> (Pristupljeno 26.5.2022.)
- [14] https://www.espn.com/nhl/story/_/id/33980073/2022-stanley-cup-playoffs-takeaways-four-games-second-round-series (Pristupljeno 26.5.2022.)

- [15] <https://www.skysports.com/f1/news/12040/12620398/charles-leclerc-ferrari-driver-seeks-to-overcome-monaco-gp-curse-after-series-of-bad-luck-in-home-race> (Pristupljeno 26.5.2022.)
- [16] <https://www.skysports.com/football/news/12040/12621727/julian-alvarez-everything-you-need-to-know-about-manchester-citys-incoming-striker-from-river-plate> (Pristupljeno 26.5.2022.)
- [17] <https://www.skysports.com/football/news/12040/12621162/real-madrid-how-carlo-ancelottis-side-reached-the-champions-league-final-with-liverpool> (Pristupljeno 26.5.2022.)
- [18] <https://www.skysports.com/football/news/12040/12621802/champions-league-final-jamie-carragher-confident-liverpool-will-beat-real-madrid-but-gary-neville-disagrees> (Pristupljeno 26.5.2022.)
- [19] <https://www.skysports.com/football/news/11945/12621854/champions-league-final-predictions-jones-knows-previews-liverpool-vs-real-madrid> (Pristupljeno 26.5.2022.)
- [20] <https://www.vecernji.hr/sport/kako-je-luka-modric-2014-promijenio-realovu-povijest-1589515>.
- [21].https://www.bbc.com/sport/football/61587648?at_medium=custom7&at_custom4=18C81E0A-DCF4-11EC-923B (Pristupljeno 26.5.2022.)
- [22]https://www.bbc.com/sport/football/61590274?at_campaign=64&at_custom3=BBC+Sport&at_custom2=facebook_page&at_medium=custom7&at_custom4=5D09B9C8-DD0F-11EC-A709-196B0EDC252D&at_custom1=%5Bpost+type%5D&fbclid=IwAR04PVaLPmQj_y-1RM4Kevi6tBF1TYJ4xbxb2IWWFokP7zR1a6OYwiFbTpU (pristupljeno 26.5.2022.)
- [23].https://www.bbc.com/sport/tennis/61584559?at_custom2=facebook_page&at_custom3=BBC+Sport&at_campaign=64&at_custom1=%5Bpost+type%5D&at_custom4=82F3C1BA-DDA5-11EC-81EE-FDAE96E8478F&at_medium=custom7&fbclid=IwAR3DvT2qiO3WQsBEEBAky8UNiTybyk0W8RjprDCGp7YFMBrcvFRv83xmPQ (Pristupljeno 26.5.2022.)
- [24] <https://www.bbc.com/sport/football/61484664> (Pristupljeno 26.5.2022.)
- [25] <https://www.theguardian.com/sport/2022/may/25/champions-cup-leinster-victory-would-put-josh-van-de-flier-on-pole-for-european-player-of-year-rugby->

[union?fbclid=IwAR2JCrquGiB63jVLzT7gZlVipv2XMsJlgHNq5zYRUjzEX7cpRykaLC_f98](#) (Pristupljeno 26.5.2022.)

[26] <https://www.theguardian.com/sport/2022/may/26/persistence-pays-off-for-ben-compton-kent-cricket-county-championship?fbclid=IwAR3JiTlImjJuoC28V5wuyHvkJYFBIDUWq8-6S9jcCelAJBjeQdJeQkjusak> (Pristupljeno 26.5.2022.)

[27] https://www.theguardian.com/football/2022/may/25/jurgen-klopp-liverpool-season-by-season-appointment-to-champions-league-final-paris?fbclid=IwAR3eGw6ZEwS3_FkEYs_PWqZZHzUpSDQjqJj-gxKSi8xMRCdt6EjBwwsDFvc (Pristupljeno 26.5.2022.)

[28] https://www.theguardian.com/sport/2022/may/26/ollie-robinson-setback-adds-to-england-injury-woes-for-new-zealand-tests-cricket?fbclid=IwAR2Jl59ObxqPoIKMtvzuLtS2k_yi76PrIWnsa6QmzaB18kAEDED3OWFZHP4 (Pristupljeno 26.5.2022.)

[29] <https://www.theguardian.com/sport/2022/may/26/emma-raducanu-can-rejoice-in-year-on-tour-but-coaching-remains-an-issue?fbclid=IwAR1FKjulFAVVGJoPrRd4tqNJF-Bva6n568pvKmj7XRWWifLlc-UoGRtArBc> (Pristupljeno 26.5.2022.)

[30] <https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/hnl/klubovi/rijeka/drmic-strahovito-znaci-za-rijeku-ali-hajduk-je-o-njemu-bas-ovisan-ipak-finale-nece-biti-njihov-okrsaj-15202551?fbclid=IwAR3gepR0mHMzgen5uyEMSE5F2PBPmZU9Qoz1Y2uTRmKkzhPrxHxtlFjUwzg> (Pristupljeno 26.5.2022.)

31. https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/konferencijska-liga/mozete-ga-voljeti-ili-ne-podnositi-ali-jose-mourinho-je-stvarno-special-one-s-romom-je-to-opet-dokazao-15202504?fbclid=IwAR0DhYGpwFchzHK-OpmY6KqFjC_Wo1rq_OeYnC26wk5xyrk8FSSV8ZYR7w (Pristupljeno 26.5.2022.)

32. https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/hnl/prva-hnl/orsicev-san-o-premiershipu-nije-unisten-s-otoka-stizu-cak-cetiri-ponude-a-modri-vec-imaju-novog-orsica-15202357?fbclid=IwAR2b_XhNOzBIhgheXUtIRd-1U53mPcZtXVN16MP8TR0cs4kce7dpWSS9XKU (Pristupljeno 26.5.2022.)

33. <https://www.index.hr/sport/clanak/francuz-je-odigrao-povijesnu-sezonu-sada-ga-zeli-real-madrid/2367257.aspx> (Pristupljeno 26.5.2022.)
34. <https://www.index.hr/sport/clanak/evo-protiv-koga-hajduk-moze-igrati-u-3-pretkolu-konferencijske-lige/2367403.aspx> (Pristupljeno 26.5.2022.)
35. <https://www.index.hr/sport/clanak/svi-su-gledali-u-livaju-a-kup-je-donio-tip-od-kojeg-to-nitko-nije-ocekivao/2367426.aspx?fbclid=IwAR1HKY38WLGVi5c3WfE6LdeZrVvBsLXYFdjPJTtoJT7dU6M9yMKoVsMRY4j0> (Pristupljeno 26.5.2022.)
36. <https://telesport.telegram.hr/na-prvu/neporazen-mourinhove-su-momcadi-tek-jednom-u-pet-europskih-finala-ostale-bez-clean-sheeta/?fbclid=IwAR1FxpBJ9XHQiLQUu-GK2uI6QQIMHt4PdXfyZXz4TZFyjHh6AfoGW4fy8zU> (Pristupljeno 26.5.2022.)
37. [slamovima/?fbclid=IwAR3_4B7Zc7S5tPjs6sQzJwWIqH7T90Z986Kjsb03RTSIfIx12cm9mgemNzc](https://telesport.telegram.hr/slamovima/?fbclid=IwAR3_4B7Zc7S5tPjs6sQzJwWIqH7T90Z986Kjsb03RTSIfIx12cm9mgemNzc) (Pristupljeno 26.5.2022.)
38. https://telesport.telegram.hr/kolumne/na-posudbi/liga-za-bolesnike/?fbclid=IwAR1fo75fOa2_4e-H5TR9WwCNUhD85Bn08GEbT8QXXgYCKx5y-seyoLcAJ-8 (Pristupljeno 26.5.2022.)
21. https://telesport.telegram.hr/price/dobri-tsonga/?fbclid=IwAR0QNuJjMoI2UnZ6fQlzn6TSvOLQvI5dDp_Izo5GCQ4ayfsPFdM5HYmhrrI (Pristupljeno 26.5.2022.)
22. https://telesport.telegram.hr/na-prvu/crna-macka-za-bijele-rijeka-je-izbjegla-poraz-u-osam-dosadasnjih-susreta-s-hajdukom-u-kupu/?fbclid=IwAR3Fld055YL2l_a1OvTQzj8sDfX0R-IzcXDucxyELWUHg_gPgAUyuuXQcUo (Pristupljeno 26.5.2022.)
23. <https://telesport.telegram.hr/price/gundogan-agonija-i-ekstaza/> (Pristupljeno 26.5.2022.)
24. <https://telesport.telegram.hr/kolumne/covjek-koji-je-buljio-u-ekran/hoce-li-tatum-ugrabiti-sansu/> (Pristupljeno 26.5.2022.)

25. https://www.espn.com/soccer/lyon-lyon_women/story/4675764/psg-women-are-improvingbut-lyon-still-rule-franceeurope-after-winning-champions-league (Pristupljeno 27.05.2022.)
- https://www.espn.com/mma/story/_/id/33982316/andy-couture-pfl-midseason-status-report-redemption-minds-many-anthony-pettis-ray-cooper league (Pristupljeno 27.05.2022.)
27. https://www.espn.com/racing/story/_/id/33983942/2022-indianapolis-500-dominant-nascar-career-all-eyes-indycar-rookie-jimmie-johnson league (Pristupljeno 27.05.2022.)
28. https://www.espn.com/college-football/insider/story/_/id/33977912/2023-college-football-recruiting-class-rankings-northwestern-oregon-move-top-10 league (Pristupljeno 27.05.2022.)
29. https://www.espn.com/mens-college-basketball/insider/story/_/id/32884345/college-basketball-transfer-rankings-2022-23-season league (Pristupljeno 27.05.2022.)
30. https://www.espn.com/nhl/insider/story/_/id/33982803/2022-stanley-cup-playoffs-cale-makar-unstoppable-defenseman league (Pristupljeno 27.05.2022.)
31. https://www.espn.com/nba/story/_/id/33989974/nba-playoffs-2022-boston-celtics-knocking-door-finals-moment-take-lightly (Pristupljeno 27.05.2022.)
32. https://www.espn.com/nba/story/_/id/33983471/nba-playoffs-2022-dallas-mavericks-building-familiar-formula-luka-doncic (Pristupljeno 27.05.2022.)
33. https://www.espn.com/sports/soccer/insider/story/_/id/33988777/real-madrid-champions-league-mystique-science-explain-their-magical-run (Pristupljeno 27.05.2022.)
34. https://www.espn.com/soccer/real-madrid-espreal_madrid/story/4675589/marcelo-insists-his-real-madrid-career-isnt-overbut-if-it-ishe-will-go-down-as-one-of-their-great (pristupljeno 27.05.2022.)
35. <https://www.vecernji.hr/sport/jose-mourinho-uspio-sto-nitko-u-povijesti-nije-odbit-cu-sve-ponude-ostajem-u-romi-1589775> (Pristupljeno 27.05.2022.)
36. <https://www.vecernji.hr/sport/legenda-bijelih-hajduk-svima-moze-parirati-iduce-sezone-moze-i-do-titule-prvaka-1589805> (Pristupljeno 27.05.2022.)

38. <https://www.vecernji.hr/sport/zlatni-olimpijci-za-vecernji-list-komentirali-glasine-da-prekidaju-suradnju-1589756> (Pristupljeno 27.05.2022.)
39. <https://www.skysports.com/football/news/11095/12621357/liverpools-marathon-season-set-for-epic-climax-as-real-madrid-await-in-paris> (Pristupljeno 27.05.2022.)
40. <https://www.skysports.com/football/news/11095/12621865/champions-league-final-real-madrids-quiet-genius-carlo-ancelotti-eyes-historic-fourth-title-against-old-foes-liverpool> (Pristupljeno 27.05.2022.)
41. <https://www.skysports.com/football/news/11727/12621915/steve-cooper-interview-nottingham-forests-tunnel-vision-and-standing-on-the-shoulders-of-giants> (Pristupljeno 27.05.2022.)
42. <https://www.skysports.com/rugby-league/news/12040/12621695/challenge-cup-final-2022-huddersfield-giants-aim-to-kickstart-a-weekend-to-remember-in-west-yorkshire> (Pristupljeno 27.05.2022.)
43. <https://www.skysports.com/football/news/12040/12622307/real-madrid-comebacks-and-liverpools-match-against-the-mythology-in-the-2022-champions-league-final-in-paris> (pristupljeno 27.05.2022.)
44. <https://www.skysports.com/football/news/12040/12609489/paul-lambert-and-paulo-sousa-on-dortmunds-champions-league-win-over-zinedine-zidanes-juventus> (pristupljeno 27.05.2022.)
45. <https://www.skysports.com/rugby-league/huddersfield-vs-wigan/preview/57391> (pristupljeno 27.05.2022.)
46. <https://www.skysports.com/racing/news/12040/12622385/alex-hammond-blog-royal-ascot-selections-and-one-to-watch-on-the-roodee-this-saturday> (pristupljeno 27.05.2022.)
47. <https://www.skysports.com/football/story-telling/12040/12622449/inside-the-rise-of-luis-diaz-from-underweight-teenager-to-liverpool-star> (pristupljeno 27.05.2022.)
48. <https://www.skysports.com/football/news/11669/12622483/how-alisson-propelled-liverpool-to-champions-league-final-with-real-madrid> (pristupljeno 27.05.2022.)
49. <https://www.skysports.com/tennis/news/12040/12622477/french-open-novak-djokovic-breezes-into-fourth-round-of-french-open> (Pristupljeno 28.5.2022.)

50. https://www.bbc.com/sport/football/61594749?at_custom4=2B84EE4E-DDB0-11EC-8C2B-10EC15F31EAE&at_campaign=64&at_custom1=%5Bpost+type%5D&at_custom2=facebook_page&at_medium=custom7&at_custom3=BBC+Sport&fbclid=IwAR2nngUThwddi81zJpxN-ATuVuXuhSvy_2k5l5Pt_bQTh1ziVK-loP5ZCXs (Pristupljeno 28.5.2022.)
51. https://www.bbc.com/sport/football/61604022?at_custom1=%5Bpost+type%5D&at_custom3=BBC+Sport&at_medium=custom7&at_custom4=B0F4F114-DDB0-11EC-B069-62DB923C408C&at_custom2=facebook_page&at_campaign=64&fbclid=IwAR1Mzs9Xn3CRum2Q5A1Z_aNWDe6KanovHliW2sqBndlaoZFYhKP9I1qvJx0 (Pristupljeno 28.5.2022.)
52. https://www.bbc.com/sport/formula1/61610047?at_campaign=64&at_custom2=facebook_page&at_custom3=BBC+Sport&at_custom1=%5Bpost+type%5D&at_custom4=EC1C943C-DDC8-11EC-B20E-7FDF923C408C&at_medium=custom7&fbclid=IwAR151yccDgljPJ9xNI0mkepWY4TpDLNF2pPcHBKo43Fb8WJvNxxjE3OXjTo (Pristupljeno 28.5.2022.)
53. https://www.bbc.com/sport/tennis/61609932?at_custom2=facebook_page&at_campaign=64&at_medium=custom7&at_custom4=703B95AE-DDE4-11EC-B879-D6E3923C408C&at_custom3=BBC+Sport&at_custom1=%5Bpost+type%5D&fbclid=IwAR2nngUThwddi81zJpxN-ATuVuXuhSvy_2k5l5Pt_bQTh1ziVK-loP5ZCXs (Pristupljeno 28.5.2022.)
54. https://www.bbc.com/sport/tennis/61613978?at_medium=custom7&at_custom1=%5Bpost+type%5D&at_custom4=2CD7E146-DE02-11EC-98F3-08BD31EBDC67&at_custom2=facebook_page&at_custom3=BBC+Sport&at_campaign=64&fbclid=IwAR0C2-RoVQx-OAkT0d0ZxFC- (Pristupljeno 27.05.2022.)
55. <https://www.bbc.com/sport/football/61604022> (Pristupljeno 28.5.2022.)
57. https://www.index.hr/sport/clanak/veliko-europsko-ljeto-za-hnl-evo-s-kime-dinamo-hajduk-osijek-i-rijeka-mogu-igrati/2367502.aspx?index_ref=naslovnica_sport_najnovije_d&fbclid=IwAR0lmyrisdBWXVfQqZZepNGgQOLT_8wzT2shHz0QTF4G0NfjfQOHVMii-Dw (Pristupljeno 28.5.2022.)

58. https://www.index.hr/sport/clanak/je-li-guardiola-kupio-titule-s-manchester-cityjem/2367252.aspx?index_tid=223709&index_ref=naslovnica_sport_ostalo_d&fbclid=IwAR3L5Tk1x_YAp3omqOkIwHBEXtUf_bKn-ZyGWi7CaQ9KbDw-NTSoVfqewOo (Pristupljeno 28.5.2022.)
59. https://www.index.hr/sport/clanak/ovih-10-nba-rekorda-nikad-nece-bitisruseno/2362888.aspx?index_ref=naslovnica_sport_najnovije_d&fbclid=IwAR2HelXuYy0DwdzS4S58-HDh2HfZb572pX4H4gzQGFjZ_lTztf74JY3WiY (Pristupljeno 28.5.2022.)
60. https://www.index.hr/sport/clanak/je-li-hrvatska-pronasla-novog-mandzukica/2367177.aspx?index_ref=naslovnica_sport_najnovije_d&fbclid=IwAR2fF0I9P8kytAJzo-lg3FwpZ-DaHtClBnZC2VK7pjE0PXxv_NSm1qbFZIo (Pristupljeno 28.5.2022.)
<https://www.index.hr/sport/clanak/hajduk-ima-prvog-stranog-trenera-s-trofejem-alivise-njih-je-pisalo-povijest-kluba/2367694.aspx> (Pristupljeno 28.5.2022.)
62. https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/hnl/klubovi/hajduk/hajduk-ce-sljedece-sezone-bitijos-jaci-ostati-zele-i-livaja-i-kalinic-svi-a-preokret-je-donio-jedan-covjek-15202848?fbclid=IwAR3S1C8ORHidw02Kun1nVIWLwOYig1pulU8HDAlafQY_tMuSBcrGfz-XgII (Pristupljeno 28.5.2022.)
63. https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/hnl/klubovi/rijeka/tko-je-kriv-rijeka-nije-bilakriva-sto-je-hajduk-toliko-dugo-cekao-rabuzinov-trofej-15202849?fbclid=IwAR0rNZgM7yJQpRNEG4hQrYkvhSWbgSGNQxw_40oC1_FPcjShDalwAs3hZz8 (Pristupljeno 28.5.2022.) (Pristupljeno 28.5.2022.)
64. <https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/hnl/klubovi/hajduk/dambrauskasova-ideja-s-melnjakom-je-destabilizirala-rijecane-za-to-jednostavno-nisu-mogli-naci-rjesenje-15202999?fbclid=IwAR2Qm5AbbfXNc6Lh9UzajHuscopPGhhSDFLoAWsBTDRbpOMI-VbeNloS3SI> (Pristupljeno 28.5.2022.)
65. https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/hnl/klubovi/rijeka/velika-odluka-na-maksimiru-mozda-pada-vec-danas-ako-je-goranu-tomicu-ovo-bio-prijemni-nije-ga-polozio-15203075?fbclid=IwAR0bM9zCZCLOJDyCyM5sHgjdI_-b34IryzR5qNDIRbYVOHVgYppepgnZws (Pristupljeno 28.5.2022.)
66. <https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/hnl/klubovi/osijek/ostaje-li-nenad-bjelica-u-osijeku-ili-odlazi-u-serie-a-pripremam-sve-kao-da-cu-ostati-jos-pet-godina->

[15203093?fbclid=IwAR0rNZgM7yJQpRNEG4hQrYkvhSWbgSGNQxw_40oC1_FPcjShDalwAs3hZz8](https://www.sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/rukomet/rukomet-ostalo/idemo-ih-iznenaditi-prvi-hrvatski-klub-na-final-fouru-lovi-senzaciju-protiv-mocnog-bundesligasa-15203106) (Pristupljeno 27.5.2022.)

67. <https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/rukomet/rukomet-ostalo/idemo-ih-iznenaditi-prvi-hrvatski-klub-na-final-fouru-lovi-senzaciju-protiv-mocnog-bundesligasa-15203106>

(Pristupljeno 27.5.2022.)

68. <https://telesport.telegram.hr/analize/kako-je-hajduk-osvojio-kup/?fbclid=IwAR2Qm5AbbfXNc6Lh9UzajHuscopPGhhSDFLoAWsBTDRbpOMI-VbeNloS3SI> (Pristupljeno 27.5.2022.)

69. <https://telesport.telegram.hr/price/dobri-tsonga/> (Pristupljeno 27.05.2022.)

70. <https://telesport.telegram.hr/price/mit-o-mourinhu/> (Pristupljeno 27.05.2022.)

71. <https://www.theguardian.com/football/2022/may/27/k9-is-your-guardian-angel-how-karim-benzema-transformed-himself-and-real-madrid?fbclid=IwAR1yVGdwdXYEOXjDf9MA6hSJVpwyL1MhHMRCXQWrEMrOebsnt09ZyZJJ9Ik> (Pristupljeno 27.05.2022.)

72. <https://www.theguardian.com/sport/blog/2022/may/27/australias-jai-hindley-on-brink-of-proving-he-deserves-place-at-cyclings-top-table?fbclid=IwAR2Qm5AbbfXNc6Lh9UzajHuscopPGhhSDFLoAWsBTDRbpOMI-VbeNloS3SI> (Pristupljeno 27.05.2022.)

73. https://www.theguardian.com/sport/2022/may/27/golden-state-warriors-nba-finals-stephen-curry-basketball?fbclid=IwAR0XStrvBV9Gm9Aw7d9kEhcNOfguKp_83T0gmgR3eMO0v2E2SfYOIHKTZfk (Pristupljeno 27.05.2022.)

74. https://www.theguardian.com/sport/2022/may/27/johnny-sexton-and-ronan-ogara-test-rugby-rivalry-to-the-limit-in-champions-cup-final?fbclid=IwAR3OT18SIHE54_cWzWydyhd70aQJhEPqhZ9AKtEezeu31sYjGQ7gQ6L2 (Pristupljeno 27.05.2022.)

75. <https://www.theguardian.com/football/2022/may/27/where-liverpool-v-real-madrid-may-be-won-and-lost-champions-league-final> (Pristupljeno 27.05.2022.)

76. <https://www.theguardian.com/football/blog/2022/may/27/luis-diaz-start-liverpool-real-madrid-champions-league-final-jurgen-klopp-salah-mane> (Pristupljeno 27.05.2022.)

77. <https://www.skysports.com/nba/news/36244/12622708/stephen-curry-klay-thompson-and-draymond-green-warriors-big-three-are-back-as-trio-set-to-make-sixth-nba-finals-appearance> (Pristupljeno 27.5.2022.)
78. <https://www.skysports.com/football/news/11095/12621357/liverpools-marathon-season-set-for-epic-climax-as-real-madrid-await-in-paris> (Pristupljeno 27.5.2022.)
79. <https://www.skysports.com/tennis/news/12040/12622991/french-open-daniil-medvedev-dominates-to-march-into-the-fourth-round-at-roland-garros> (Pristupljeno 27.5.2022.)
80. <https://www.skysports.com/f1/news/12517/12623117/monaco-gp-qualifying-charles-leclerc-storms-to-pole-sergio-perez-and-carlos-sainz-in-last-lap-collision> (Pristupljeno 27.5.2022.)
81. <https://www.skysports.com/tennis/news/32455/12622992/french-open-iga-swiatek-continues-winning-streak-against-danka-kovinic-on-court-philippe-chatrier> (Pristupljeno 29.5.2022.)
82. <https://www.skysports.com/rugby-league/news/26126/12622988/challenge-cup-final-2022-liam-marshalls-try-snatches-16-14-win-for-wigan-warriors-over-huddersfield-giants> (Pristupljeno 29.5.2022.)
83. <https://www.skysports.com/football/news/11095/12622704/karim-benzema-leads-real-madrids-champions-league-charge-but-eduardo-camavinga-could-be-key-against-liverpool> (Pristupljeno 29.5.2022.)
84. https://www.espn.com/blog/las-vegas-raiders/post/_/id/26774/ndamukong-suh-among-players-las-vegas-raiders-could-target-with-june-1-cap-relief (Pristupljeno 29.5.2022.)
85. https://www.espn.com/nba/story/_/id/33996903/nba-playoffs-2022-jimmy-butler-lifts-miami-heat-picture-perfect-performance (Pristupljeno 29.5.2022.)
86. https://www.espn.com/nba/insider/story/_/id/33995920/lakers-hire-darvin-ham-head-coaching-move-means-lebron-james-russell-westbrook-los-angeles-nba-title-hopes (Pristupljeno 29.5.2022.)
87. https://www.espn.com/nhl/story/_/id/33995193/2022-stanley-cup-playoffs-carolina-hurricanes-swear-road-woes-nonissue-game-6-new-york-rangers (Pristupljeno 29.5.2022.)

88. https://www.espn.com/fantasy/womens-basketball/story/_/id/33995838/wnba-fantasy-betting-tips-saturday (Pristupljeno 29.5.2022.)
89. https://www.espn.com/blog/indianapolis-colts/post/_/id/27509/matt-ryan-nick-foles-bring-qb-stability-indianapolis-colts-have-desired-for-years (Pristupljeno 29.5.2022.)
90. <https://www.espn.com/soccer/australian-a-league-men/story/4676131/western-uniteds-a-league-men-title-win-shocked-everyone-except-coach-john-aloisi-and-his-players> (Pristupljeno 29.5.2022.)
91. https://www.espn.com/tennis/story/_/id/33995199/french-open-2022-anyone-challenge-iga-swiatak (Pristupljeno 29.5.2022.)
92. https://www.espn.com/tennis/story/_/id/33994894/is-winning-junior-tournament-key-future-french-open-greatness (Pristupljeno 29.5.2022.)
93. <https://www.espn.com/soccer/uefa-champions-league/story/4676132/real-madrid-defeat-liverpool-to-win-champions-league-three-main-points-from-match> (Pristupljeno 29.5.2022.)
94. https://www.espn.com/nba/insider/insider/story/_/id/33692115/nba-offseason-guide-2022-darvin-ham-the-lakers-more-questions-answer (Pristupljeno 29.5.2022.)
95. https://www.index.hr/sport/clanak/jimmy-butler-eksplozirao-s-47-poena-za-pobjedu-u-bostonu-i-majstoricu-umiamiju/2367731.aspx?fbclid=IwAR1sVp_0nsMnBHOI17xY0BWQyMoVMBfXrv_vtuzt_BXy6ODPW9q1ILq7u8A (Pristupljeno 29.5.2022.)
96. <https://www.index.hr/sport/clanak/brozovic-trci-najvise-od-svih-u-italiji-u-top-20-jos-jedan> (Pristupljeno 29.5.2022.)
97. https://www.index.hr/sport/clanak/dinamov-odabir-je-logican-ali-je-njime-propustio-sansu/2367840.aspx?index_ref=naslovnica_sport_ostalo_d&fbclid=IwAR0j8wSjjd4gTXGYiJbleHAhDCv5233i5odr3roGB2Af0JjaDAAvUP_zCTo (Pristupljeno 29.5.2022.)
98. <https://www.index.hr/sport/clanak/hajdukovci-oborili-rekord-dinamo-rijeka-i-osijek-zajedno-su-imali-manje-navijaca/2367887.aspx> (Pristupljeno 29.5.2022.)
99. https://www.bbc.com/sport/tennis/61617195?at_custom1=%5Bpost+type%5D&at_campaign=64&at_custom3=BBC+Sport&at_custom2=facebook_page&at_medium=custom7&at_custom4=1A019244-DE82-11EC-AB7C-

[D19A96E8478F&fbclid=IwAR3b6H648Wc3ILLIUqtYsMbKW645GJqlq8Mk8bKA4zhns4fnXX6bTx0qLY](https://www.bbc.com/sport/football/61592156?at_custom1=%5Bpost+type%5D&at_custom4=3B4FE070-DE70-11EC-9EA2-8B170EDC252D&at_medium=custom7&at_custom2=facebook_page&at_custom3=BBC+Sport&at_campaign=64&fbclid=IwAR0mMknYaNHfJbUuPmmVHg_dSgFeWkrmyY25Hw4P-kMJIPzKB4tdFoNEQh8) (Pristupljeno 29.5.2022.)

100. https://www.bbc.com/sport/football/61592156?at_custom1=%5Bpost+type%5D&at_custom4=3B4FE070-DE70-11EC-9EA2-8B170EDC252D&at_medium=custom7&at_custom2=facebook_page&at_custom3=BBC+Sport&at_campaign=64&fbclid=IwAR0mMknYaNHfJbUuPmmVHg_dSgFeWkrmyY25Hw4P-kMJIPzKB4tdFoNEQh8 (Pristupljeno 29.5.2022.)

101. https://www.bbc.com/sport/football/61576898?at_custom1=%5Bpost+type%5D&at_custom3=BBC+Sport&at_medium=custom7&at_custom4=CE040D5C-DE79-11EC-B080-CBEF923C408C&at_custom2=facebook_page&at_campaign=64&fbclid=IwAR3lFazIUieG_DIRh1YckKKE7xwgjt0ncQz_hHeVHWCvXnXMwHHJdhzhPk (Pristupljeno 29.5.2022.)

102. https://www.bbc.com/sport/formula1/61619354?at_custom3=BBC+Sport&at_custom2=facebook_page&at_custom1=%5Bpost+type%5D&at_campaign=64&at_custom4=74E8FF86-DE9A-11EC-8C46-7B9B96E8478F&at_medium=custom7&fbclid=IwAR1Sq426L56nSeuWwvrUjjp27FmnKOdM0FgkFY58ZqR7ytwczp07iukXbV4 (Pristupljeno 29.5.2022.)

103. [https://www.bbc.com/sport/football/61609200?at_custom1=%5Bpost+type%5D&at_custom4=5A6BDFDC-DECE-11EC-A5F0-E1200EDC252D&at_medium=custom7&at_custom2=facebook_page&at_custom3=BBC+Sport&at_campaign=64&fbclid=IwAR3HHhbb-\(Pristupljeno 29.5.2022.\)Pezkb2ObQCnmpyQmwYAOtLmS4efszDxaKahv375owUKM8Th7-o](https://www.bbc.com/sport/football/61609200?at_custom1=%5Bpost+type%5D&at_custom4=5A6BDFDC-DECE-11EC-A5F0-E1200EDC252D&at_medium=custom7&at_custom2=facebook_page&at_custom3=BBC+Sport&at_campaign=64&fbclid=IwAR3HHhbb-(Pristupljeno 29.5.2022.)Pezkb2ObQCnmpyQmwYAOtLmS4efszDxaKahv375owUKM8Th7-o) (Pristupljeno 28.5.2022.)

104. <https://www.bbc.com/sport/football/61539298> (Pristupljeno 28.5.2022.)

105. <https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/hnl/prva-hnl/dosta-je-vise-liga-koju-imamo-moze-postati-zvijer-mogu-li-to-ljudi-koji-vode-klubove-napokon-shvatiti-15203325> (Pristupljeno 28.5.2022.)

106. https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/hnl/klubovi/hajduk/hajduk-ubrzo-ima-priliku-za-novi-trofej-stize-na-noge-dinamu-pogledajte-sto-bijele-ceka-u-novoj-sezoni-15203349?fbclid=IwAR24v-kljxhujDuy_tUHhkpmTjIfRWWpjX5rFev7t4z9r1QvvaWIwfngg (Pristupljeno 28.5.2022.)

107. https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/hnl/klubovi/rijeka/goran-tomic-vise-nije-trener-rijeke-znaci-li-odlazak-s-rujevice-dolazak-sibenskog-trenera-u-dinamo-15203352?fbclid=IwAR16sui_ixw_o2hD140szXGZnIY78NwarsqZUW_F8p91W_uRrReRDijfgGI (Pristupljeno 28.5.2022.)
108. https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/hnl/klubovi/dinamo/dinamo-je-odabrao-novog-trenera-plavi-dim-se-pojavio-na-maksimiru-zna-se-tko-vodi-modre-u-novoj-sezoni-15203431?fbclid=IwAR2LQQG6kPvn1oUFJQYUcqV17p8WyP2N3KAaAD0wfikZAF_YYuNsEHiBv48 (Pristupljeno 28.5.2022.)
109. <https://www.theguardian.com/sport/2022/may/28/brendon-mccullum-bets-future-on-reviving-test-cricket-in-england> (Pristupljeno 28.5.2022.)
110. <https://www.theguardian.com/sport/2022/may/28/medvedev-dominates-kecmanovic-to-reach-french-open-fourth-round> (Pristupljeno 28.5.2022.)
111. <https://www.theguardian.com/sport/2022/may/28/iga-swiatek-beats-danka-kovinic-to-reach-fourth-round-of-french-open> (Pristupljeno 28.5.2022.)
112. <https://www.theguardian.com/sport/2022/may/28/f1-monaco-grand-prix-race-contract-up-lustre-faded> (Pristupljeno 28.5.2022.)
113. <https://www.theguardian.com/sport/2022/may/28/no-escaping-alcaraz-why-teenage-sensation-could-be-next-big-thing> (Pristupljeno 28.5.2022.)
114. <https://www.theguardian.com/football/blog/2022/may/28/ukraine-can-be-heroes-at-hampden-in-a-way-that-echoes-beyond-football> (Pristupljeno 28.5.2022.)
115. <https://www.theguardian.com/sport/blog/2022/may/28/ipl-and-jos-buttler-show-ecb-how-to-make-cricket-work-as-entertainment> (Pristupljeno 28.5.2022.)
116. <https://telesport.telegram.hr/price/inzenjeri-novog-liverpoola/?fbclid=IwAR1KJdULIfyDGqClylkepyYPDmn6pIOSZ05O9dbW5My6ZQhdPU2cIcR882Q> (Pristupljeno 28.5.2022.)
117. <https://telesport.telegram.hr/kolumne/juris/sto-ce-hajdukov-trofej-promijeniti/?fbclid=IwAR3zx0E0O9bsL-lGoYcI-5DCu8-XP0xrrXnMvVGry7NwD1SHZP7PfeJKQJQ> (Pristupljeno 28.5.2022.)

118. https://telesport.telegram.hr/analyze/iz-meteza-zadar/?fbclid=IwAR0PCtwK2fritrt-1xE-PcMfC1S8J_NbN-X5MgBYKorKsOs1vliIHBBot4 (Pristupljeno 28.5.2022.)
119. <https://www.vecernji.hr/sport/najtrofejniji-igrac-u-povijesti-reala-potvrdio-odlazak-tuzan-sam-sto-idem-1590359> (Pristupljeno 29.5.2022.)
120. <https://www.skysports.com/boxing/news/12040/12622997/deontay-wilder-is-open-for-business-and-remains-one-of-boxings-hottest-attractions-in-his-post-tyson-fury-chapter>(Pristupljeno 29.5.2022.)
121. <https://www.skysports.com/football/news/12040/12623493/liverpool-beaten-by-real-madrid-in-champions-league-final-and-left-with-two-cups-so-has-this-season-been-a-success> (Pristupljeno 29.5.2022.)
122. <https://www.skysports.com/football/news/12040/12623505/trent-alexander-arnolds-defending-in-the-spotlight-after-lapse-in-champions-league-final-defeat-to-real-madrid> (Pristupljeno 29.5.2022.)
123. <https://www.skysports.com/football/news/12040/12623571/port-vale-play-off-hero-mal-benning-a-pioneer-for-british-south-asians-in-football-says-jobi-mcanuff> (Pristupljeno 29.5.2022.)
124. <https://www.skysports.com/football/news/12040/12623642/ralf-rangnick-will-not-take-up-consultancy-role-at-manchester-united> (Pristupljeno 29.5.2022.)
125. <https://www.skysports.com/nba/news/36244/12623660/celtics-heat-nba-finals-place-and-eastern-conference-title-at-stake-in-winner-takes-all-game-7> (Pristupljeno 29.5.2022.)
126. <https://www.skysports.com/tennis/news/32455/12623567/french-open-novak-djokovic-through-to-quarter-finals-with-potential-clash-against-rafael-nadal> (Pristupljeno 29.5.2022.)
127. <https://www.skysports.com/football/story-telling/11727/12622417/nottingham-forest-how-steve-coopers-reds-ended-a-23-year-premier-league-exile> (Pristupljeno 29.5.2022.)
128. <https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/liga-prvaka/inat-kao-pogonsko-gorivo-realov-serif-nadahnuce-za-utakmicu-zivota-pronasao-je-u-jednom-derogatornom-napisu-15203626> (Pristupljeno 29.5.2022.)

129. https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/nogomet-mix/englezi-otkrivaju-u-west-hamu-pala-odluka-o-buducnosti-nikole-vlasica-dalic-ce-biti-zadovoljan-15203730?fbclid=IwAR1v6ySbAmyjP3oCRk60HKO0HwAianf2UVdzSrRT_Pv8R5DclQndqZ_c9VE (Pristupljeno 29.5.2022.)
130. <https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/nogomet-mix/dobitnik-zlatne-lopte-vec-se-zna-najavili-su-ga-kao-osvajaca-jos-prije-13-godina-15203733?fbclid=IwAR21cfGrQJINQR6erIfPUVIMoc8W7p-ooeGSOT8B114esamNiZY7QZavN4> (Pristupljeno 29.5.2022.)
131. <https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/hnl/klubovi/dinamo/u-dinamu-trljaju-ruke-stize-oko-10-milijuna-eura-a-koliko-ce-tek-stici-kad-se-realizira-megatransfer-15203794?fbclid=IwAR0u1lDkDpc3LzScKEChIUAK9SG0k2IygVzENLLSiyRaXBE29RO TTLUP39c> (Pristupljeno 29.5.2022.)
132. https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/nogomet-mix/odlazi-lewandowski-ali-bayernu-uskoro-stize-veliko-pojacanje-posao-bi-mogao-bit-gotov-u-iducih-nekoliko-dana-15203839?fbclid=IwAR3PmlT_7hjOgTOJuI0BdKBOI3tun773t5LNFgZN7RN3-7mCje8GFpEP3zc (Pristupljeno 29.5.2022.)
133. <https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/liga-prvaka/evo-koliko-je-real-zaradio-osvajanjem-lige-prvaka-pogledajte-kako-se-punila-blagajna-velikana-s-bernabeua-15203714> (Pristupljeno 29.5.2022.)
134. https://www.espn.com/tennis/story/_/id/34005754/french-open-2022-rafael-nadal-perseveres-yet-again-year-anything-ordinary (Pristupljeno 29.5.2022.)
135. https://www.espn.com/tennis/story/_/id/34006454/coco-gauff-leylah-fernandez-carlos-alcaraz-teens-continue-electrify-2022-french-open (Pristupljeno 29.5.2022.)
136. <https://www.espn.com/soccer/uefa-champions-league/story/4676133/real-madrid-embellish-champions-league-legacy-in-beating-liverpool-for-14th-european-title> (Pristupljeno 29.5.2022.)
137. https://www.espn.com/nhl/story/_/id/34002051/2022-stanley-cup-playoffs-schedule-key-stats-how-watch-conference-finals-round (Pristupljeno 29.5.2022.)
138. https://www.espn.com/blog/new-england-patriots/post/_/id/4825460/new-england-patriots-players-see-same-intensity-from-70-year-old-bill-belichick (Pristupljeno 29.5.2022.)

139. https://www.espn.com/nhl/story/_/id/34002683/antti-raanta-carolina-hurricanes-one-nights-new-york-rangers-cruise-force-game-7 (Pristupljeno 29.5.2022.)
140. <https://www.espn.com/soccer/liverpool-engliverpool/story/4676728/liverpools-champions-league-final-loss-doesnt-affect-their-elite-statusbut-it-will-test-mental-toughness>(Pristupljeno 29.5.2022.)
141. https://www.bbc.com/sport/formula1/61625828?at_campaign=64&at_custom2=facebook_page&at_custom4=C10B1194-DF6A-11EC-9720 (Pristupljeno 29.5.2022.)
142. https://www.bbc.com/sport/tennis/61619569?at_custom4=383D001E-DF80-11EC-AF78CC5B16F31EAE&at_custom1=%5Bpost+type%5D&at_campaign=64&at_custom2=facebook_page&at_medium=custom7&at_custom3=BBC+Sport&fbclid=IwAR0S94YSwU1feRLs9MpQEiDUJk3bee4i89v7p9W_yk1IRB5hMPpgbwD5ek (Pristupljeno 29.5.2022.)
143. <https://www.bbc.com/sport/formula1/61627668> (Pristupljeno 29.5.2022.)
144. <https://www.bbc.com/sport/football/61483665> (Pristupljeno 29.5.2022.)
145. <https://www.index.hr/sport/clanak/liverpool-je-sve-napravio-kako-treba-i-svejedno-nije-uspio-srusiti-real/2367965.aspx> (Pristupljeno 29.5.2022.)
146. <https://www.index.hr/sport/clanak/dinamo-ce-ovog-ljeta-zaraditi-vise-od-11-milijuna-eura-i-ako-nikoga-ne-proda/2368049.aspx> (Pristupljeno 29.5.2022.)
147. <https://www.index.hr/sport/clanak/bivsi-prvak-europe-pobijedio-u-najskupljoj-utakmici-svijeta-i-vratio-se-u-premiership/2368070.aspx> (Pristupljeno 29.5.2022.)
148. <https://telesport.telegram.hr/na-prvu/courtois-je-odradio-rekordnu-sezonu-u-ligi-prvaka-zavrpio-ju-je-s-cak-59-obrana/> (Pristupljeno 29.5.2022.)
149. <https://telesport.telegram.hr/na-prvu/vinicius-je-sinoc-postao-peti-najmladi-strijelac-u-finalu-lige-prvaka-te-okrunio-svoju-sjajnu-sezonu/> (Pristupljeno 29.5.2022.)
150. <https://telesport.telegram.hr/na-prvu/u-protekla-dva-desetljeaca-spanjolski-klubovi-suslavili-u-svih-17-finala-protiv-ostatka-europe/> (Pristupljeno 29.5.2022.)
151. <https://telesport.telegram.hr/analize/i-opet-real> (Pristupljeno 29.5.2022.)
152. <https://www.theguardian.com/sport/blog/2022/may/29/lester-piggott-ability-to-beat-the-odds-made-him-punters-best-friend> (Pristupljeno 29.5.2022.)

153. <https://www.theguardian.com/sport/2022/may/29/formula-one-sergio-perez-monaco-gp-charles-leclerc> (Pristupljeno 29.5.2022.)
154. <https://www.theguardian.com/sport/2022/may/29/la-rochelles-champions-cup-triumph-underlines-strength-of-french-rugby> (Pristupljeno 29.5.2022.)
155. <https://www.theguardian.com/football/2022/may/29/liverpool-are-still-short-champions-league-final-real-madrid> (Pristupljeno 29.5.2022.)
156. <https://www.theguardian.com/football/blog/2022/may/29/implacable-self-belief-carries-real-madrid-to-champions-league-glory> (Pristupljeno 29.5.2022.)
157. <https://www.theguardian.com/football/blog/2022/may/29/trent-alexander-arnolds-error-costs-liverpool-but-he-remains-essential> (Pristupljeno 29.5.2022.)
158. <https://www.theguardian.com/football/blog/2022/may/29/wembleys-vast-shaking-of-the-soul-carries-forest-back-to-premier-league> (Pristupljeno 29.5.2022.)
159. <https://www.skysports.com/football/news/11668/12620985/chelsea-takeover-todd-boehly-completes-4-25bn-takeover-as-roman-abramovich-era-ends> (Pristupljeno 30.5.2022.)
160. <https://www.skysports.com/nfl/news/12040/12621647/david-ojabo-scottish-linebacker-on-joining-baltimore-ravens-playing-with-lamar-jackson-and-his-nfl-draft-experience> (Pristupljeno 30.5.2022.)
161. <https://www.skysports.com/football/news/12040/12554699/scotlands-road-to-the-fifa-world-cup-play-offs> (Pristupljeno 30.5.2022.)
162. <https://www.skysports.com/football/news/12040/12623913/caitlin-foord-signs-new-arsenal-women-deal-as-kim-little-joins-ol-reign-on-a-summer-loan-deal> (Pristupljeno 30.5.2022.)
163. <https://www.skysports.com/football/news/12040/12624033/tottenham-transfer-news-ivan-perisic-in-london-to-undergo-spurs-medical> (Pristupljeno 30.5.2022.)
164. <https://www.skysports.com/nba/news/12040/12624140/jimmy-butler-cant-save-miami-with-his-scoring-as-heat-go-cold-at-wrong-time> (Pristupljeno 30.5.2022.)
165. <https://www.skysports.com/tennis/news/32498/12623061/emma-raducanu-us-open-champion-prepares-for-wimbledon-cameron-norrie-says-she-should-embrace-return> (Pristupljeno 30.5.2022.)

166. <https://www.skysports.com/football/news/11095/12621159/chelsea-takeover-whats-in-todd-boehlys-in-tray-with-his-consortium-set-to-take-charge-at-stamford-bridge> (Pristupljeno 30.5.2022.)
167. <https://www.skysports.com/football/news/12040/12619744/bournemouth-the-summer-transfer-window-and-what-they-need-to-do> (Pristupljeno 30.5.2022.)
168. <https://www.skysports.com/football/news/12040/12619747/brentford-the-summer-transfer-window-and-what-they-need-to-do> (Pristupljeno 30.5.2022.)
169. https://www.espn.com/blog/dallas-cowboys/post/_/id/4775151/now-the-no-1-wideout-ceedee-lamb-ready-to-be-that-guy-for-dallas-cowboys (Pristupljeno 30.5.2022.)
170. https://www.espn.com/blog/kansas-city-chiefs/post/_/id/31102/kansas-city-chiefs-first-round-defensive-end-george-karlaftis-is-relentless (Pristupljeno 30.5.2022.)
171. https://www.espn.com/nba/insider/story/_/id/33995554/nba-offseason-guide-2022-how-miami-heat-approach-offseason (Pristupljeno 30.5.2022.)
172. https://www.espn.com/nba/story/_/id/34008665/nba-finals-2022-x-factors-series-keys-golden-state-warriors-vs-boston-celtics-showdown(Pristupljeno 30.5.2022.)
173. https://www.espn.com/nhl/insider/story/_/id/33792220/keys-offseason-nhl-teams-including-draft-free-agency-game-plans (Pristupljeno 30.5.2022.)
174. https://www.espn.com/nhl/story/_/id/34005211/2022-stanley-cup-playoffs-x-factors-predictions-new-york-rangers-carolina-hurricanes (Pristupljeno 30.5.2022.)
175. <https://www.espn.com/soccer/mexican-liga-bbva-mx/story/4677602/liga-mx-champions-atlas-showcase-perseverance-and-evolution-on-path-to-back-to-back-titles> (Pristupljeno 30.5.2022.)
176. https://www.espn.com/tennis/story/_/id/34010170/french-open-2022-win-quarterfinal-match-novak-djokovic-rafael-nadal (Pristupljeno 30.5.2022.)
177. <https://www.theguardian.com/sport/2022/may/30/jimmy-butler-three-pointer-miss-nba-eastern-conference-finals-miami-heat-boston-celtics> (Pristupljeno 30.5.2022.)
178. <https://www.theguardian.com/sport/no-helmets-required/2022/may/30/huddersfield-shot-glory-challenge-cup-final> (Pristupljeno 30.5.2022.)

179. <https://www.theguardian.com/football/2022/may/30/mls-watchability-rankings-who-is-the-most-entertaining-team-in-the-league> (Pristupljeno 30.5.2022.)
180. <https://www.theguardian.com/sport/blog/2022/may/30/tottenhams-challenge-cup-final-shows-rugby-league-there-is-life-outside-wembley> (Pristupljeno 30.5.2022.)
181. <https://www.theguardian.com/football/blog/2022/may/30/real-madrids-golden-era-sustained-by-myth-epic-and-cold-intelligence> (Pristupljeno 30.5.2022.)
182. <https://www.theguardian.com/football/blog/2022/may/31/time-for-a-leagues-to-take-stock-after-calamitous-and-underwhelming-season> (Pristupljeno 30.5.2022.)
183. <https://www.theguardian.com/football/blog/2022/may/30/champions-league-chaos-proves-football-is-run-by-authorities-hostile-to-fans> (Pristupljeno 30.5.2022.)
184. <https://www.theguardian.com/football/2022/may/30/the-manager-gave-us-belief-how-steve-cooper-transformed-nottingham-forest> (Pristupljeno 30.5.2022.)
185. https://sportske.jutarnji.hr/sn/tenis/grand-slam/dokovic-veliki-favorit-nadal-zbog-kronicnog-problema-najavio-oprostaj-od-tenisa-prolazim-kroz-tezak-proces-15203884?fbclid=IwAR16L31gzuk8pz7aWfbr4QRJKGWbzt4EkKH_rGyyBeq2411HmYQCOwQ7CQ (Pristupljeno 30.5.2022.)
186. https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/hnl/klubovi/hajduk/velika-kadrovska-krizaljka-na-poljudu-evo-tko-sigurno-ostaje-od-prodaje-kvarteta-12-milijuna-eura-15203895?fbclid=IwAR0p09dq8tN_ra_IUyD7TCUHG3yvY4OQamSI4--q-NkILRL7dMHB2W4sns (Pristupljeno 30.5.2022.)
187. https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/hnl/klubovi/dinamo/na-maksimiru-bi-moglo-bit-prometno-kad-cacic-uzme-marker-i-pocne-krizati-mnogima-nece-bit-svejedno-15204030?fbclid=IwAR1_sdC9bjCqLtkpGuxdTQyDOwTgVDA5gGWBICs-QRm0WiuoRkjGdAOsEno (Pristupljeno 30.5.2022.)
188. https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/reprezentacija/najveca-transfer-groznica-otkad-dalic-vodi-vatrene-caleta-u-primeru-vida-kod-rivala-pasalic-u-milan-15204150?fbclid=IwAR0y6Q6CKdTxtedKjBxzpYkUQtGO_s4-DsFejpIvivyM3eBGbIlbnBs6g3Bc (Pristupljeno 30.5.2022.)
189. <https://sportske.jutarnji.hr/sn/tenis/grand-slam/strasna-ciliceva-predstava-marin-fantasticnom-igrom-razbio-potpuno-nemocnog-drugog-igraca-svijeta>

[15204178?fbclid=IwAR1FeUgRAI3DJmvS6GEE3nidmU8jLKjhiY_02DSsBi5eXmzGjlKQdUgdrN0](https://www.facebook.com/15204178?fbclid=IwAR1FeUgRAI3DJmvS6GEE3nidmU8jLKjhiY_02DSsBi5eXmzGjlKQdUgdrN0) (Pristupljeno 30.5.2022.)

190. <https://telesport.telegram.hr/analize/i-opet-real/> (Pristupljeno 30.5.2022.)

191. <https://telesport.telegram.hr/analize/koliko-moze-perez/> (Pristupljeno 31.5.2022.)

192. <https://www.bbc.com/sport/football/61628418?fbclid=IwAR21L5ZlCAb3Pp8HPtq6sQY2-YqjFEo0njOQLx2GgUxZAQPfHVqGJ6c8tfA> (Pristupljeno 30.5.2022.)

193. https://www.bbc.com/sport/tennis/61636755?at_custom4=E232FFF2-E060-11EC-AE5B-6C22933C408C&at_medium=custom7&at_custom1=%5Bpost+type%5D&at_custom3=BBC+Sport&at_campaign=64&at_custom2=facebook_page&fbclid=IwAR3rBsJf8BPL30XGFkpppJpmk0qYnI14euEZt2lFIQ5R_5LfascFx_dQB4 (Pristupljeno 30.5.2022.)

194. <https://www.index.hr/sport/clanak/kako-ce-izgledati-hrvatska-za-austriju/2368183.aspx> (Pristupljeno 30.5.2022.)

195. <https://www.index.hr/sport/clanak/sest-igraca-je-pred-odlaskom-iz-hajduka-na-jednom-hajduk-planira-ozbiljno-zaraditi/2368198.aspx> (Pristupljeno 30.5.2022.)

196. <https://www.theguardian.com/sport/2022/may/31/coco-gauff-into-french-open-tennis-semi-finals-after-victory-over-sloane-stephens> (Pristupljeno 31.5.2022.)

197. <https://www.theguardian.com/sport/2022/may/31/cricket-england-new-era-muddle-pope-root-bairstow> (Pristupljeno 31.5.2022.)

198. <https://www.theguardian.com/sport/2022/may/31/champions-cup-team-of-season-rugby-union-the-breakdown> (Pristupljeno 31.5.2022.)

199. <https://www.theguardian.com/football/2022/may/31/real-madrid-join-chelsea-in-hunt-for-manchester-citys-raheem-sterling> (Pristupljeno 31.5.2022.)

200. <https://www.skysports.com/football/news/11095/12624580/tottenham-transfer-news-spurs-complete-ivan-perisic-signing-on-free-transfer> (Pristupljeno 31.5.2022.)

201. <https://www.skysports.com/football/news/11670/12619734/arsenal-the-summer-transfer-window-and-what-they-need-to-do> (Pristupljeno 31.5.2022.)

202. <https://www.skysports.com/football/story-telling/11661/12624251/what-does-your-club-need> (Pristupljeno 31.5.2022.)

203. <https://www.skysports.com/f1/news/24096/12624621/martin-brundle-on-the-good-and-the-bad-from-monaco-gp-sergio-perezs-win-charles-leclerc-woe-and-the-fia> (Pristupljeno 31.5.2022.)
204. <https://www.skysports.com/football/news/11095/12622553/out-of-contract-xis-which-players-could-your-club-sign-on-a-free-transfer-this-summer> (Pristupljeno 31.5.2022.)
205. <https://www.skysports.com/football/news/12017/12554699/scotlands-road-to-the-fifa-world-cup-play-offs> (Pristupljeno 31.5.2022.)
206. <https://www.skysports.com/cricket/news/12123/12624669/zak-crawley-england-opener-faces-big-series-against-new-zealand-says-nasser-hussain> (Pristupljeno 31.5.2022.)
207. <https://www.skysports.com/football/news/12040/12623251/where-every-premier-league-team-needs-to-strengthen-in-summer-transfer-window-based-on-stats> (Pristupljeno 31.5.2022.)
208. <https://www.skysports.com/football/news/12040/12604495/which-england-and-wales-regions-have-clocked-the-most-premier-league-seasons-and-titles> (Pristupljeno 31.5.2022.)
209. <https://www.skysports.com/tennis/news/12040/12624330/french-open-novak-djokovic-and-arch-rival-rafael-nadal-set-to-meet-at-roland-garros> (Pristupljeno 31.5.2022.)
- [210] [https://www.bbc.com/sport/tennis/61641865?at_medium=custom7&at_campaign=64&at_custom3=BBC%20Sport&at_custom4=C2D74D40-E10D-11EC-BDB4-0CDB96E8478F&at_custom1=\[post%20type\]&at_custom2=facebook_page&fbclid=IwAR14YkLrKWKUThS6zusxxpcik9vohcG8Baml4Wxr1Tv3D4dDyeKO8H6ScM4](https://www.bbc.com/sport/tennis/61641865?at_medium=custom7&at_campaign=64&at_custom3=BBC%20Sport&at_custom4=C2D74D40-E10D-11EC-BDB4-0CDB96E8478F&at_custom1=[post%20type]&at_custom2=facebook_page&fbclid=IwAR14YkLrKWKUThS6zusxxpcik9vohcG8Baml4Wxr1Tv3D4dDyeKO8H6ScM4) (Pristupljeno 31.5.2022.)
211. <https://www.bbc.com/sport/football/61628369?fbclid=IwAR0mJugtfQU25iFgPt67SkHvVYtSgzFYyCGnRP1bmbqEl4sFJKP1M3an0V8> (Pristupljeno 31.5.2022.)
212. <https://www.bbc.com/sport/cricket/61607481?fbclid=IwAR31oExohU3fYalkPNnBmahb7cD7IhqT9jHzLYEQqjSMrW4DtIzYadFieio>
213. <https://www.bbc.com/sport/football/61645886?fbclid=IwAR2qVWGmcl9nByYHrlJHn7JjnP-10VfdjP3Ka1yHNesEKUpqo6l0wT8SSZM> (Pristupljeno 31.5.2022.)

214. <https://www.bbc.com/sport/football/61632388> (Pristupljeno 31.5.2022.)
215. <https://www.bbc.com/sport/football/60775090> (Pristupljeno 31.5.2022.)
216. <https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/hnl/klubovi/osijek/nitko-mladi-u-europi-nije-zabio-toliko-hit-napadac-bit-ce-ili-rekordna-prodaja-ili-kapitalno-pojacanje-15204679?fbclid=IwAR2NRA5J-j7YcAyjDBUQilG2TcdtuvhE8uSko4FQu7i0Dz14t1RTTQnzwPY> (Pristupljeno 31.5.2022.)
217. <https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/hnl/klubovi/hajduk/bivsi-prvotimci-hajduk-ce-pokusati-sve-da-pronade-nacine-za-rastanak-s-ovom-trojicom-igraca-15204529?fbclid=IwAR2NRA5J-> (Pristupljeno 31.5.2022.)
218. <https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/nogomet-medjunarodni/realov-tajni-adut-za-novu-sezonu-od-najveceg-promasaja-moglo-bi-se-roditi-top-pojacanje-svi-ga-hvale-15204717?fbclid=IwAR1VTOgOL22nEcbS3cryCyHXFryMEVReGO1AFynbNbunBiySUTAfuq8MujA> (Pristupljeno 31.5.2022.)
219. https://www.espn.com/nba/insider/story/_/id/34011305/nba-finals-2022-10-most-important-players-golden-state-warriors-vs-boston-celtics (Pristupljeno 31.5.2022.)
220. https://www.espn.com/nba/insider/story/_/id/34011027/2022-nba-mock-draft-projecting-all-58-picks-nba-draft-combine (Pristupljeno 31.5.2022.)
221. https://www.espn.com/blog/san-francisco-49ers/post/_/id/41082/in-the-most-respectful-way-possible-san-francisco-49ers-trey-lance-focused-on-role-as-starting-qb (Pristupljeno 31.5.2022.)
222. <https://fivethirtyeight.com/features/do-the-warriors-have-a-klay-thompson-problem/?fbclid=IwAR0P1uA-H3qeSg8YmDATi8cuVx0cHp5cg66QeLPsaYaQW0PAH21etAVlkFg> (Pristupljeno 31.5.2022.)
223. https://www.espn.com/nfl/draft2023/insider/story/_/id/34007516/nfl-draft-2023-rankings-mel-kiper-top-25-prospects-big-board-best-position-including-anderson-jr-bryce-young-cj-stroud (Pristupljeno 31.5.2022.)
224. https://www.espn.com/mlb/insider/story/_/id/33976619/who-juan-soto-help-most-traded-all-29-other-mlb-teams-find-out (Pristupljeno 31.5.2022.)

225. https://www.espn.com/sports/soccer/insider/story/_/id/34013293/why-champions-league-finals-tend-disappointing-entertainment-execution (Pristupljeno 31.5.2022.)
226. <https://www.espn.com/soccer/chelsea-engchelsea/story/4677672/roman-abramovich-has-sold-chelseabut-what-is-his-legacy-at-the-club-and-in-england> (Pristupljeno 31.5.2022.)
227. <https://www.espn.com/soccer/blog-the-toe-poke/story/4677917/dortmunds-jude-bellinghambarcelonas-pedri-and-gavireal-madrids-eduardo-camavinga-among-europes-top-teens-of-2022-cies> (Pristupljeno 31.5.2022.)
228. <https://www.espn.com/soccer/soccer-transfers/story/4675910/real-madrid-missed-kylian-mbappe-transferso-whom-could-they-target-instead-this-summer> (Pristupljeno 31.5.2022.)
229. https://www.espn.com/tennis/story/_/id/34014956/2022-french-open-love-every-moment-rafael-nadal-novak-djokovic-can (Pristupljeno 31.5.2022.)
230. https://www.espn.com/tennis/story/_/id/34014017/2022-french-open-monumental-win-quarterfinals-coco-gauff-poised-next-big-step (Pristupljeno 31.5.2022.)
231. https://www.espn.com/nhl/story/_/id/34010661/2022-stanley-cup-playoffs-conference-final-preview-matchups-predictions (Pristupljeno 31.5.2022.)
232. https://www.espn.com/wnba/story/_/id/34014855/the-10-best-wnba-rookies-2022-thirtysomethings-no-1-draft-pick-fever-foursom (Pristupljeno 31.5.2022.)
233. <https://www.index.hr/sport/clanak/perisic-je-tocno-ono-sto-je-tottenhamu-nedostajalo-za-iskorak/2368263.aspx> (Pristupljeno 31.5.2022.)
234. <https://www.index.hr/sport/clanak/rijeka-je-na-najvecoj-prekretnici-u-miskovicevoj-eri/2368437.aspx> (Pristupljeno 31.5.2022.)
235. <https://telesport.telegram.hr/analize/koliko-moze-perez/>
236. <https://www.vecernji.hr/sport/entuzijazam-vise-nije-dovoljan-sportu-su-hitno-potrebn-i-strategija-razvoja-159101>
237. <https://www.vecernji.hr/sport/sezona-vatrenih-u-brojkama-najumorniji-je-broz-pasalic-je-najefikasniji-a-modric-1590770> (Pristupljeno 31.5.2022.)
238. <https://www.vecernji.hr/sport/cilic-i-dokovic-izgubili-najmanje-gemova-do-cetvrtfinala-1590876> (Pristupljeno 31.5.2022.)

239. <https://www.espn.com/soccer/liverpool-engliverpool/story/4678609/is-liverpools-african-era-coming-to-an-end> (Pristupljeno 1.6.2022.)
240. https://www.espn.com/sports/soccer/insider/story/_/id/33938504/evaluating-paul-pogba-man-united-career-flop-not-fault (Pristupljeno 1.6.2022.)
241. <https://www.espn.com/soccer/australian-a-league-men/story/4678588/why-western-uniteds-a-league-triumph-and-the-socceroos-woes-are-intrinsically-linked> (Pristupljeno 1.6.2022.)
242. <https://www.espn.com/soccer/soccer-transfers/story/4675635/transfer-window-2022-grading-every-big-signing-from-europes-top-clubs> (Pristupljeno 1.6.2022.)
243. https://www.espn.com/nhl/story/_/id/33763162/2022-nhl-playoffs-central-bracket-schedule-scores-highlights-analysis (Pristupljeno 1.6.2022.)
244. https://www.espn.com/nba/insider/story/_/id/34015858/nba-playoffs-five-impact-players-their-comps-2022-nba-draft (Pristupljeno 1.6.2022.)
245. https://www.espn.com/nba/insider/story/_/id/34015497/nba-finals-2022-why-warriors-celtics-series-determined-which-star-duo-crack-other-defense (Pristupljeno 1.6.2022.)
246. https://www.espn.com/nfl/insider/story/_/id/33977430/ranking-best-worst-nfl-offseasons-2022-which-teams-improved-declined-plus-went-right-wrong-next (Pristupljeno 1.6.2022.)
247. https://www.espn.com/mlb/insider/story/_/id/34013502/2022-mlb-mock-draft-10-kiley-mcdaniel-projects-first-round (Pristupljeno 1.6.2022.)
248. https://www.espn.com/nhl/insider/story/_/id/34016784/igor-shesterkin-vs-andrei-vasilevskiy-stanley-cup-playoffs-ultimate-goalie-showdown
249. https://www.espn.com/wnba/story/_/id/34014855/the-10-best-wnba-rookies-2022-thirtysomethings-no-1-draft-pick-fever-foursome (Pristupljeno 1.6.2022.)
250. https://www.espn.com/nba/story/_/id/34020663/nba-finals-2022-average-prices-boston-celtics-golden-state-warriors-game-1-record-prices (Pristupljeno 1.6.2022.)
251. <https://www.theguardian.com/sport/2022/jun/01/new-york-rangers-tampa-bay-lightning-nhl-playoffs-hockey> (Pristupljeno 1.6.2022.)

252. <https://www.theguardian.com/football/2022/jun/01/gareth-bale-thanks-real-madrid-as-he-confirms-exit-dream-became-reality> (Pristupljeno 1.6.2022.)
253. <https://www.theguardian.com/football/2022/jun/01/paul-pogba-exits-manchester-united-coup-that-never-was> (Pristupljeno 1.6.2022.)
254. <https://www.theguardian.com/football/2022/jun/01/the-knowledge-premier-league-xg-expected-goals> (Pristupljeno 1.6.2022.)
255. <https://www.theguardian.com/football/2022/jun/01/eating-disorders-a-problem-among-elite-female-footballers-study-find> (Pristupljeno 1.6.2022.)
256. <https://www.theguardian.com/sport/2022/jun/01/rafael-nadals-dominance-on-clay-continues-with-epic-french-open-win-over-novak-djokovic> (Pristupljeno 1.6.2022.)
257. <https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/reprezentacija/novo-pojacanje-za-hrvatsku-debitira-vec-u-petak-evo-sto-se-vjezba-na-treninzima-izbornik-ga-je-vec-predstavio-15204894> (Pristupljeno 1.6.2022.)
258. <https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/reprezentacija/ovo-je-prilika-za-modricevog-nasljednika-a-jedini-dalicev-strijelac-koji-nije-upitan-je-andrej-kramaric-15205047> (Pristupljeno 1.6.2022.)
259. <https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/hnl/klubovi/dinamo/dinamo-ovoj-trojici-nece-ponuditi-nove-ugovore-medu-njima-i-jedan-od-najskupljih-a-evo-tko-je-pod-upitnikom-15205057> (Pristupljeno 1.6.2022.)
260. <https://sportske.jutarnji.hr/sn/tenis/grand-slam/marin-cilic-je-u-polufinalu-roland-garrosa-nakon-drame-u-pet-setova-slomio-rusa-15205102> (Pristupljeno 1.6.2022.)
261. <https://sportske.jutarnji.hr/sn/tenis/grand-slam/cilic-saznao-suparnika-za-finale-roland-garrosa-hrvat-ide-na-8-tenisaca-svijeta-kojeg-jos-nije-pobijedio-15205239> (Pristupljeno 1.6.2022.)
262. <https://sportske.jutarnji.hr/sn/kosarka/hrvatska-liga/zadar-ima-veliku-priliku-ali-na-kraju-slavi-cibona-junak-postao-covjek-koji-nije-ni-trebao-igrati-15205181> (Pristupljeno 1.6.2022.)
263. <https://www.vecernji.hr/sport/moze-li-mala-monza-podnijeti-ambicije-silvija-berlusconi-a-i-milan-je-bio-prica-iz-birtije-1591115> (Pristupljeno 1.6.2022.)

264. <https://www.vecernji.hr/sport/hrvatski-sport-je-u-vrlo-izazovnom-trenutku-treba-ga-poduprijeti-1591003> (Pristupljeno 1.6.2022.)
265. <https://www.index.hr/sport/clanak/nisu-ga-uvrstili-ni-medju-10-najboljih-golmana-courtois-je-konacno-zaradio-postovanje/2368715.aspx> (Pristupljeno 1.6.2022.)
266. <https://www.index.hr/sport/clanak/djokovic-vec-cetiri-godine-nije-imao-ovako-losu-seriju-na-grand-slamovima/2368719.aspx> (Pristupljeno 1.6.2022.)
267. <https://www.index.hr/sport/clanak/kako-ce-izgledati-hrvatska-za-ligu-nacija-hrvatski-treneri-analiziraju-za-index/2368483.aspx> (Pristupljeno 1.6.2022.)
268. <https://www.index.hr/sport/clanak/nevjerojatni-cilic-nakon-drame-izborio-polufinale-roland-garrosa/2368722.aspx> (Pristupljeno 1.6.2022.)
269. <https://www.bbc.com/sport/football/61653337> (Pristupljeno 1.6.2022.)
270. <https://www.bbc.com/sport/football/61659836> (Pristupljeno 1.6.2022.)
271. <https://www.bbc.com/sport/tennis/6166480> (Pristupljeno 1.6.2022.)
272. <https://www.bbc.com/sport/football/61647627> (Pristupljeno 1.6.2022.)
273. <https://www.bbc.com/sport/golf/61656307> (Pristupljeno 1.6.2022.)
274. <https://www.bbc.com/sport/football/61665773> (Pristupljeno 1.6.2022.)
275. <https://www.bbc.com/sport/tennis/61655175> (Pristupljeno 1.6.2022.)
276. <https://www.bbc.com/sport/tennis/61661575> (Pristupljeno 1.6.2022.)
277. <https://telesport.telegram.hr/price/uskrsnuce-rafaela-nadala/> (Pristupljeno 1.6.2022.)
278. <https://telesport.telegram.hr/analize/faraon/> (Pristupljeno 1.6.2022.)
279. <https://telesport.telegram.hr/price/svi-vole-melnjaka/> (Pristupljeno 1.6.2022.)
280. <https://www.skysports.com/football/news/11667/12600562/paul-pogba-at-manchester-united-was-he-mismanaged-or-a-mistake> (Pristupljeno 1.6.2022.)
281. <https://www.skysports.com/football/news/11095/12625096/lionel-messis-psg-form-no-longer-the-best-in-the-world-but-still-great-as-argentina-prepare-for-wembley> (Pristupljeno 1.6.2022.)

282. <https://www.skysports.com/nba/news/36244/12625110/golden-state-warriors-chase-center-proving-to-be-nba-playoffs-fortress> (Pristupljeno 1.6.2022.)
283. <https://www.skysports.com/football/news/11788/12625256/connor-goldson-rangers-defender-signs-new-four-year-deal> (Pristupljeno 1.6.2022.)
284. <https://www.skysports.com/football/news/12040/12625250/paul-pogba-manchester-united-confirm-midfielder-to-leave-club-this-summer> (Pristupljeno 1.6.2022.)
285. <https://www.skysports.com/football/italy-vs-argentina/report/461574> (Pristupljeno 1.6.2022.)
286. <https://www.skysports.com/nba/news/12040/12625421/stephen-curry-jayson-tatum-and-nba-finals-key-match-ups> (Pristupljeno 1.6.2022.)
287. <https://www.skysports.com/football/news/12040/12625182/gareth-bale-tells-real-madrid-fans-its-been-an-honour-to-play-for-club-where-could-he-go-next> (Pristupljeno 1.6.2022.)
288. <https://www.skysports.com/football/news/12040/12624694/world-cup-what-does-reaching-qatar-mean-to-scotland> (Pristupljeno 1.6.2022.)
289. <https://www.skysports.com/tennis/news/12040/12624822/french-open-rafael-nadal-defeats-old-foe-novak-djokovic-in-epic-encounter-at-roland-garros> (Pristupljeno 1.6.2022.)
290. <https://www.bbc.com/sport/tennis/61675269> (Pristupljeno 2.6.2022.)
291. <https://www.bbc.com/sport/football/61671891> (Pristupljeno 2.6.2022.)
292. <https://www.bbc.com/sport/football/61672837> (Pristupljeno 2.6.2022.)
293. <https://www.bbc.com/sport/football/61658772> (Pristupljeno 2.6.2022.)
294. <https://www.bbc.com/sport/mixed-martial-arts/61646184> (Pristupljeno 2.6.2022.)
295. <https://www.bbc.com/sport/rugby-union/61668479> (Pristupljeno 2.6.2022.)
296. <https://www.bbc.com/sport/tennis/61665489> (Pristupljeno 2.6.2022.)
297. <https://www.bbc.com/sport/tennis/61675128> (Pristupljeno 2.6.2022.)
298. <https://www.theguardian.com/sport/2022/jun/02/iga-swiatek-strolls-into-french-open-final-with-demolition-of-daria-kasatkina-tennis> (Pristupljeno 2.6.2022.)

299. <https://www.theguardian.com/sport/2022/jun/02/nba-finals-2022-picks-boston-celtics-golden-state-warriors> (Pristupljeno 2.6.2022.)
300. <https://www.theguardian.com/football/2022/jun/02/national-league-playoff-final-ticket-prices-fans-solihull-grimsby> (Pristupljeno 2.6.2022.)
301. <https://www.theguardian.com/sport/2022/jun/02/rafael-nadal-french-open-djokovic-injuries> (Pristupljeno 2.6.2022.)
302. <https://www.theguardian.com/football/2022/jun/02/juan-mata-leaving-manchester-united-summer-exodus> (Pristupljeno 2.6.2022.)
303. <https://www.skysports.com/football/news/12040/12625868/man-utd-transfer-news-juan-mata-to-leave-old-trafford-at-end-of-contract-after-eight-years> (Pristupljeno 2.6.2022.)
304. <https://www.skysports.com/football/news/12040/12626023/antonio-rudiger-real-madrid-to-sign-chelsea-defender-on-free-transfer-after-agreeing-four-year-deal> (Pristupljeno 2.6.2022.)
305. <https://www.skysports.com/football/news/12040/12626023/antonio-rudiger-real-madrid-to-sign-chelsea-defender-on-free-transfer-after-agreeing-four-year-deal> (Pristupljeno 2.6.2022.)
306. <https://www.skysports.com/football/news/11095/12624613/championship-end-of-season-grades-all-24-clubs-assessed-after-the-2021-22-campaign> (Pristupljeno 2.6.2022.)
307. <https://www.skysports.com/tennis/news/12110/12626249/iga-swiatek-to-face-coco-gauff-in-french-open-final-on-saturday> (Pristupljeno 2.6.2022.)
308. <https://www.skysports.com/tennis/news/12110/12626249/iga-swiatek-to-face-coco-gauff-in-french-open-final-on-saturday> (Pristupljeno 2.6.2022.)
309. <https://www.skysports.com/football/news/11095/12625490/diego-carlos-aston-villa-confirm-signing-of-sevilla-defender-on-a-four-year-deal> (Pristupljeno 2.6.2022.)
310. <https://www.skysports.com/football/italy-vs-argentina/report/461574> (Pristupljeno 2.6.2022.)
311. <https://www.skysports.com/football/news/11095/12599934/newcastle-transfer-rumours-summer-transfer-window-2022> (Pristupljeno 2.6.2022.)

312. <https://www.espn.com/soccer/fifa-world-cup/story/4679705/why-argentina-and-brazil-look-like-title-contenders-for-world-cup-in-qatar> (Pristupljeno 2.6.2022.)
313. https://www.espn.com/golf/story/_/id/34020759/what-know-know-liv-golf-circuit-challenging-pga-tour (Pristupljeno 2.6.2022.)
314. https://www.espn.com/mens-college-basketball/story/_/id/34020451/men-college-basketball-transfer-scorecard-best-all-transfers-of-every-sec-school (Pristupljeno 2.6.2022.)
315. https://www.espn.com/college-football/story/_/id/34019825/gene-chizik-return-coaching-was-inspired-perfect-fit-mack-brown-north-carolina (Pristupljeno 2.6.2022.)
316. https://www.espn.com/mma/insider/story/_/id/34021605/ufc-fight-night-expert-picks-best-bets-alexander-volkov-vs-jairzinho-rozenstruik (Pristupljeno 2.6.2022.)
317. https://www.espn.com/wnba/story/_/id/34023410/the-phoenix-mercury-2-7-really-surprised (Pristupljeno 2.6.2022.)
318. <https://www.espn.com/soccer/uefa-europa-league/story/4679046/europa-league-scenesliverpool-man-city-rivalrymilans-resurgence-10-things-i-loved-this-season> (Pristupljeno 2.6.2022.)
319. <https://www.espn.com/soccer/france-fra/story/4679733/frances-uefa-nations-league-prep-defined-by-mbappebenzema-happy-reunion-and-deschamps-sadness> (Pristupljeno 2.6.2022.)
320. https://www.espn.com/mlb/story/_/id/34019783/mlb-power-rankings-week-8-no-1-first-june-edition
321. https://www.espn.com/nhl/insider/story/_/id/34021953/2022-stanley-cup-playoffs-conn-smythe-watch-conference-final-round-begins (Pristupljeno 2.6.2022.)
322. https://www.espn.com/nba/insider/story/_/id/34020965/lowe-why-celtics-warriors-truly-epic-nba-finals (Pristupljeno 2.6.2022.)
323. https://www.espn.com/blog/san-francisco-49ers/post/_/id/41109/is-frank-gore-a-first-ballot-hall-of-fame-player (Pristupljeno 2.6.2022.)
324. https://www.espn.com/nfl/insider/insider/story/_/id/34019336/best-nfl-team-fits-top-10-remaining-free-agents-landing-spots-ndamukong-suh-odell-beckham-jr-other (Pristupljeno 2.6.2022.)

325. https://www.espn.com/tennis/story/_/id/34025544/american-teen-coco-gauff-reaches-first-grand-slam-final-french-open (Pristupljeno 2.6.2022.)
326. <https://www.vecernji.hr/sport/cilic-u-petak-moze-ispisati-povijest-i-napraviti-nesto-ocemu-brojni-velikani-sanjaju-1591394> (Pristupljeno 2.6.2022.)
327. <https://sportske.jutarnji.hr/sn/kosarka/nba/sudar-svjetova-u-lovu-na-nba-prsten-najveca-dinastija-21-stoljeca-protiv-najvece-u-povijesti-15205704> (Pristupljeno 2.6.2022.)
328. <https://sportske.jutarnji.hr/sn/tenis/grand-slam/izbori-li-finale-roland-garrosa-cilic-ce-nadmasiti-legende-poput-samprasa-mcenroea-beckera-borga-15205368> (Pristupljeno 2.6.2022.)
329. <https://sportske.jutarnji.hr/sn/sport-mix/vaterpolo/vaterpolo-ligaprva/gospari-izgubili-ali-nisu-razocarali-hrvatski-prvak-porazen-od-ferencvarosa-u-cetvrtfinalu-15205734> (Pristupljeno 2.6.2022.)
330. <https://sportske.jutarnji.hr/sn/tenis/grand-slam/tko-to-stoji-cilicu-na-putu-do-velikog-finala-u-parizu-norvezanin-svoj-najbolji-tenis-igra-upravo-na-zemlji-15205625> (Pristupljeno 2.6.2022.)
331. https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/hnl/klubovi/osijek/hoce-li-dinamo-pokvariti-posao-hajduku-i-li-osijeku-koji-zele-angazirati-legendu-vatrenih-15205744?fbclid=IwAR3D1Fk_mwWEFCp2kmCWLSjkmfZzUfBjHQYC-KLo6AvdQ_veapMVj0W1lh8 (Pristupljeno 2.6.2022.)
332. <https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/hnl/klubovi/dinamo/mislava-orsica-ce-bitiprakticno-nemoguće-zamijeniti-ako-napusti-dinamo-evo-tko-je-prva-opcija-1> (Pristupljeno 2.6.2022.)
333. <https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/reprezentacija/ovo-je-zbilja-besmisleno-igracisu-na-rubu-izmozdeni-poceli-su-otkazivati-reprezentacijama-15205706?fbclid=IwAR1gm-i5IVhvsV4kAEnSzKzJhurIFxuShchER9uipGEOTYQCCvHfU9Ch6f8> (Pristupljeno 2.6.2022.)
334. <https://www.index.hr/sport/clanak/glupost-je-da-hrvatska-ima-problema-s-napadacima-problem-je-sto-nema-igru-za-njih/2368890.aspx> (Pristupljeno 2.6.2022.)
335. <https://www.index.hr/sport/clanak/brutalna-klinka-stigla-je-serenu-za-venus-joj-treba-jos-jedna-pobjeda/2369188.aspx> (Pristupljeno 2.6.2022.)

336. <https://www.index.hr/sport/clanak/perisic-je-postao-najplaceni-ji-hrvatski-nogometas-ovo-su-place-ostalih-iz-top-10/2369067.aspx> (Pristupljeno 2.6.2022.)
337. <https://www.index.hr/sport/clanak/izbori-li-finale-roland-garrosa-marin-cilic-ce-ispisati-tenisku-povijest/2369011.aspx> (Pristupljeno 2.6.2022.)
338. <https://www.index.hr/sport/clanak/kako-je-centar-warriorsa-uz-pomoc-legende-jadranske-lige-postao-novi-rodman/2368802.aspx> (Pristupljeno 2.6.2022.)
339. <https://telesport.telegram.hr/analize/rijeka-opet-ispocetka/> (Pristupljeno 2.6.2022.)
340. <https://telesport.telegram.hr/analize/ratnici-ili-kelti/> (Pristupljeno 2.6.2022.)
341. <https://telesport.telegram.hr/analize/moze-li-cibona-protiv-zadra/> (Pristupljeno 2.6.2022.)
342. <https://telesport.telegram.hr/analize/cilic-u-zoni/> (Pristupljeno 2.6.2022.)
343. <https://telesport.telegram.hr/na-prvu/dobra-uvertira-za-sp-argentina-je-neporazena-vec-32-utakmice-sto-je-i-novi-rekord-te-representacije/> (Pristupljeno 2.6.2022.)
344. <https://telesport.telegram.hr/na-prvu/bombardiranje-na-sve-strane-marin-cilic-je-u-jucerasnjem-mecu-ubiljezio-cak-88-winnera/> (Pristupljeno 2.6.2022.)
345. <https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/nogomet-mix/luka-modric-je-najveci-nogometas-u-povijesti-istocno-od-berlina-jos-od-ferenca-puskasa-i-lake-konjice-15205881> (Pristupljeno 3.6.2022.)
346. <https://sportske.jutarnji.hr/sn/tenis/grand-slam/ovog-trenutka-nema-kompletnijeg-igraca-od-hrvata-roland-garros-zaokruzio-mozaike-i-velicinu-marina-cilica-15205781> (Pristupljeno 3.6.2022.)
347. <https://fightsite.hr/fightsite/ufc/luke-rockhold-ne-vjeruje-u-jareda-cannoniera-dajem-mu-20-posto-sanse-protiv-adesanye-15205867> (Pristupljeno 3.6.2022.)
348. <https://sportske.jutarnji.hr/sn/tenis/grand-slam/bitni-u-ovakvom-drustvu-je-fanasticno-postignuce-osjecam-se-sjajno-a-onda-se-uvijek-dogadaju-dobre-stvari-15205765> (Pristupljeno 3.6.2022.)
349. <https://sportske.jutarnji.hr/sn/kosarka/nba/napadacka-rapsodija-celticsa-u-zadnjoj-cetvrtini-odlucila-prvu-utakmicu-nba-finala-junaci-igraci-iz-drugog-plana-15205956> (Pristupljeno 3.6.2022.)

350. <https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/hnl/klubovi/dinamo/i-tome-je-dosao-kraj-mozda-i-dva-najveca-promasaja-prvaka-hrvatske-prestaju-biti-dinamovi-igraci-15206237> (Pristupljeno 3.6.2022.)
351. <https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/reprezentacija/debakl-vatrenih-i-prosipanje-ugleda-hrvatska-izgubila-3-0-protiv-austrije-a-stize-francuska-15206099> (Pristupljeno 3.6.2022.)
352. https://sportske.jutarnji.hr/sn/tenis/grand-slam/cilic-poveo-raspao-se-i-ostao-bez-finala-roland-garrosa-mec-prekinut-iz-bizarnog-razloga-15206117?fbclid=IwAR31-wBoT4SFHh4_eocFfnqlqDSYpIm6S998WQWE8sdb3gjRtvYcmus3XU (Pristupljeno 3.6.2022.)
353. <https://www.index.hr/sport/clanak/debitirao-u-nba-finalu-nakon-rekordnog-cekanja-pa-odigrao-utakmicu-zivota/2369288.aspx> (Pristupljeno 3.6.2022.)
354. <https://www.index.hr/sport/clanak/barcelona-tjera-kljucnog-igraca-on-ne-zeli-otici-ali-mora-zbog-dva-razloga/2369247.aspx> (Pristupljeno 3.6.2022.)
355. <https://www.index.hr/sport/clanak/prva-utakmica-nba-finala-bila-je-za-povijest-evo-koji-su-sve-rekordi-sruseni/2369253.aspx> (Pristupljeno 3.6.2022.)
356. <https://www.index.hr/sport/clanak/hrvatska-dugo-nije-imala-priliku-kakvu-ima-u-ove-cetiri-utakmice-lige-nacija/2369248.aspx> (Pristupljeno 3.6.2022.)
357. <https://www.index.hr/sport/clanak/biscanova-hrvatska-je-sve-upropastila-evo-sto-joj-treba-da-ode-na-euro/2369505.aspx> (3.6.2022.)
358. <https://www.bbc.com/sport/football/61632962> (Pristupljeno 3.6.2022.)
359. <https://www.bbc.com/sport/football/61676337> (Pristupljeno 3.6.2022.)
360. <https://www.bbc.com/sport/football/61665323> (Pristupljeno 3.6.2022.)
361. <https://www.bbc.com/sport/football/61667013> (Pristupljeno 3.6.2022.)
362. <https://www.bbc.com/sport/tennis/61683590> (3.6.2022.)
363. <https://www.theguardian.com/sport/blog/2022/jun/03/coco-gauff-french-open-final-serena-williams> (Pristupljeno 3.6.2022.)

364. <https://www.theguardian.com/sport/2022/jun/03/iga-swiatek-frank-and-honest-in-handling-of-french-open-pressure> (Pristupljeno 3.6.2022.)
365. <https://www.theguardian.com/sport/2022/jun/03/rafael-nadal-reaches-french-open-final-after-alexander-zverev-forced-to-retire-after-fall-tennis> (Pristupljeno 3.6.2022.)
366. <https://www.theguardian.com/football/2022/jun/03/harry-kane-in-a-rush-to-break-england-goal-record-as-hungary-clash-looms> (Pristupljeno 3.6.2022.)
367. <https://telesport.telegram.hr/price/heroj-dana-big-al/> (Pristupljeno 3.6.2022.)
368. <https://telesport.telegram.hr/kolumne/topnicki-dnevnic/nogomet-poslije-nogometa/> (Pristupljeno 3.6.2022.)
369. <https://telesport.telegram.hr/na-prvu/novi-susret-sa-starim-musterijama-hrvatska-je-slavila-u-svih-pet-dosadasnjih-dvoboja-s-austrijom/> (Pristupljeno 3.6.2022.)
370. https://www.espn.com/nfl/insider/story/_/id/33989659/projecting-top-nfl-rookie-leaders-10-key-stat-categories-top-five-passing-rushing-receiving-sacks-interceptions-more (Pristupljeno 3.6.2022.)
371. https://www.espn.com/blog/new-orleans-saints/post/_/id/35418/what-abram-smith-learned-playing-lb-could-benefit-him-as-an-rb-with-the-new-orleans-saints (Pristupljeno 3.6.2022.)
372. https://www.espn.com/nba/story/_/id/34027282/nba-finals-2022-audacious-changes-led-brad-stevens-new-role-game-1-boston-celtics-win (Pristupljeno 3.6.2022.)
373. https://www.espn.com/nba/story/_/id/34028744/nba-finals-2022-boston-celtics-took-page-golden-state-warriors-playbook-take-game-1 (Pristupljeno 3.6.2022.)
374. https://www.espn.com/nba/insider/story/_/id/34024692/building-san-antonio-spurs-perfect-2022-nba-draft-mocking-all-four-picks (Pristupljeno 3.6.2022.)
375. https://www.espn.com/nhl/story/_/id/34020506/why-2022-stanley-cup-playoffs-set-new-empty-net-goals-record (Pristupljeno 3.6.2022.)
376. https://www.espn.com/nhl/story/_/id/34023861/2022-stanley-cup-playoffs-takeaways-two-games-west-finals (Pristupljeno 3.6.2022.)
377. https://www.espn.com/mlb/insider/story/_/id/34020108/the-148-names-need-know-mlb-trade-deadline (Pristupljeno 3.6.2022.)

378. <https://www.espn.com/soccer/uruguay-uru/story/4680030/uruguay-had-little-problem-handling-mexico-what-should-the-usmnt-expect-from-cavani-and-co> (Pristupljeno 3.6.2022.)
379. <https://www.espn.com/soccer/fifa-world-cup-qualifying-uefa/story/4679798/gareth-bales-crossroads-wales-world-cup-qualification-rests-on-himor-retirement-might-follow> (Pristupljeno 3.6.2022.)
380. https://www.espn.com/tennis/story/_/id/34030592/french-open-2022-crowned-champion-iga-swiatek-coco-gauff (Pristupljeno 3.6.2022.)
381. https://www.espn.com/boxing/insider/story/_/id/34020033/devin-haney-resist-being-drawn-fight-george-kambosos (Pristupljeno 3.6.2022.)
382. <https://www.skysports.com/nba/news/12040/12626807/draymond-green-golden-state-warriors-will-be-fine-we-dominated-for-42-minutes> (Pristupljeno 3.6.2022.)
383. <https://www.skysports.com/nba/news/12040/12626765/nba-finals-boston-celtics-storm-back-in-fourth-quarter-to-shock-golden-state-warriors-in-series-opener> (Pristupljeno 3.6.2022.)
384. <https://www.skysports.com/nba/news/12040/12626879/boston-celtics-nba-finals-rookies-stun-veteran-golden-state-warriors-to-negate-stephen-curry-brilliance> (Pristupljeno 3.6.2022.)
385. <https://www.skysports.com/football/hungary-vs-england/preview/461623> (Pristupljeno 3.6.2022.)
386. <https://www.skysports.com/football/news/11667/12626994/cristiano-ronaldo-manchester-united-forward-very-happy-to-remain-at-old-trafford-despite-poor-season> (Pristupljeno 3.6.2022.)
387. <https://www.skysports.com/football/news/11095/12626637/christian-eriksen-brentford-offer-midfielder-long-term-contract-and-are-waiting-for-his-response> (Pristupljeno 3.6.2022.)
388. <https://www.vecernji.hr/sport/izbornik-zlatko-dalic-neke-ce-igrace-morati-prekriziti-iz-reprezentacije-1591953> (Pristupljeno 3.6.2022.)

389. <https://www.vecernji.hr/sport/uzivo-marin-cilic-bori-se-za-finale-roland-garrosa-tamo-ga-ceka-nadal-1591876> (Pristupljeno 3.6.2022.)
390. https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/reprezentacija/dalicu-nije-lako-no-to-sto-nam-je-hrvatska-priredila-u-osijeku-spada-u-red-najgoreg-sto-smo-od-nje-vidjeli-15206208?fbclid=IwAR11Xoa-vYjoOdv45gh8etI_32Iq7yErkh0q0ve_bI1XhSYNi3dBt82X_Oo (Pristupljeno 3.6.2022.)
391. https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/reprezentacija/umorni-smo-a-sto-da-je-sp-u-lipnju-nas-problem-traje-30-godina-zar-je-tako-tesko-prihvatiti-istinu-15206250?fbclid=IwAR1Ue8pny4b4UhMaVn1xSXxJMG_nbmHfZ3ZUvwjLoF79hODDZ5l0YImQvis (Pristupljeno 3.6.2022.)
392. <https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/reprezentacija/moze-se-izgubiti-ali-ne-ovako-nije-kraj-svijeta-no-ovo-nismo-zamisljali-ni-u-najruznijim-scenarijima-15206263?fbclid=IwAR0XmJS018T8Zl4k0vutW0OWNCqNxxhkmRm9MxFYw-1CFil3oyQyUultinQo> (Pristupljeno 3.6.2022.)
393. <https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/reprezentacija/ovaj-je-vatreni-bio-jedino-svijetlo-ime-hrvatske-vrste-ali-morat-ce-podijeliti-minutazu-s-konkurencijom-15206318?fbclid=IwAR3vCNwP2OpUXeIK1vX2oGLmTcVE9OvIzIbBSjTBBp6Tg5uNhjdYJPgtOPA> (Pristupljeno 3.6.2022.)
394. <https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/nogomet-medjunarodni/sto-ce-bit-i-s-lovrenom-ostane-li-u-rusiji-mozda-nece-vidjeti-sp-a-poruka-na-instagramu-sugerira-ovo-15206411?fbclid=IwAR2xJRwKkulVC3wo7O3FNtw3c6eL4NF8N2Dkd6jmFqAr1DQB9aB6Vgdc34Y> (Pristupljeno 3.6.2022.)
395. https://sportske.jutarnji.hr/sn/nogomet/reprezentacija/pet-razloga-za-brigu-zbog-vatrenih-pokazalo-se-da-cak-i-dalicev-stozer-ima-ozbiljan-nedostatak-15206419?fbclid=IwAR1pTuEYMcI5vLqSDdGyXYdUjEeJisi0-ooJZyhU8pqo3Fjz4BAXyxQ_dsY (Pristupljeno 4.6.2022.)
396. https://www.espn.com/tennis/story/_/id/34035745/french-open-2022-wins-experience-takes-youth-rafael-nadal-casper-ruud-final (Pristupljeno 4.6.2022.)
397. https://www.espn.com/nba/insider/story/_/id/34032360/nba-finals-2022-why-there-much-more-title-stake-celtics-begins-lakers (Pristupljeno 4.6.2022.)

398. https://www.espn.com/tennis/story/_/id/34036326/how-iga-swiatek-won-2022-french-open-why-dominate-foreseeable-future (Pristupljeno 4.6.2022.)
399. <https://www.espn.com/soccer/england-eng/story/4680601/englands-flat-showing-against-hungary-and-their-kid-fans-didnt-leave-a-good-impression> (Pristupljeno 4.6.2022.)
400. https://www.espn.com/soccer/real-madrid-espreal_madrid/story/4680388/destiny-magic-a-miracle-real-madrid-won-the-champions-league-the-hard-way (Pristupljeno 4.6.2022.)
401. https://www.espn.com/blog/seattle-seahawks/post/_/id/35941/seattle-seahawks-linebackers-cody-barton-and-jordyn-brooks-have-big-shoes-to-fill (Pristupljeno 4.6.2022.)
402. https://www.espn.com/nhl/story/_/id/34034156/2022-stanley-cup-playoffs-eastern-conference-finals-takeaways-two-games (Pristupljeno 4.6.2022.)
403. https://www.espn.com/nhl/story/_/id/34034941/new-york-rangers-hand-tampa-bay-lightning-first-consecutive-playoff-losses-2019 (Pristupljeno 4.6.2022.)
404. https://www.espn.com/mlb/story/_/id/34031564/how-albert-pujols-using-final-season-mentor-budding-st-louis-cardinals-sluggers (Pristupljeno 4.6.2022.)
405. <https://www.theguardian.com/sport/2022/jun/04/iga-swiatek-reigns-at-french-open-again-after-swatting-coco-gauff-aside-tennis> (Pristupljeno 4.6.2022.)
406. <https://www.theguardian.com/sport/2022/jun/04/rafael-nadal-french-open-preview-casper-ruud> (Pristupljeno 4.6.2022.)
407. <https://www.theguardian.com/football/blog/2022/jun/04/its-the-sids-2022-the-complete-review-of-la-liga-2021-22-season> (Pristupljeno 4.6.2022.)
408. <https://www.theguardian.com/football/blog/2022/jun/04/england-suffer-unexpected-stumble-on-road-to-qatar-before-young-crowd> (Pristupljeno 4.6.2022.)
409. <https://www.theguardian.com/football/blog/2022/jun/04/robert-lewandowski-deserves-better-than-being-told-to-shut-up-by-bayern-munich> (Pristupljeno 4.6.2022.)
410. <https://www.bbc.com/sport/football/60759320>(Pristupljeno 4.6.2022.)
411. <https://www.bbc.com/sport/61693280> (Pristupljeno 4.6.2022.)
412. <https://www.bbc.com/sport/boxing/61677332> (Pristupljeno 4.6.2022.)

413. <https://www.bbc.com/sport/football/61615189> (Pristupljeno 4.6.2022.)
414. <https://www.bbc.com/sport/tennis/61689560> (Pristupljeno 4.6.2022.)
415. <https://www.index.hr/sport/clanak/katastrofa-se-dala-naslutiti-hrvatska-je-izgubila-prije-nego-sto-je-pocela-utakmica/2369541.aspx> (Pristupljeno 4.6.2022.)
416. <https://www.index.hr/sport/clanak/dalic-mora-mijenjati-za-francusku-evo-kako-bi-hrvatska-mogla-izgledati/2369573.aspx>
418. <https://telesport.telegram.hr/kolumne/juris/staro-novo-vrijeme> (Pristupljeno 4.6.2022.)
419. <https://telesport.telegram.hr/price/marin-cilic-ima-problem/> (Pristupljeno 4.6.2022.)
420. <https://telesport.telegram.hr/analize/ono-sto-hrvatska-nema/> (Pristupljeno 4.6.2022.)
421. <https://telesport.telegram.hr/na-prvu/paris-je-taime-iga-swiatek-pomela-je-coco-gauff-i-osvojila-roland-garros/> (Pristupljeno 4.6.2022.)
422. <https://www.vecernji.hr/sport/analiza-prvog-susreta-celticsi-slomili-warriorse-njihovim-oruzjem-tricama-1591958> (Pristupljeno 4.6.2022.)
- [423] <https://www.vecernji.hr/sport/hrvatska-ovo-nikad-nije-dozivjela-osijek-zvizdao-reprezentaciji-ovdje-vise-necemo-igrati-1591969> (Pristupljeno 4.6.2022.)
- [424] <https://www.skysports.com/football/news/11095/12627519/romelu-lukaku-chelsea-striker-wants-inter-milan-return-but-italian-club-cannot-afford-permanent-deal> (Pristupljeno 4.6.2022.)
- [425] <https://www.skysports.com/football/news/11095/12627547/paul-pogba-mulling-offers-from-juventus-real-madrid-and-psg-after-man-utd-exit-was-confirmed> (Pristupljeno 4.6.2022.)
- [426] <https://www.skysports.com/cricket/news/12080/12627658/nasser-hussain-old-ball-gives-england-the-advantage-michael-atherton-10000-runs-for-root-would-be-a-fantastic-achievement> (Pristupljeno 4.6.2022.)
- [427] <https://www.skysports.com/football/hungary-vs-england/report/461623> (Pristupljeno 4.6.2022.)

- [428] <https://www.skysports.com/tennis/news/12040/12627731/french-open-rafael-nadal-and-casper-ruud-to-meet-in-final-on-court-philippe-chatrier> (Pristupljeno 4.6.2022.)
- [429]. <https://www.skysports.com/football/news/12040/12627740/wales-reporter-notebook-how-rob-page-sets-up-offensive-weapons-key-to-overcoming-final-world-cup-hurdle> (Pristupljeno 4.6.2022.)
- [430] <https://www.skysports.com/tennis/news/12040/12627621/french-open-iga-swiatek-defeats-coco-gauff-to-win-her-second-title-at-roland-garro> (Pristupljeno 4.6.2022.)
- [431] <https://www.skysports.com/football/news/12040/12627738/hungary-1-0-england-ratings-jarrod-bowen-looked-to-make-things-happen-but-trent-alexander-arnold-needs-res>(Pristupljeno 4.6.2022.)
- [432]. <https://www.skysports.com/netball/news/12040/12627690/vitality-netball-superleague-manchester-thunder-take-on-loughborough-lightning-in-grand-final> (Pristupljeno 4.6.2022.)

18. Prilozi

18.1. Popis tablica

Tablica 1. Prikaz broja članaka na analiziranim portalima (autorska obrada).....	61
Tablica 2. Brojčani Prikaz analitičkih članaka na specijaliziranim i mainstream portalima (autorska obrada).....	63

18.2. Popis slika

<i>Slika 1. ESPN-ov grafički prikaz svih postignutih koševa u karijeri Lebrona Jamesa do 2018</i> https://www.espn.com/nba/story/_/id/24999715/lebron-james-atlas-kirk-goldsberry-king-evolving-offensive-game (Pristupljeno 28.6.2022.).....	6
<i>Slika 2. Prikaz linija dodavanja u organizaciji napada momčadi na primjeru poertala Sky sports</i> https://www.skysports.com/football/news/11667/12478078/chelsea-vs-man-utd-what-tactics-will-michael-carrick-deploy-to-counter-thomas-tuchels-in-form-side (Pristupljeno 28.6.2022.).....	6
<i>Slika 3. Primjer Sportske novosti printano izdanje - vlastita fotografija</i> <i>Sportske novosti: 23. travnja 2022. – broj: 20907</i>	7
<i>Slika 4: Broj komentara na političku temu : portal Index.hr</i> https://www.index.hr/vijesti/clanak/vice-mihanovic-podnio-ostavku/2379083.aspx	

<i>Slika 5: broj komentara na sportsku temu: portal Index.hr (Pristupljeno 14.7.2022.)</i>	27
<i>Slika 6. Primjer objave statističkog podatka sportskog novinara na Twitter profilu</i> https://www.index.hr/sport/clanak/hajduk-se-opet-raspao-to-ne-moze-biti-slucajno/2378705.aspx Pristupljeno 14.7.2022.).....	27
<i>Slika 7. primjer Twitter objave Fabrizia Romana o potencijalnom transferu</i> Screenshot: Matteo Novaković (12.6.2022.).....	28
<i>Slika 8. primjer formacija u novinama- Izvor: Sportske novosti</i> Vlastita fotografija: Matteo Novaković (15.6.2022.).....	41
<i>Slika 9. Izvor s Facebooka: objava Drage Ćosića</i> Screenshot: Matteo Novaković (12.6.2022.).....	43
<i>Slika 10. Facebook objava s profila Ivana Ivkovića</i> Screenshot: Matteo Novaković (12.6.2022.).....	46
<i>Slika 11. Grafički prikaz mjesta asistencija na primjeru Opta-e</i> Screenshot: Matteo Novaković (12.6.2022.).....	52
<i>Slika 12. Prikaz statistike očekivanih pogodaka na primjeru Sky Sport tv</i> Screenshot: Matteo Novaković (12.6.2022.).....	56
<i>Slika 13. Prikaz taktičke analize na portalu Telesport</i> https://telesport.telegram.hr/analize/i-opet-real/?fbclid=IwAR3OLuW1EB4jsbmoodPpFr6hGa461NCUOTEkMSIKjh7wntvGdNYIRQvYIEA (Pristupljeno 1.7.2022.).....	68
<i>Slika 14. Grafički prikaz statistike Sofascorea na portalu Index</i> https://www.index.hr/sport/clanak/nestvarni-rekordi-realovog-junaka-thibautacourtoisa/2367911.aspx (Pristupljeno 2.7.2022.).....	69